ACELE SATILIK ARSA

Yerebatanda Alayköşkü caddesinde Sağlık Yurdu bitişiğindeki denize nezaretli arsa satılıktır. Taliplerin Sirkecide Fethiye Nakliyat Ticaretevi sahibi Bay Salâhaddine müracaatları. Telefon: 23847.

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 20 — No. 7145 — Fiati her yerde 5 kuruş | SALI 6 Eylûl 1938 | Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Çekoslovakya 8 südet talebini kabul etti

Nürenberg kongresi dün açıldı
Romanya Çeklere yardım edecek

Prag 5 (A.A.) — Röyter ajansının itimada şayan bir membadan öğrendiğine göre, hükûmetin yeni teklifi, Karlsbadda ileri sürülmüş olan sekiz noktada Südetleri hemen hemen tamamile tatmin etmektedir.

Berlin 5 (A.A.) — Hitler saat 10,55 de Münihten Nürenbege gelmiştir. Nasyonal - Sosyalist partisinin büyük seneli kongresi açılmıştır.

Nürenberg 5 (A.A.) — Führer, Nürenberg belediye dairesinde kabul edildiği esnada şöyle demiştir:

«Fırka kongresinin önümüzdeki seneye aid işler için bize kuvvet bahşetmesi lâzımdır. İlk defa olarak Şarktaki hudud eyaleti Almanya hududları dahiline girmiş bulunuyor. Kendisinin bu kongrede mümessilleri bulunacaktır. Nürenberg'de binalar ve taşlar Alman kuvvet ve azametini ifade etmektedir. İmparatorluk tacı mücevherlerinin Nürenberge dönmesi, yeni Almanyanın kuvvet ve azametinin remzidir.

Paris 5 (A.A.) — Havas ajansının Nürenbergdeki muhabirinden :

Südetler meselesi, Nürenberg kongresinde henüz resmî surette mevzuu bahis edilmiş değildir. Maamafih bütün görüşmelerde bu meseleye temas edilmektedir. Siyasî fırka reislerinden alelâde milis efradına kadar herkes, bu meseleden bahsediyor. Şöyle bir takım sözler işitilmektedir: «Hitler, muharebe yapmıyacaktır, fakat Almanya, Almanya hududu haricindeki Almanların ezilme-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Lehlerin, harb vukuunda alacakları vaziyet şüpheli

B. Bek, Çek aleyhtarı olmakla beraber B. Hitlere henüz bir vaidde bulunmadı

Varşova 5 — Salâhiyettar siyasî müşahidler, Lehistanın, Fransa ile olan ittifak muahedesi icabatını yerine getireceğine, yani Fransa doğrudan doğruya Almanya tarafından tecavüze uğrarsa Lehistandan yardım göreceği, fakat Fransa, Çekoslovakya ile olan muahedesi yüzünden harbe girerse Leh hükûmetinin bitaraf kalacağı fikrindedir.

Lehistan, bir harp çıkarsa pek müşkül bir vaziyette kalacaktır. Zira:

1 — Almanya, Çekoslovakya ile beraber Fransaya hücum ederse Lehistan, Fransaya yardım edecektir. Fakat bu yardımın şekli şimdiden söylenemez. Zira Lehistan, kendi kuvvetlerini Çekoslovakyanın yardımına tahsis etmek istemediği gibi Almanyanın da Lehistana bir tecavüzü 1934 tarihli Leh - Alman paktile memnudur.

2 — Şayed, Fransa, Çekoslovakyada bir müdahalesi yüzünden Alman-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Leh Hariciye Nazırı B. Bek

Dünyayı yaya dolaşan iki Isveçli kadın şehrimizde

On üç memleketi yaya olarak katettikten sonra Istanbula geldiler

İsveçten yaya olarak devrilâlem seyahatine çıkan iki genç kadın bir çok memleketleri dolaştıktan sonra şehrimize gelmişlerdir. İkisi de genç olan bu cesur yaya seyyahlarından birinin adı Lizbet, ötekinin de Gretadır. İki genç kadının ellerinde İsveç Kralı Güstavın imzalamış olduğu bir albüm vardır. Bu albümde şimdiye kadar yaya olarak katetmiş oldukları memleketlerden Finlandiya, Estonya, Letonya, Litüanya, şarki Prusya, Lehistan, Çekoslovakya, Macaristan, Yugoslavya, İtalya, Arnavutluk, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiyeden edindikleri intibalar yazılıdır. İki genç kadın, seyahat intibalarını kısaca şöyle anlatmışlardır:

Yaya olarak devrialem seyahatine çıkan İsveçli bayan Lizot ve Greta

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kral Piyerin 15 inci yıldönümü

Kral ikinci Piyer

(Yazısı 4 üncü sahifede)

B. Abdürahman Melek Hatay başvekili oluyor

Kahraman askerlerimiz 30 Ağustos Zafer bayramında Antakyada geçid resmi yaparken

Antakya 5 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İlk Hatay kabinesini teşkile bugüne kadar Hatay valiliğini yapmakta olan doktor Abdürrahman Melek

(Devamı 4 üncü sahifede)

Mareşal Fevzi Çakmak Antepte

Mareşal ve generaller halkın sevgi tezahürlerile karşılandılar

Antep 5 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak beraberlerinde orgeneral Asım Gündüz, korgeneral Galib Deniz, tümgeneral Muharrem Mazlum olduğu halde bugün şehrimize gelmiştir. Mareşalimizi vali vekili, yüksek memurlar, parti, belediye ve Halkevi heyetleri Narlı istasyonunda selâmlamışlar, subaylar, memurlar ve on binlerce halk da şehir methalinde coşkun sevgi tezahürleriyle karşılamışlardır. Mareşal, ikametine tahsis edilen Halkevi önündeki meydanlığa toplanmış bulunan binlerce halk tarafından da (yaşa var ol) diye selâmlanmıştır. Mareşal şerefine C. H. P. tarafından yüz kişilik bir ziyafet verilmiştir.

B. Bek Cenevreye gidiyor

Varşova 5 (A.A.) — İyi bir menbadan bildirildiğine göre B. Bek, çarşamba günü Berlin tarikile Cenevreye gidecek ve Berlinde birkaç saat kalacektir. Berlindeki polonya sefiri dün B. Bek ile birkaç saat görüşmüştür.

Dikkatler:

Bize mahsus bir usul düşünemez miyiz?

Resmî ve yarı resmî müesseselerin halka bazan cemilekârlıkları vardır: Nikâh memuru ve noter, muayyen bir ücret mukabilinde davet olunurlar.

Ayni lûtûf ve nezaketi seyyahların yazı Türkiyede geçirmek üzere gelenlerine gösteremez miyiz? Bunlar şimdiki vaziyette ikamet tezkeresi için müracaate mecburdurlar. Başka bir gün: «Karakola gelsin!» diye haber gönderiliyor. Gidiyorlar: «Altı resminizi çıkarıp getirin!» Ertesi gün resim çıkarmak ve tekrar karakola gitmek lâzım geliyor.

Halbuki İstanbula istirahat için gelenin nazarında bütün bunlar çok güç, çok külfetli işlerdir. Bilhassa düşünmeli ki bu adam ecnebidir. Âdet bilmez, yol bilmez, belki de dil bilmez... On beş gün, bir ay tatil müddetini, haricî âlemden alâkayı keserek tam bir sükûn içinde, Marmarayı, yahut Boğazı seyrederek geçirmek emeli, böylece şektelere uğruyor. Misafirimizin keyfi kaçıyor...

Varsın hiçbir memlekette mevcud olmıyan bize mahsus modern bir usulle bu nevi seyyahları, aslâ şuraya buraya çağırmadan fevkalâde kolaylıklara mazhar etsek...

1

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Bir kaç güne kadar bu güzel romanın neşrine başlıyacağız.

2

Istanbul Muharebeleri

Yazan: Yürük Çelebi

Üzerinde yaşadığımız bu İstanbul topraklarında ve denizlerinde tarihin bir çok meşhur ve belki de en mühim muharebeleri cereyan etmiştir.

Yürük Çelebi, pek yakında başlıyacak olan bir yazı silsilesinde, bunları birer birer anlatacaktır.

Her gün dolaştığımız yerlerin bu muharebelere sahne olduğunu okuyanlar, İstanbulu yalnız güzel manzarasile değil, müheyyiç tarihî şahsiyetile de seyredeceklerdir.

Adliyede tatil bitti

Bir buçuk aydanberi devam etmekte olan Adliye tatili dün hitam bulmuştur. Bu devrede tatilden istifade eden mahkemeler bu sabahtan itibaren vazifelerine başlamışlardır.

Mizahımızın ölmez mevzuları!.. (1)

(Bir kaç günlük karikatür serisi)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Tramvay şirketi de Nafia Vekâletine geçiyor

Tramvay arabalarının mikdar ve evsafını tespit etmek için çalışmalara başlandı

Ankara 5 (Telefonla) — İstanbul Elektrik şirketini devren alan Nafia Vekâleti, şirketin bozuk ve tamire muhtaç bir halde bıraktığı bütün şebekenin ıslahiyle esaslı surette meşgul olmaktadır. Nafia Vekâleti İstanbul belediyesinden şehrin elektrik ihtiyacına aid bir proje istemişti. Belediye bu projeyi hazırlıyarak Vekâlete göndermiştir. Vekâlet iki seneye kadar İstanbul elektrik tesisatını, İstanbulluların ihtiyaçlarını tamamen karşılıyacak hale getirecektir.

İstanbul belediyesi hükûmete müracaat ederek halen şehirde faaliyette bulunan ve nakil vasıtaları, aydınlatma ve ısıtma gibi umumî işler yapan şirket ve müesseselerin belediyeye devrini rica etmiştir. Hükûmet bu dileği esas itibarile kabul etmiştir. Nafia Vekâleti İstanbul Elektrik şirketini hazırladığı programla iki senede tamamen ıslah ettikten sonra belediyeye verecektir.

Öğrendiğime göre, İstanbul Tramvay şirketinin de Nafiaya geçmesi için bu ay içinde alâkadarlarla Vekâlet arasında müzakerelere başlanacaktır. Bu hususta şimdiden faaliyete geçilmiş bulunulmaktadır.

Alâkadarlardan mürekkep bir komisyon tramvay arabalarının miktar ve evsafını tesbit etmek için çalışmalara başlamıştır.

Hatay Devlet Reisinin Atatürke çektiği telgraf

Ankara 5 (A.A.) — Hatay hükûmeti reisi ekselâns Tayfur Sökmen tarafından çekilmiş olan ve 4/9 tarihinde neşredilen telgrafın metninde bir sehiv bulunduğu görülmüş olduğundan ayni telgrafı arzı itizar ederek tekrar dercediyoruz:

Ekselâns Kemal Atatürk
Türkiye Cümhuriyeti Başkanı
ANKARA

Hatay Millet Meclisi tarafından bugün Hatay reisliğine seçildiğimi ve bu vazifeyi ifaya başladığımı yüksek huzurunuza arzeylemekle şereflenirim.

Türkiyenin Ulu Önderi tarafından gösterilen yüksek alâka ve yardım sayesinde istiklâline kavuşmuş olan Hatayın Ulu Şefi Atatürke ve büyük Türk milletine karşı beslediği minnet ve şükran ve bağlılık hislerini bu vesile ile de arzetmekle son derece bahtiyarım.

Vazifemin ifası sırasında yüksek alâka ve irşadlarınızın esirgenmemesi dileğile candan bağlılığımı ve sonsuz saygılarımı sunarım.»

Fransa Almanyaya karş emniyet tedbirleri alıyo

Mezunlar, subay ve efrad, garni zonlarına dönmek emrini aldıla

Paris 5 (A.A.) — Havas bildiriyor: Enternasyonal vaziyet dolayısile ve Almanyanın şimali şarkî hududunda tevessül ettiği mühim tedbirlerin ve asker ve levazım mevcudunu takviye etmesi neticesi olarak hükûmet bir takım emniyet tedbirlerine müracaat etmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu suretle ve bilhassa mevkii müstahken kıtaatını ta mevcutlu kılmak için ihtiyatlar s lâh altına çağrılmıştır.

Mezunlar -subay ve efrad- derha garnizonlarına dönmek emrini a mışlardır.

Diğer taraftan da gelen haberler nazaran umumî vaziyet mahsûs bi selâha doğru gitmektedir.

B. Imredi "Macar siyaseti sulh ve adalettir„ diyor

Macaristan - Küçük Antant anlaşmaları Macar ekalliyeti meselesi halledildikten sonra olacak

Budapeşte 5 — Macar ajansı bildiriyor: Başvekil İmredi Kaposvarda söylediği büyük bir nutukta Macaristanın haricî siyasetinde hiç bir değişiklik olmadığını ehemmiyetle kaydetmiştir.

Bu siyasetin temeli adalet ve sulhtür.

İtalyan - Macar dostluğu kuvvetlenmiştir.

Kral naibinin Almanyaya yaptığı ziyaret, Almanların ötedenberi Macaristana karşı olan muhabbetlerini halk kitleleri arasında da tarsin eylemiştir.

Küçük Antantla anlaşmalarımız bu memleketlerde bulunan Macarların vaziyeti düzeldikten sonra tahakkuk edebilir.

Sonbaharda meclise tevdi edilecek kanun lâyihası ile umumî ve mecburî askerlik hizmeti tesis olunacaktır. Bundan maksad kılıçları şakırdatmak değil, beden kültürüne ve disipline hizmet etmektir.

Başvekil İmredi, saydığı bir çok sosyal tedbirler meyanında büyük çifliklerin topraksızlar arasında tedricen taksimine başlanacağını bildirmiştir.

Başvekil, sözlerini şöyle bitirmişti: Maksadımız kumanda etmek değil, milleti sevk ve idare ve icabında şiddetle müdahale etmektir. Bu, benim vazifem ve katî azmimdir.

Hariciye Vekili

B. Numan Menemencioğlu ile bugün İzmirden şehrimize hareket edecek

İzmir 5 (Telefonla) — Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras ile B. Numan Menemencioğlu bugün şehrimize gelmişler ve rıhtımda merasimle karşılanmışlardır. B. Tevfik Rüştü Aras B. Numan Menemencioğlu ile birlikte Fuarı ziyaret etti. Gece Fuar gazinosunda Belediye tarafından şereflerine bir ziyafet verildi.

Hariciye Vekili ve B. Menemencioğlu yarın (bugün) İzmir vapurile İstanbula döneceklerdir.

Atatürk günü

Sivaslılar bu mesud günü tezahüratla kutladılar

Sivas 5 (A.A.) — Ulu Önderin Sivası şereflendirdiği günün yıldönümü olan dünkü dört eylûl, şehrimiz için en kutsal bir bayram olduğundan kendisine istiklâl tarihimizde çok şerefli sayfalar ayrılmış olan lisemiz önünde binlerce halkın iştirakile yapılan toplantıda çok heyecanlı nutuklar söylenerek yaşanılan günün ehemmiyeti tebarüz ettirilmiş ve bir geçid resmi yapılmıştır. Gene bugünün şerefine lisedeki Sivas kongresi salonu ve gene lisedeki Atamızın yattığı oda açık bırakılmış ve gece yarılarına kadar halk, bu uğurlu yerleri ziyaret etmiştir. Gece Halkevinde büyük bir balo verildiği gibi bayraklarla ve bol ışıklarla süslenen Sivasın umumî meydan ve caddelerinde eğlenceler tertib edilmiş ve halk geç vakitlere kadar bu güzel günü neşe içinde yaşamıştır.

Çinliler Loşan dağı önünde mağlûp oldular

Avrupada bir harp çıkarsa Japonya, Almanya ve Italya ile harbe iştirak edecekmiş

Tokyo 5 (A.A.) — Japonya, başlıca devletlere bir nota göndererek Hankende vukua getirilecek olan bir «emniyet mıntakası» na riayete âmade olduğunu bildirmiştir. Bu notada Çin kuvvetlerinin mukavemetleri için bu emniyet mıntakasını bir istirahatgâh olarak kullanmalarını men'e matuf tedbirler tadat edilmektedir.

Şangtay 5 (A.A.) — Japon kuvvetleri Çinlileri Loşan dağı önünde mağlûp etmiştir. Çin mukavemeti, sağ cenahlarından çevrilmeleri üzerine kırılmıştır. Bu suretle Japonlar bir çevirme hareketi neticesinde Nahulilingi ele geçirerek Çinlilerin geri ile olan muvasalasını kesmişlerdir.

Tientsin 5 (A.A.) — İmtiyaz mıntakalarını terketmeleri hakkında Japonlara verilen emir üzerine Japonlarla küçük Japon firmaları tedricen İngiliz ve Fransız imtiyaz mıntakalarını terketmeğe başlamışlardır. Bu mıntakalarda ecnebiler arasında sükûnet hüküm sürmekte ise de bunlar Japon makamlarının istihza amir muamelelerine hedef olmaktadırlar. Japonya namına söz söylemeğe selâhiyettar bir zatın geçende söylediği gibi burada çıkan büyük bir Çin gazetesi de Avrupada bir harb vukua geldiği takdirde Japonyanın Almanya ve İtalya ile akdettiği itilâflar mucibince harbe iştirâk edeceğini yazmaktadır. Bu takdirde Japonya ecnebilerin kontrolü altında bulunan mıntakaları işgal etmeğe teşebbüs edecektir.

Italyada Yahudi aleyhtarlığı

Paris Suar muharriri, Mussolinin verdiği nişanı protesto makamında iade etti

Paris 5 (A.A.) — Pari Suar gazetesi dram muharrirlerinden Hanri Bernaştayn'in vaktile Düçenin kendisine vermiş olduğu Sen Moris Elazar nişanının Rozetini B. Mussoliniye iade etmiş olduğunu haber vermektedir. Muharrir, göndermiş olduğu telgrafta son zamanlarda İtalyada yahudilere karşı alınmış olan tedbirleri protesto etmektedir.

Valânsiya gene bombardıman edildi

Bir Frankist hava filosu da Fransız toprağı üzerinde uçtu

Burgos 5 (A.A.) — Frankistlerin Ebr mıntakasındaki taarruzları evvelki günlerdeki taarruzlar tarzında devem etmektedir .

Perpinyan 5 (A.A.) — Frankistlerin beş tayyareden mürekkeb olan bir hava filosu, Cerberede Fransız toprağı üzerinden uçmuştur. Bu filo, tayyare defi bataryaları tarafından dağıtılmıştır.

Valansiya 5 (A.A.) — Bu gece saat 23,15 te ikinci dafa Frankocu tayyareler, şehri bombardıman etmişlerdir. Bilhassa Mestavla mahallesi bombardımandan müteessir olmustur.

Mısır kralına yapılan suikasd

Yere düşen tabanca alınırken kazaen patlamış

Kahire 5 (A.A.) — Krala karşı ateş etmiş olmak suçu ile tevkif edilen talebenin ifadesine göre, bu talebe meçhul bir şahsın cebinden düşen bir tabancayı yerden alırken kazaen tabanca ateş almıştır.

İskenderiye 5 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden: Mesul mahafil, dün kralın hazır bulunmuş olduğu merasim esnasında atılmış olan rövelverin kurşunu hakkında yapılan tahkikat neticesinde cinaî bir niyet mevcud olmadığının ve krala karşı yapılmış herhangi bir suikasd mevzuubahis olmayıp bu baptaki bütün haberlerin tekzib edilmesi icab edeceğini beyan etmektedir.

Bulgar kral ve kraliçesi Londraya gittiler

Londra 5 (A.A.) — Bulgar kral ve kraliçesi, saat 16,40 da buraya gelmişlerdir.

Londra 5 (A.A.) — Bulgar kral ve kraliçesinin yakında Balmoral'da bir kaç gün İngiltere kral ve kraliçesi nezdinde misafir kalacakları haber verilmektedir. Bulgar hükümdarlarının ziyareti tamamile hususî mahiyettedir.

Vali B. Muhiddin Üstündağ Ankarada

Ankara 5 (Telefonla) — İstanbul Valisi ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiş ve Halk bankasının açılma merasiminde bulunmuştur. B. Muhiddin Üstündağ birkaç gün burada kalacaktır.

Iplik ve mensucat fabrikası

İplik kısmında makinelerin montajına başlandı

Ankara 5 (Telefonla) — Malatyadan İktisad Vekâletine bildirildiğine göre orada yapılmakta olan iplik ve mensucat fabrikasının ilk kısmı bitmiş ve makinelerin montajına başlanmıştır. İplik kısmı senede 10 bin pakete yakın iplik istihsal edecektir. Mensucat kısmının inşaatı önümüzdeki mayısta bitecek ve bu kısım da ayni ay içinde işletmeye açılacaktır.

Bir İngiliz heyeti İzmirden üzüm ve incir mübayaa edecek

İzmir 5 (Telefonla) — İngiliz istihlâk kooperatiflerini temsil eden dört kişilik bir heyet şehrimize gelmiştir. Buradan mühim mikdarda üzüm ve incir mübayaa edeceklerdir. Heyet Aydın incir mıntakasını da gezecektir.

Yabancı memleketlerdeki Almanlar kongresi

Stütgardda B. Göbelsin bir nutkile kapandı

Stutgart 5 (A.A.) — Ecnebi memleketlerdeki Almanlar kongresi dün akşam Propaganda Nazırı Göbelsin bir nutku ile ve büyük bir fener alayından sonra kapanmıştır.

Propaganda Nazırı, ecnebi memleketlerde bulunan Almanlara karşı bazı gazeteler tarafından yapılan tenkidleri bir kere daha reddetmiş ve demiştir ki:

— Biz düşmanlarımızı tanıyoruz. Fakat yakında onların da bizi tanımaları fırsatını bulacakları ümidindeyiz. Bizler imparatorluk ve sosyalistlik Almanyasını idare etmiş olan alçaklar değiliz. Biz, Londrada ve daha başka yerlerde eğer ellerinden gelse bize ne yapacaklarını çok iyi biliyoruz.

Göbels, Hitleri medih ve sena etmiş, dünyanın Hitlere gıpta eylediğini ve Almanyanın da Hitlerin idaresi altında hiç bir zaman teslim olmıyacağını bildirmiştir.

İzmirde bir adam denize düştü ve boğuldu

İzmir 5 (Telefonla) — Otuz beş yaşlarında bir adam bu sabah Birinci Kordonda denize düşmüştür. Zavallı adam yüzme bilmediğinden boğulmuştur. Cesed dalgıçlar vasıtasile çıkarılmıştır. Fakat üzerinde hüviyetini tesbit edecek hiç bir vesika yoktur.

Donanmamız Ege sularında talimlere çıkıyor

İzmir 5 (Telefonla) — Başta Yavuz olduğu halde limanımıza gelen donanmamız binlerce halk tarafından gezilmektedir. Donanma yarın (bugün) Ege sularında talimlere çıkacaktır. Donanma 9 Eylûl kurtuluş bayramında İzmirde bulunacaktır.

Kız kaçırmak yüzünden cinayet

Kanlı boğuşmalar neticesinde 1 kişi öldü, 2 kişi ağır yaralandı

İzmir 5 (Telefonla) — Bugün Cumaovasında feci bir cinayet işlenmiştir. Sevdiği bir kızı kaçırmak istiyen bir adam ile arkadaşları ve kızın ailesi arasında kanlı boğuşmalar olmuş, neticede bir kaç kişi yaralanmış ve bir kişi ölmüştür. Hâdise etrafında aldığım malûmatı bildiriyorum:

Cumaovası nahiyesi civarında bir aile oturmaktadır. Bu ailede 22 yaşında genç ve güzel bir kız vardır. Adı Ayşedir. Hüseyin adında biri de ötedenberi Ayşeyi sevmektedir. Bir kaç defa kızı ailesinden istemişse de vermemişlerdir. Nihayet Hüseyin kızı kaçırmağa karar vermiş ve dün gece yanına aldığı arkadaşlarile kızın oturduğu tütün çardağını basmıştır. Ayşenin kardeşleri Mustafa, Hüseyin ve annesi Kadriye azılı bir kaç haydudla karşılaştıklarını görünce şaşırmışlar ve bunların kötü maksatlarını anlayınca da aralarında boğuşma başlamıştır.

Bu kanlı boğuşma neticesinde Ayşenin kardeşi Mustafa aldığı bıçak yaralarının tesirile ölmüştür. Ayşe ve kardeşi Hasan da ağır surette yaralanmışlardır. Haydudlar kaçmışlar ise de tutulmuşlardır. Tahkikata devam ediliyor.

Giyim kooperatifleri

Köylüye ucuz ayakkabı, elbise, şapka ve saire satılacak

Ankara 5 (Telefonla) — İktisad Vekâleti köylüye ucuz fiatlerle ayakkabı, elbise ve şapka gibi eşya satmak üzere giyim kooperatifleri kurulması etrafında tedkikler yapmaktadır. Bu kooperatiflerin millî bankalarımızdan biri tarafından kurulması da ayrıca tedkik edilmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yahudi düşmanlığı ve müslüman Araplar

İtalyanın da ırkçılık nazariyesine uyduğu ve Yahudi düşmanlığına başladığı, Musevileri kendinden uzaklaştırdığı gazetelerde yazıldı ve yazılıyor.

Faşistler, bu yola saptıkları zaman, ecnebi memleketlerde şöyle düşünülmüş:

«İslâm âleminde bu yüzden zarar görecekler. Zira, İtalyanın hükmettiği toprakların ahalisi, ekseriyet itibarile sami halktır. Mussolininin yeni siyaseti, Muhammed ümmetini İtalyadan uzaklaştıracak.»

Fransızca «Le Temps» gazetesinin Roma muhabiri, diyor ki:

«İtalyanlar, ırklarını müdafaa yoluna girmeden evvel faşist hükûmeti, bu hareketin bütün netayicini göz önünde tutmamazlık edemezdi. Her şey isbat ediyor ki, bu mevzuun tedkiki, İslâm siyasetinin antisemitism sebebile zarardide olmıyacağını göstermiştir.

Gazeteler, uzun uzadıya, bu bahse temas etmişlerdir. Şerh ettikleri noktai nazara göre, Yahudilerle Araplar arasında müşterek menşeli hiç bir tehassüs yoktur. Eslâmın zuhurundanberi İsmailin İsraile karşı gayzı en şiddetli safhalara varmıştır. Bugünkü günde dahi, Yemende Araplar Yahudileri farik işaretler taşımağa mecbur tutuyorlar. Filistin hâdiseleri de başlı başına manidardır. Öyleyse Yahudi âlemi ile İslâm dünyası arasında, ırk noktasından bir tecanüs bulunduğunu iddia etmek saçmadır .

İşte İtalyanların tezi!

Bilâkis, İtalya, antisemitik siyaseti ile İslâm üzerindeki nüfuzunu kuvvetlendireceği fikrindedir.»

***

Araplar, Yahudiler, Suriyeliler, Asuriler, Keldaniler, Finikeliler, hep sami ırkın menşei olan Arabistandan çıkmadırlar. Nuhun oğlu Sam'dan indikleri iddia olunur. Binaenaleyh, kardeş, yahud kardeş çocukları mesabesindedir! Birine karşı ırkçılığın sillesini, ötekine de nevazişkâr elini uzatmak ilk nazarda anlaşılamıyor. Fakat ihtimal ki faşistlerin nazariyesi, sami halkı iyi tedkik eden Ernest Renan'dan da istiane ediyor:

«Semitlerin karabetini menşe beraberliğinden ziyade, lisanlarının ve dinlerinin umumî müşabehetinde aramalı.»

Böylece Arapları hoş görüp Yahudileri - aynı ırktan oldukları halde - hoş görmiyebiliyorlar. Yani, Alman ırkçılığı doğrudan doğruya kan esasına dayanıyor; hurdebin işidir; İtalyanlarınki, - benim anlayışıma göre - daha ziyade kültürele meyyal!

***

Lâkin gene zannım şudur ki, bazı memleketlerde başlıyan ve ırkçılıkla izah edilen Yahudi düşmanlığının ana sebebi bambaşkadır.

Bilmem ki Roçildlerin hayatını okudunuz mu? Yahud bu hayatı tasvir eden filimi gördünüz mü? Orada, Yahudinin muhtelif memleketlere yayılarak her tarafa sermaye koymuş ve hududlar aşırı ticaretlere girişmiş bir şahsiyet olduğu ne iyi anlaşılıyor. Asrımızın iktisadiyatındaki bariz karakter ise memleketlerin «Kendi kendine kifayeti» dir. Bilhassa İtalya, buna meyletmiştir. Nelere eriştiğini de birkaç ay evvel bu sütunda anlatmıştım.

İşte, bu yeni tarz iktisadın başında bulunanlar, menafii beynelmilel mübadele sisteminde olanlarla çarpışıyor. Çarpışırken de karşılarına bilhassa Yahudiler çıkıyor. Onları iktisadî pınarların başından söküp atmak için antişemitism bir şiar vazifesini görüyor.

İster ırkçılık, kanda, ister kültürde aransın, her halde asıl sebeb bu olsa gerek: Muhtelif memleketlerin yeni bir siyaset olarak takib ettikleri «Kendi kendine yetmek» usulü ile «Beynelmilel liberal mübadele» nin çarpışması...

Esasen, dünyada liberal sistemin zuhuru, Yahudileri eski devirlerdeki tazyikten kurtarmıştı; liberal sistemin ufulü yahud küsufu da gene bu kavm için yıkım oluyor. (Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni otobüsler

Havagazile işliyen otobüsler alınacak

Belediye garajlar müdürü B. Tarık önümüzdeki perşembe günü Viyanaya gidecek, bundan bir müddet evvel Viyana temizlik işleri kongresinde bulunmak üzere şehrimizden hareket eden Belediye temizlik işleri müdürü B. Nüzhetle birleşerek Belediyenin alacağı yeni otobüsler için tedkikat yapacaktır.

Dahiliye Vekâletinde teşkil edilen komisyon otobüs işleri üzerindeki tedkikatı sonunda gerek ekonomik, gerek rahat seyahat imkânı olması bakımından havagazı ile işliyen otobüsler alınmasının muvafık olacağı anlaşılmıştır.

Belediyenin temizlik işleri müdürile garajlar direktörü Viyanada bilhassa havagazı ile işliyen otobüsleri tedkik edeceklerdir. Bu tedkikler sonunda münasib görülen tip otobüsler satın alınacak ve şehir dahilindeki otobüs imtiyazını Belediye işletecektir .

Şehrin temizliği

Belediye kazalara yeni bir tamim gönderdi

Şehir dahilinde temizlik işlerine riayet edilmediğinden şikâyet edilmektedir. Bunun üzerine Belediye şehrin temizlik işlerinin âzamî titizlikle görülmesine karar vermiş ve bu maksadla da kaza kaymakamlarına bir tamim göndermiştir.

Kaymakam ve Belediye şubesi müdürleri mıntakaları dahilinde temizlik işlerile esaslı şekilde meşgul olacaklardır. Çöplerini tanzifat amelesine vermiyerek öteye beriye atanlardan para cezası alınacaktır.

Bazı kimseler, vakıt vakıt, çöpçülerin pek ender uğradıklarından şikâyet ediyorlar. Bu cihet de sıkı bir kontrol altında bulundurulacaktır. Vazifesinde ihmal görülen çöpçüler tard cezasile cezalandırılacaklardır.

Tramvaydan atlarken

Mehmed isminde biri, Fatihte bir tramvaydan atlamak isterken düşerek yaralanmış, zabıta tarafından tedavi altına aldırılmıştır.

Şikâyetler

Bir Samatyalının derdi

Samatyada Hacı Hüseyinağa Nazlıebe sokağında 42 numarada oturan bay Hayri yazıyor:

İkinci mevki bir tren pasom var. İkincide yer olmadığı için birincinin sahanlığında duruyordum. Benden kondüktör 10 kuruş fark istedi. Tren ve istasyon şefleri de bunda ısrar ettiler. Vermezsem polise müracaat edeceklerini söylediler. Ben de vermeğe mecbur oldum.

Yedi senedenberi Samatyadan Sirkecide bulunan işime gidip geliyorum. Başıma böyle şey gelmemişti. Tramvay, yahut otobüsle de gitmem kabilken sırf devletindir, diye treni tercih ediyoruz. Bu tarz güçlüklerin çıkarılmaması hususunda İşletme müdürlüğünün dikkatini celbetmenizi rica ederim. Diğer şikâyet ve dilekleri bu idarenin nazarı itibare aldığını memnuniyetle görüyorum; umarım ki bunu da haklı bulur.

Yeni vapurlarımız

Denizyolları işletmesi müdürü Almanyaya gitti

Denizbank Denizyolları işletmesi müdürü B. Raufî, inşa edilmekte olan yeni vapurlarımızı tedkik etmek üzere Almanyaya gitmiştir.

B. Raufînin bu seyahati, Denizyolları işletmesi vapurlarında daha modern ve muntazam servis ihdasile alâkalıdır. Vapurlarda müstahdemlerin yolculara karşı nasıl muamele edecekleri, garsonların mesaî şekilleri yeniden tanzim edilecek, ağlebi ihtimal bütün müstahdemler ders görerek birer bonservis alacaklardır. Bu cihet B. Raufînin aynı mevzu üzerinde yapmakta olduğu tedkikler sonunda katî şeklini alacaktır.

Denizbank Denizyolları vapurlarında müstahdemlerden şikâyet edildiği yoktur ve garsonların da yolculara karşı muamelelerinde bir gayri tabiîlik görülmemiştir. Tedkiklerden gaye şimdikinden daha mükemmel ve daha modern bir servis tarzı meydana getirmekten ibarettir.

Havuzlar ve fabrikalar müdürüne işten el çektirildi

Denizbank Havuz ve Fabrikalar müdürlüğünde bazı tahkikat icrasına lüzum görülmüş ve Havuz ve Fabrikalar müdürü B. Cemil bu tahkikat sonuna kadar müdüriyeti umumiye emrine alınmıştır.

Yapılmakta olan tahkiatın, B. Cemilin mesuliyeti altındaki işlerle yakından alâkalı olduğu anlaşılmaktadır. Tahkikat sonunda hâdisenin mahiyeti belli olacktır.

Ekmek narhi

Belediye narh komisyonu dün toplanmış, buğday ve un fiatlerinde bir değişiklik görmiyerek ekmek ve francala fiatlerini ipka etmiştir.

Turizm plânı

Alâkadar daireler tatbik için beraber çalışacaklar

Memlekette iç ve dış turizmin inkişafını temin için çalışmalara devam edilmektedir. Üç senelik turizm programının tatbikinda birçok daireler vazife alacaklardır .

Bu arada Belediye, turing ve otomobil klüb mümessillerile emlâk sahiplerinden mürekkeb müteaddid komisyonlar teşkili kararlaştırılmıştır. Bu komisyonlar seyyah celbi işleri ve memlekete gelen seyyahlarla yakından alâkadar olacaklardır.

İhtiyaç nisbetinde bu komisyonların adedi arttırılacak ve bir federasyona bağlanacaktır.

İstanbul Maarif müdürü

Bir haftadanberi mezun bulunan İstanbul maarif müdürü B. Tevfik Kut dünden itibaren vazifesine başlamıştır.

Dr. Ekrem Şerif

Avrupada tedkik seyahatine çıkan Dr. Ekrem Şerif avdet etmiştir.

Eğlence yerleri

Halktan fazla para alınmasına müsaade edilmiyecek

Muhtelif kazalardaki eğlence yerlerinde ucuzluğa riayet edilmediği görülmüş, fiat listelerinin çok pahalı olduğu tesbit edilmiştir .

Hükûmet halkın ucuz eğlenmesini temin maksadile bütçesinden fedakârlık yaparak vergileri indirdiği halde eğlence yerlerinin pahalı liste tatbik etmeleri ehemmiyetle nazarı dikkati celbetmiş ve bu gibi yerlerle esaslı şekilde mücadeleye karar verilmiştir.

Belediye, bu çok yerinde kararının derhal tatbik edilmesini kaymakam ve Belediye şubesi müdürlerine bildirmiştir. Bütün eğlence yerleri sık sık esaslı bir kontrola tabi tutulacak, bilhassa müşterilerin nazarlarına arzedilen, Belediyeden tasdikli esas listeye gayri mutabık el listeleri tedkik olunacaktır.

Kazalardaki teşkilâttan başka Belediye mürakipleri de bu işle meşgul olmak emrini almışlardır. Halkı kandıranlar şiddetle cezalandırılacaktır.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakeresi

İtalya ile aramızda yapılacak yeni ticaret anlaşması için müzakerelere pek yakında Ankarada başlanacaktır. İstanbul Türkofis müdürlüğü bu hususta tacirlerle temaslar yaparak dileklerini tesbit etmişti. Tacirlerin mütalâaları bir rapor halinde Ankaraya gönderilmiştir.

Hamallara yeknesak elbise

Belediye hamalların yeknasak elbise giymelerine karar vermişti. Bu hususlaki hazırlıklar ikmal edilmiştir. Kış başlamadan şehirdeki 8000 hamal aynı renk ve biçim elbise ile çalışacaklardır .

İSTANBUL HAYATI

Gazinoda esans alış verişi

Başında, vizyeri yana çevrilmiş bir kasket, sırtında kahve rengi abadan bir elbise; elinde dört yanı camlı, parlak cilâlı minimini bir sandık. Gazinoda garsonların bile zorlukla geçtikleri sık masalar arasında mütemadiyen dolaşıyor ve mırıldanıyor:

— Haniya bayanlar, baylar; halis kokulu esanslar var. Revdor, kelkflör, şipr, yasemin, flördamur, zanbak... Haydi bayanlar, baylar; çiçek bahçesi gidiyor.

Kadınlı erkekli gruplara yaklaşınca camlı sandığından bir şişe çıkarıp masaya sokuluyor. El çabukluğile şişenin cam kapağını etrafındakilerin ellerine sürüyor. İç gıcıklayıcı koku yayılırken bayan çantaları da birer birer açılıp minimini şişeler çıkarılıyor:

— Şu şişeyi kaça doldurursun?

Esansçı, büyük bir mütehassıs edasile şişeyi gözden geçirerek kıymet takdir ediyor:

— Şişe ufak görünüyor amma, camı çok ince. Tam on bir gram esans alır. Onar kuruştan yüz on kuruş eder. Ve lâkin sizin, esanstan çok iyi anladığınız belli. Bir gramın parasını almıyacağım. Şişeyi tam yüz kuruşa doldururum.

Ve, müşterinin muvafakatini beklemeden elinden şişeyi kapıp sandıktan çıkardığı cam şırınga ile dolduruyor. Bundan sonra gürültülü pazarlık başlıyor. Bağıra çağıra, çekişe çekişe uzun bir münakaşa ile pazarlık uydurulуyor. Öteki bayanların şişeleri de doldurulduktan sonra şırıngada kalan esans bulaşıklarını da bayların yüzlerine fışkırtıp uzaklaşıyor.

Esans satışının bir çok usulleri var. Çarpık kasketli adam sadece esans satıcısı değil, ayni zamanda bir ruhiyat mütehassısı. Yanlarına sokulduğu grupların vaziyetlerini yüzlerinden anlıyor. Aileler arasında sadece kokuların güzelliğinden bahsederken, aşk hulyalarına dalmış çiftlere yaklaşınca sandıktaki şişelerin meziyeti değişiyor:

— Haniya; aşk bahçelerinin körpe güllerinden çıkarılmış sevda kokuları var. Bir damla esans kokusu, aşkı tazeliyor, kalbleri biribirine bağlıyor.

Sihirli kelimeler derhal tesirini gösteriyor. Delikanlının pantolon cebinden, genç bayanın şık çantasından çıkan şişeler dolduruluyor. Bunlarda pazarlık da yok. Aşk dolu kalbleri bağlıyan bu sihirli kokuya kıymet takdir edilebilir mi? Esansçının istediği para derhal ödeniyor.

Rakı masasının etrafına çevrilmiş palabıyıklı hovardalarla alışveriş şekli daha başka... Meğer minimini sandığın içinde neler varmış!

— Haydi, en güzel esanslar var. Bayanın eli, kızın kalbi, dulun gönlü. Hangisini canınız çekerse emrediniz.

Masanın birinde Revdor diye çıkan şişe, daha ötede aşk çiçeği ismini alıyor; burada da dulun gönlü namile palabıyıklı müşterinin kırmızı mendiline serpiliyor. Cemal Refik

Şehir tiyatromuzun İzmir temsilleri

İstanbul Şehir tiyatrosu artistleri İzmir Fuarında temsillere başladılar. 4, 5, Eylûlde Sözün kısası, İntikam sahibi, komedileri büyük bir seyirci kütlesi önünde oynandı.

6 Eylül Salı, 7 çarşamba, 8 perşembe, 9 cuma geceleri de Satılık kiralık Sütkardeşler, Dalga, Bekârlar komedisi temsil edilecektir.

Bay Amca takside!..

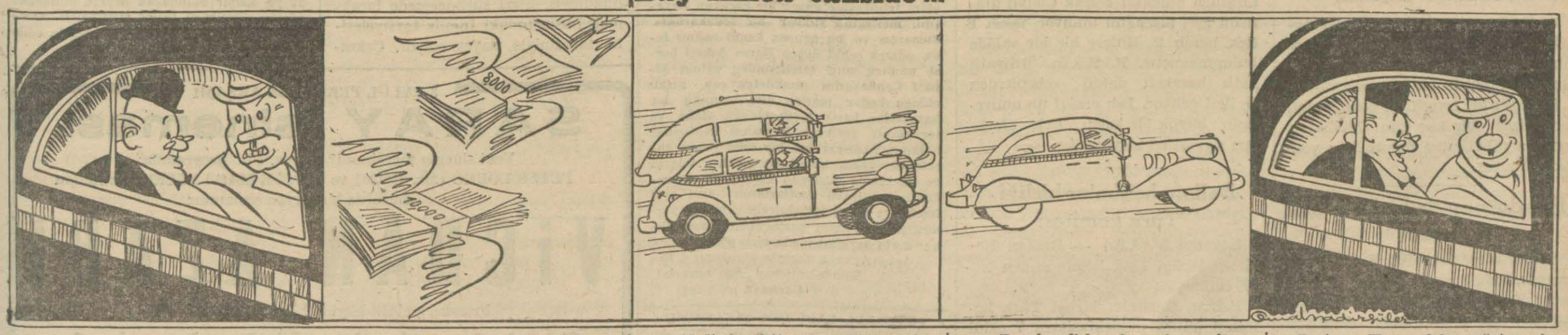

— Düğünlerdeki israfı parmağınıza dolamışsınız, ikide bir ona dokunursunuz bay Amca...

... Biraz da şu taksi otomobillerin lüksüne mâni olmıya çalışın bayım!..

... Nedir bu ihtişam, nedir bu şatafat?.. En aşağı otomobil 38 modeli ve beş bin lira!!..

... Ben kendi hesabıma bazan bunlara binmeğe sıkılıyorum doğrusu!.. Hem zannederim ki bu kadar lüksten müşteri de, mal sahibi de, hattâ Belediye de memnun değildir!..

B. A. — Kazazedeler müstesna!..

— Neden?...

B. A. — E, hurda bir otomobilin altında ezilmekle lüks bir otomobilin altında ezilmek arasında fark olsa gerek!..

Ankarada Halk bankası ve Halk sandığı açıldı

Iktisad Vekili ve banka idare meclisi reisi birer nutuk iradettiler

Küçük esnafın her türlü ihtiyaçlarına cevap verecek olan bankanın Istanbul Halk sandığı da açılacak

Ankara 5 (Telefonla) — Halk bankası ve Ankara Halk sandığı bugün merasimle açılmıştır. Banka idare meclisi reisi B. Muvaffak İşmen, bunu müteakib de İktisad Vekili B. Şakir Kesebir birer nutuk irad etmişlerdir.

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir

Merasimde, başta Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Renda olmak üzere Dahiliye Vekili Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya, İktisad, Adliye, Maliye, Ziraat, Gümrük ve İnhisarlar, Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekillerile mebuslar, bankalar idare meclisleri reis ve âzaları le direktörleri, Ankara Vali ve Belediye reisi hazır bulunmakta idiler.

B. Muvaffak İşmen nutkunda Kemalist rejimin yurdun ekonomi cihazına bugün mütevazi, fakat mütevazi olduğu kadar manalı ve lüzumlu bir kredi müessesesi daha ilâve etmiş bulunduğunu işaret ederek ezcümle demiştir ki:

«Türk vatanının ve onun sahibi asîl milletin varlığını yüksek şahsiyetine medyun bulunduğu Atatürkün eşsiz iradesinden doğan bugünkü müstakil ve kudretli Türkiyenin ekonomik kalkınma yolunda başardığı harikalar ara-

(Devamı 13 üncü sahifede)

B. Abdürrahman Melek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

memur edilmiştir.

Başvekil yarın meclis karşısına çıkarak yeni kabineyi takdim edecek ve beyannamesini okuyacaktır. Doktor Abdürrahman Meleğin kabineyi şu suretle teşkil edeceği zannedilmektedir:

Başvekil, Dahiliye, Hariciye, Müdafaa Nezaretlerini bizzat üzerine alacak, Adliye Nezaretine Cemil Yurtman, İktisad, Maliye, Gümrük Nezaretlerine Cemal Baki, Nafia ve Ziraat Nezaretlerine Kemâl Alper, Marif ve Sıhhat Nezaretlerine Ahmed Faik Türkmen getirilecektir.

Nezaretler müsteşarlıklarına da şunların getirileceği tahmin edilmektedir:

Müdafaa için İnayet Mursaloğlu, Hariciye için posta - telgraf müfettişliği uhdesinde baki kalmak üzere Besim Tecer, Adliye için Feyzi Atahan, Nafia için mühendis Kişişiyan, Ziraat için Mahmud Kavvas, Maliye için Hüri Rad, İktisad için Celâl Akkuş, Maarif için Mardiros, Sıhhat için doktor Sıtkı Osman.

Dünyayı yaya dolaşan 2 kadın

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Dünyayı yaya olarak dolaşacağız. Maksadımız, seyahat intibalarımız hakkında biri Avrupaya, diğeri Asyaya aid iki kitap yazmaktır.

Seyahate çıkmazdan evvel yol masrafı için para tasarruf etmiştik. Fakat bu paralar yavaş yavaş tükeniyor. Bu sebebden dolayı, Varşovadan eşyalarımızın büyük bir kısmını İstokholma geri göndermeğe mecbur kaldık.

— Muhtelif memleketlerde yaya olarak yalnız ücra dağ yollarından geçerken korkmuyor musunuz?

— Korku nedir bilmeyiz. Korksaydık dünyayı yaya olarak devretmeğe çıkar mı idik? Esasen ne olur ne olmaz yanımızda bir tabanca vardır.

Demişlerdir. İsveçli iki genç kadın, şehrimizde bir kaç gün kaldıktan sonra seyahatlerine devam için yola çıkacaklardır.

Haydarpaşada bir otomobil kazası

Zahire tüccarlarından B. Hayrinin idaresindeki hususî otomobil dün gece Kadıköyünden Haydarpaşaya giderken yol kenarındaki direklere çarpmış ve hasara uğramıştır.

Otomobilde bulunan Refik, Ali ve Mehmed Ali ağır surette yaralanarak Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmışlardır.

Lehlerin harb vukuunda alacakları vaziyet şüpheli

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

yaya hücum ederse, Lehistan Sovyetler işe karışmadıkça bitaraf kalacaktır. Fakat Sovyet Rusya işe karışırsa şu taahhüd karşısında kalınacaktır.

Ya Sovyet ordularına Leh topraklarından geçmeğe müsaade edilecek ve bu suretle Leh toprakları Sovyetlerle Almanlar arasında muharebe sahnesi olacak, yahut Sovyetlerin Leh topraklarından geçmelerine müsaade etmemek ve bu suretle Sovyetlerle harbi göze aldırmak.

Bu usul ve şerait karşısında Lehistan, ihtilâfın dışında kalmak için elinden geleni yapıyor. B. Çemberlâyn, Sir Joyn Simon, B. Hull ve B. Ruzvelt Almanyanın tevessü ve tehdidlerine karşı koyacaklarını beyan ettikleri gündenberi Lehistanın Çekoslovakyaya karşı hücumları hafiflemiş ise de salâhiyettar Leh mahafilinde Leh şikâyetlerinin esasları değişmediği beyan edilmektedir. Bu şikâyetler de şunlardır:

1 — Çekoslovakya, 1920 senesinde Bolşeviklerin taarruzu esnasında Lehistana yardımda bulunmaktan çekinmiş, ve diğer memleketleri ve bilhassa Macaristanı Lehistana yardımdan menetmiştir.

2 — 1919 senesinde Çekoslovakya Çiejyn arazisini cebren işgal etmiş ve 20,000 Lehliyi ilhak etmiştir.

3 — O zamandanberi Çekoslovakya Leh ekalliyetinin mevcudiyetini yoketmeğe uğraşıyor. Lehistan, bu ekalliyet için Çekoslovakyadaki diğer ekalliyetlere müsavi haklar istiyor.

4 — Çekoslovakya, Sovyetler ile ittifak akdetmekle Lehistana karşı diplomatik mücadeleye girişmiştir.

5 — Avusturyanın ilhakındanberi Çekoslovakya çok müşkül bir vaziyettedir. Ona yardım edecek olan Almanya ile harbi göze almak lâzımdır.

Lehistan, Almanyanın kazanacağı bir muharebede muhafaza edeceği bitaraflığa mükâfat olarak Ciejyn arazisini geri alacağını umuyor, fakat B. Bek, henüz B. Hitlere hiç bir vaidde bulunmamıştır. B. Bek'in ihtiyatlı hattı hareketi dahilî sebeplerden de ileri geliyor. Leh efkârı umumiyesinin büyük bir kısmı, Çek aleyhtarı siyasetine aleyhtardır.

Balkan hekimler birliği Türk komitesi

İstanbul 5 (A.A.) — Balkan Hekimler birliği Türk komitesinden tebliğ edilmiştir:

Balkan Hekimler birliği Türk komitesi bütün meslektaşların 7 eylûl çarşamba günü saat 11,30 da Yıldız konferanslar sarayında beşinci Balkan tıb haftasının açılma celsesine ve mütaakib toplantılarına iştirak buyurmalarını saygılarla rica eder.

Kral Piyerin 15 nci yıldönümü

Yugoslav milleti, genç kralına bir sevgi ile bağlıdır

Bugün dost ve müttefik Yugoslavya kralı ikinci Piyerin doğumunun on beşinci yıldönümüdür. Yugoslav milleti, genç kralının bu yıldönümünü, bugün büyük şenlikler ile kutluyor.

Kral ikinci Piyerin babası müteveffa kral Aleksnadr, genç kralın tahsil ve terbiyesi için şu durendişane prensipi koymuştu:

— Piyer, diğer sınıf arkadaşları gibi çalışacak ve ders okuyacak. Bir gün tahta çıkacak diye, hiç bir imtiyaz ve muafiyeti olmıyacaktır.

Genç kralın tahsil ve terbiyesini üzerine alan profesörler, kral Aleksandrın ölümünden sonra da bu prensipi sıkı sıkıya ve harfiyen tatbik etmişlerdir. Bundan alınan netice ise pek parlaktır. Kral Piyer, lisenin beşinci sınıfını aliyülâlâ derecede bitirmiştir.

Genç kral, mekteb talebesinin okuduğu dersleri takib etmekle beraber, rüşt yaşına varmak zamanı yaklaşması, ve uhdesine düşen büyük vazifeler dolayısile birkaç sene sonra göreceği işleri öğrenmesine büyük bir dikkat ve itina gösterildi ve gösteriliyor.

Kral Piyer, geniş Dedigne sarayının küçük paviyonunda ders görmektedir. Her gün sabahları saat 8,30 dan öğleye kadar ve haftada iki gün de saat 17 den 18,30 a kadar ders okumakta, günün diğer saatlerini cimnastik ile, spor ile ve ders vazifelerini hazırlamakla geçirmektedir.

Genç hükümdar derslerinde çok ciddî ve çalışkandır. Bütün vazifelerini harfiyen yapıyor ve hiç bir zaman derslerini ihmal etmiyor.

Bütün Yugoslav milleti kral Piyere karşı büyük bir sevgi beslemekte ve Yugoslavların, babası müteveffa kral Aleksandra karşı beslediği derin ve sarsılmaz muhabbet ve sadakati de tevarüs etmiş bulunmaktadır .

Yugoslav milletinin genç kralına karşı beslediği bu derin muhabbet ve sadakat, istikbal için çok iyi beşarettir.

Kral Piyerin on beşinci doğum yıldönümü münasebetile bugün saat 11,30 da Taksimde Ayatriyada ortodoks klisesinde dinî bir âyin ve müteakiben Yugoslavya general konsolosluğunda bir kabul resmi yapılacaktır.

Belgrad 5 (A.A.) — Bütün memleket, bugün kral ikinci Piyerin doğumunun on altıncı yıldönümünü tesid etmektedir. Bu akşam, Belgradda bir fener alayı tertib edilecek ve Belgrad şehri âdetâ peri masallarındaki şenliklerin manzarasını arzedecektir.

VEFAT

Şark halı Türk Anonim şirketi direktörlerinden ve Dağıstan eşrafından halı tüccarı Seraceddin Seraç müptelâ olduğu hastalıktan şifayap olamıyarak dün gece saat 9 da rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi bugünkü salı günü Fatih tramvay durağı Feyzipaşa caddesi 13 No. lı Hacı Ahmed apartımanından kaldırılıp Fatih camiinde cenaze namazını müteakip Eyüpsultanda aile kabristanındaki medfeni ebedisine terkedilecektir. Bütün akraba ve dostlarının cenaze merasiminde bulunmaları rica olunur.

Teşekkür

27 Ağustos cumartesi günü Bursada ölüm tehlikesine düşen bir çocuğun hayatını, mesleğine yakışır bir fedakârlıkla kurtaran ve bu uğurda kendi canını feda ederek şehid düşen Bursa Askeri lisesi onuncu sınıf talebesinden oğlum Şinasi Cankayanın maddeten çok acıklı olduğu kadar manen ülvi bulunan bu hareketine karşı lâyık olduğu alâka ve tezahüratı gösteren Bursanın kadirşinas halkına, hadiseyi iyi bir dille yazan gazetenize, gerek bizzat ve gerekse telgraf ve mektubla taziyede bulunarak iztırabımızı paylaşan dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre ailece teessürlerimiz imkân vermediğinden sayın gazetenizin tavassutunu derin saygılarımızla rica ederiz.

Ankara Temyiz Mahkemesi Baş Müddeiumumisi Baş muavini Arif Cankaya ve ailesi

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece (Taksim - Altıntepe) de (KARMAKARIŞIK) Vodvil 3 perde ve ARTİSTLER REVÜSÜ ★

Çekoslovakya Südet talebini kabul etti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

sine müsamaha etmiyecek ve onları her çareye başvurarak müdafaa edecektir. Harpten ara sıra bahsedilmekte ise de bundan maksad aşağıdaki umumî mülâhazayı ileri sürerek harp fikrini bertaraf etmektir:

Vazgeçmiyeceğimiz bir şeyi tahakkuk ettirmekten bizi menetmek için bize karşı harbetmek caniyane bir hareket olur.

Çek Nazırları fevkalâde içtimaa çağrıldılar

Prağ 5 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden:

Bugün nazırlar, fevkalâde içtima akdine davet edilmişlerdir. Öğrenildiğine göre son derece mühim kararlar alınacaktır. Hükûmetin Südetlere vermeğe âmade olduğu ve zannedildiğine göre müzakerelerin esasını teşkil edeceği imtiyazları tayin edecek olan içtimadan sonra bir tebliğ neşredilmesine intizar olunmaktadır.

Röyter muhabiri ilâve ediyor:

Hükûmetin bu mühim kararı ittihaz etmesine saik, Nüremberg kongresinden evvel meselenin hallini teshil etmek olduğu bedihîdir.

Prağ 5 (A.A.) — Kabine içtimaının sonunda neşredilmiş olan bir tebliğde nazırların katî bir plân vücuda getirmiş oldukları bildirilmektedir. Plânın asgarî bir mühlet zarfında Südetler fırkasına tevdi olunacağını beyan etmektedir.

Romanyanın hattı hareketi

Bükreş 5 — Havans ajansından: Bugün enternasyonal vaziyette Romanyanın hattı hareketi, alâkadar makamatça şöyle tesbit edilmektedir:

Avrupada umumî bir ihtilâf halinde Romanya bitaraf kalamaz. Onun yeri Fransanın, İngilterenin ve Amerikanın yanındadır. Bunun sebebi yalnız, anane ve şükran hissi değil ayni zamanda merkezî Avrupada statükonun muhafazasında menfaati olmasıdır.

Filhakika, bu hattı hareket senelerden beri tesbit edilmiş bulunmaktadır. Bu cihet parlâmento müzakerelerinde muhtelif hükûmetlerin programında ve bilhassa kral Karolun beyanatında açık bir ifadesini bulmuştur.

Buna muarız olan ve Almanya ve İtalya ile ittifak istiyen yegâne teşekkül «Demir muhafızlar» Romanyayı şimdi idare etmekte olan rejimin şiddetli hareketile ortadan kaldırılmıştır.

Şurası muhakkak ki, Çekoslavakyaya karşı herhangi bir tecavüz takdirinde Romanya diğer devletlerle birlikte harekete geçmekte gecikmiyecektir.

Diğer taraftan Macaristanın Çekoslovakyaya yapılacak tecavüze iştirâki ve hattâ Alman ordularının Macaristandan geçerek Çekoslovakyanın Slovak hududlarına yürümesine seyirci kalması takdirinde, Küçük Antant paktı kendiliğinden işliyecektir.

Çekoslovakya İngiliz manevrası altında mı?

Roma 5 — Relazioni İnternationali gazetesi, «Çekoslovakya İngiliz manevrası altında» başlığı ile yazdığı mühim bir makalede lord Runcimanın varacağı neticeleri tedkik ederek vaziyetin heran daha ziyade vahimleştiğini kaydederek ezcümle diyor ki:

«Çeklerin ne dereceye kadar tavizlerde bulundukları henüz belli değildir. Fakat öyle anlaşılıyor ki; Prağ hükûmeti, işleri sürüncemede bırakmak hususundaki İngiliz tavsiyelerine tamamiyle riayet ediyor. Çekoslovakya hattı kareketini değiştirmedikçe mesele halledilemez. Prağ hükûmeti kendisini yedekte gitmekten kurtarmalıdır.

Ekalliyetler meselesi ötedenberi Çekoslovakyada vardır. Bunu nasyonal sosyalist Almanya icad etmiş değildir. Herkes kanidir ki, namuskârane bir tarzda yapılacak bir plebisit meseleyi aydınlatacaktır. Çekoslovakyanın Almanya ile bir mukarenet araması çok makul olur.»

B. Henlein Çekoslovakyanın teklifine mukabil teklifte bulundu

Londra 5 (A.A.) — Taymis gazetesi diyor ki:

Haber alındığına göre Henlein, Çekoslovak hükûmetinin tekliflerine mukabil tekliflerde bulunmuştur. Şurası muhakkak ki, eğer Südetler meselesi sulhan halledilmek isteniyorsa, Henleinin Kalsbad'da dermeyan etmiş olduğu şartların tadili lâzımdır. Eğer bu şartlar olduğu gibi kabul edilecek olursa Çekoslovak hükûmetinin tutunması imkânsız olur.

Henlein, bazı tavizlerde bulunmağa mütemayil gözüküyor. Fakat Hitler ne yapacaktır?

Umumî vaziyet karşısında hâkim olan fikir

Londra 5 (A.A.) — Dün akşam geç vakte kadar, Gvatkin - Henlein konuşmalarının neticesi hakkında İngiliz siyasî mahfiline katî mahiyette henüz hiç bir şey gelmemişti.

Siyasî mahafil, bir Hitler - Runciman mülâkatı ihtimalini mevzuubahis eylemekte ise de bu ihtimali teyid edecek hiç bir şey öğrenilememiştir.

Bütün komanterlere hâkim olan düşünce şudur: Fevkalâde karışık enternasyonal vaziyet karşısında müteyakkız bulunmak.

Sarıyerde bir cerh vakası

Düne Sarıyerde Garipçe köyünde ağır bir yaralama hadisesi olmuştur.

İbrahim ile Şükrü isminde iki balıkçı kahvede oturmakta iken bir para meselesinden dolayı münazaaya tutuşmuşlardır.

İbrahim, bir aralık dışarıya fırlamış ve kahvenin bitişiğinde bulunan berber dükkânına girerek usturalardan birini kapmış, tekrar kahveye dönerek Şükrünün üzerine atılmıştır. İbrahim, usturayı Şükrünün vücudünün aşağı kısmına rasgele saplamış ve ehemmiyetli surette yaralanmasına sebeb olmuştur.

Polisler İbrahimi yakalamışlar, Şükrüyü de hastaneye kaldırmışlardır.

Viyana işi

5 parçadan ibaret zarif bir yatak odası ehven fiatle satılıktır. Taksim Topçu caddesi «Uygun» apartımanı kapıcısına müracaat. ★

SÜNNET DÜĞÜNÜ

Beykoz Cumhuriyet Halk Partisi Anadolukavak ocağı himayesinde fikaraya yardım cemiyeti menfaatine 17/9/938 tarihine raslıyan cumartesi günü saat 14 de Boğazın en şirin manzarasına hâkim olan Sütlüce nam mesire yerinde tabesabah muhtelif eğlencelerle devam edecek olan sünnet düğününe arzu buyuran zevatın teşrifleri ve çocuklarını sünnet ettirmek istiyenlerin şimdiden Anadolukavağında iskele başında Halk Partisi binasında her gün saat 20 den 22 ye kadar bulunacak heyete müracaat ederek isimlerini tesbit ettirmeleri. Ayrıca civar sahillere deniz vesaiti temin edilmiştir.

8 EYLÜL PERŞEMBE AKŞAMI

SARAY sineması

Yeni sinema mevsimini açıyor. İlk programda:
PETER LORRE (Mr. Motto) ve VİCTOR MAC-LAGLEN tarafından emsalsiz bir tarzda oynanmış

VİCDAN AZABI

Fransızca sözlü büyük, hissî ve içtimaî filim.

Çocuk hırsızları!... Kızlar hırsızları!...

Yeni fiatlar: Lüks Balkon 50, Birinci Mevki 35 2 nci balkon 25, Localar 200 kuruştur.

En mükemmel FİLİMLER — En MUTEDİL FİATLAR

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Eski bir kanun tatbik edilse

İngiltere Hazinei evrakında en eski kanunların dosyası mevcuddur.

Geçenlerde Hazinei evrakta inceleme yapan bir avukat, ertesi günü Londra Rasathanesi direktörüne ciddiyetini bozmadan dedi ki:

— Canınızın tehlikede olduğunu farketmiyor musunuz?...

— Neden?

— Çünkü kanun size çok ağır bir ceza verilmesini emrediyor. İşte madde.

Ve avukat orta çağlarda çıkan bir kanunun şu maddesini okudu:

«Her kim bir gün önceden havanın nasıl olacağını bildiğini söylerse, o kimsenin dili kızgın kıskaçla koparılır.»

Biz de: «Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer!» deriz.

Tirol köylüleri ve servet

Tirolda Ziller köyünde birkaç köylü dere boyunda gezerlerken bir büyük çanta buldular. Açtılar, şaşakaldılar.

Çantada birçok tahvilât, altın bir tabaka ile altın bir ağızlık, nama muharrer 3000 İngiliz liralık bir de çek vardı.

Köylüler çantayı zabıtaya teslim ettiler. Ertesi günü, çantanın sahibi zengin bir İngiliz çantasına kavuştu ve bu dürüst köylülere 300 İngiliz lirası verdi.

Petrol kuyuları kuruyacakmış?

Dünya matbuatı şayanı dikkat bir haber verdiler: Elli sene sonra petrol kuyularında petrol kalmıyacakmış!...

Bu habere mukabil, Londra gazeteleri başka bir haber verdi: İngilterenin petrol kuyuları çoğaldı!

İrandaki yeni petrol kuyusu keşfedildi. Bu kuyularda çok bol petrol vardır. Bu kuyulardan senede 3 milyon ton petrol istihsal edilecektir.

Fakat bu iki kuyu da yirmi beş, otuz sene sonra kuruyacaktır, diyorlar.

3 kişiyi yaralıyan, bekçiyi de öldüren sarhoş

Şerif mahkemede cinayetlerini inkâr ederek "Ben sarhoştum, kimseyi vurmadım,, diyor

Ortaköyde sarhoşluk yüzünden bıçakla üç kişiyi yaralıyan ve bir bekçiyi de öldüren Şerifin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Tahkikat evrakına nazaran vaka şöyle olmuştur: Bir gün tütün amelesinden Şerif, Emin ve Hüseyin adlarında üç arkadaş bir kilo rakı alarak Ortaköyde bir ahçı dükkânına gitmişler ve rakıyı içmişlerdir. Şişe bitip dükkândan çıkınca Hüseyin ayrılmış, Eminle Şerif karanlık bir sokağa sapmışlar, orada aralarında çıkan kavgada Şerif sustalı çakı ile Emini göğsünden yaralamıştır. Emin bağırarak yere yuvarlanınca oradan savuşmuş biraz ileride evine girmekte olan Artin adında birinin arkasından evin avlusuna girerek sebebsiz yere Artini de sırtından yaralamıştır. Artin vurulunca avluda bağırmağa başlamış, o sırada odada yemek yemekte olan oğulları şoför Anastasla Ardaş dışarıya fırlamışlardır. Anastas avluda babasının yerde yattığını, eli bıçaklı bir adamın da ayakta durduğunu görünce üzerine atılmak istemiş fakat sarhoş Şerif daha evvel davranarak Anastası da bıcakla karnından yaralayıp sokağa çıkmıştır. Bunun üzerine Anastasın kardeşi Ardaş bağırmağa başlamış, bekçiler yetişmişlerdir. Sarhoş Şerif kaçarken de kendisini yakalamak istiyen bekçi Mehmedi kasığından vurup öldürmüştür.

Dün ağırceza mahkemesinde mevkufen yapılan muhakemede maznun Şerif suçu tamamile inkâr ederek:

— Ben kimseyi vurmadım. Hüseyin ve Eminle beraber rakı içtik. Rakı içmek için Emin bana israr etti. Ahçı dükkânında da mütemadiyen bana rakı verdi. Çok sarhoş oldum. Dışarıya çıkınca Eminle beraber bir sokağa girdik. Orada Emin beni duvara dayıyarak yüzüme birkaç tokat vurdu. Ben ona bir şey yapmadım. Sarhoşluk yüzünden ne yaptığımı bilmiyorum. Sonra kendimi karakolda buldum. Benim bıçağım da yoktur. Gösterilen sustalı çakı bana aid değildir. Bu adamları kimin vurduğunu bilmiyorum. Bana iftira ediyorlar.

Dedi. Bundan sonra, yaralananlardan Artinin oğlu Ardaş şahid olarak dinlendi. Ardaş şunları anlattı:

— Akşam saat dokuz buçuk sıralarında odada yemek yerken kardeşim, kapının önünde duran otomobilinin içinde şoförlük ehliyetnamesini unuttuğunu söyledi ve babama, gidip bunu almasını rica etti. Babam çıkıp otomobilden ehliyetnameyi aldıktan sonra sokağın içinden bir adamın «İmdad» diye bağırdığını duymuş. Bunu bize haber vermek üzere evin avlusuna girdiği sırada, şimdi suçlu yerinde oturan bu adam da arkasından girmiş ve birdenbire elindeki bıçakla sırtından yaralamış. O sırada kardeşim Anastasla ben de avluya fırladık. Anastas önde idi. Avluda babamın yaralandığını ve bu adamın da elinde bıçakla durduğunu görünce kardeşim Anastas üzerine atılmak istedi. Fakat bu adam birdenbire bıçağını kardeşimin karnına sapladı. Biz bağırmağa başlayınca kendisi sokağa fırladı. O esnada sesimizi duyan bekçi Mehmed de geldi. Fakat bu adamın elinde bıçak olduğu için yanına sokulamıyordu. Şerif kaçmağa, bekçi Mehmed de kovalamağa başladı. Birkaç adım ileride Şerif birdenbire geriye dönerek arkasından koşan bekçi Mehmedin üzerine saldırdı ve bıçağını bekçinin kasığına saplayıp yere yuvarladı. Sonra kendisini yakalamışlar. Babam sokağa çıktığı sırada imdad diye bağıran da Emin imiş. Şerif daha evvel onu vurmuş.

Maznun Şerif bu ifadeye de itiraz ederek:

— Benim böyle şeylerden haberim yoktur.

Dedi. Bundan sonra şahid bekçi Ahmed dinlendi. Ahmed ifadesinde Şerifin cinayetlerini görmediğini, vakadan sonra geldiğini söyliyerek dedi ki:

— Sokakta devriye gezerken iki defa imdad düdüğü işittik. Derhal koştuk. Saadet sokağına girdiğimiz zaman elinde bıçakla sendeliyerek kaçan bir adam gördük. Adam biraz koştuktan sonra ileride yolun kenarındaki hendeğe yuvarlandı. Biz de üzerine atılarak elindeki bıçağı alıp kendisini karakola götürdük. Ortalık karanlık olduğu için Şerifin elinden bıçağı aldığımız zaman üzerinin kanlı olup olmadığının farkına varamadım.

Maznun Şerif bu ifadeyi de kabul etmedi. Diğer şahidlerin celbi için muhakeme başka güne bırakıldı.

Bir çöpçü amelesi mavnaya düşerek yaralandı

Temizlik işleri amelesinden Yahya, Balat çöp iskelesinde kamyondan mavnaya çöp aktarırken muvazenesini kaybederek mavnanın içine düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Yahya Balat hastanesine yatırılmıştır. Kazada kimsenin sun'u taksiri bulunup bulunmadığı araştırılmaktadır.

Amerikalı doktor Sekkini canlı kuklası nasıl öldürdü?

İhtiyar doktor işten çekildikten sonra yanına genç bir Rus kızı aldı, fakat bu kızı canlı bir kukla gibi kullanıyor, günde bir kaç defa kıyafet değiştiriyor, senelerce lâkırdı konuşmağa müsaade etmiyordu, genç kız da bu işkencenin intikamını almak için doktoru öldürüp bahçeye gömdü

Şikago zabıtası, izin verilen bir uşağın uyanıklığı sayesinde cinayetlerle dolu olan ve Amerikanın zabıta tarihinde bile emsaline tesdüf edilmiyen bir cineyati meydana çıkarmağa muvaffak oldu.

Amerikalı doktor Sekkin, bundan altı sene evvel Şikago civarında bir villâ inşa ettirmişti. Doktor Sekkin dikkati celbeden bir şahsiyetti. Çok şişman, çok uzun boylu, dev gibi bir vücude malik bir adamdı. Villânın inşası bittikten sonra doktor oraya çekildi. Çünkü kendisinde şeker hastalığı olduğu için artık çalışmıyordu. Fakat doktor Sekkin bu inziva hayatında yalnız değildi. O zaman yirmi iki yaşında ve Rus muhacirlerinden birinin kızı olan Olga Barrova'yı da yanına aldı. Olga genç hayatında çok sıkıntı çekmiş olduğu için şahsî cazibesi olmıyan doktor Sekkinin bu teklifini kabulde tereddüd etmedi. Yaşadığı üzüntülü hayattan dolayı, hattâ bu teklifi parlak bir talih telâkki etti.

Ondan sonra geçen altı sene zarfında doktorun villâsında olup biten hadiselerden kimsenin haberi olmadı. Ancak geçenlerde doktorun uşaklarından Allan'ın ihbarı üzerine esrar perdesi yırtıldı ve bir cürüm itirafile vaziyet aydınlatıldı.

Allan'le diğer uşaklara ve hizmetçilere bundan iki sene evvel izin verilmişti. Sekkin o zaman çok hasta idi ve yataktan kalkamıyordu. Her ne kadar bütün hizmetçilere birden izin verilmesi garib görülmüşse de, Olga onlara doktorun hastalığı dolayısile hastabakıcılıktan anlıyan başka adamlar alınacağını ve doktorun malî vaziyeti artık fazla müstahdem kullanmağa müsaade etmediğini söylediği için hepsi bu sözlere inanarak çekilip gittiler.

Allan gidip Miami'de kendisine yeni bir iş buldu. Fakat bundan iki ay evvel doktor Sekkin'i ziyarete gitti. Her ne kadar onun kuzuruna çıkmak istediyse de onu eski sahibinin yanına sokmadılar. Allan geri dönmek üzere iken parkta yabancı bir adam gördü. Biraz sonra Olga bu adamın yanına gitti ve onun koluna girdi. Bu vaziyet karşısında Allan'da bir şüphe hasıl oldu. Derhal onlara doğru giderek doktoru mutlaka görmek istediğini söyledi. Fakat doktorun sıhhî vaziyetinin yabancıları kabule müsaid olmadığı ileriye sürülerek Allan'ın bu talebi tekrar reddedildi.

Allan buna inanır gibi göründü ve gitti. Fakat hakikatte şüphesi artmıştı. Sekkin'in evinde bir değişiklik olması ve bunun gizli tutulması muhtemeldi. Uşak bu şüphe ve tereddüdlerini Şikagoda tanıdığı bir polis hafiyesine anlattı. Bunun üzerine vaziyet bir anda aydınlatıldı. Doktor Sekkin artık yaşamıyordu. Olga zabıtanın tahkikata girişmesine hacet bırakmadan her şeyi itiraf etti ve bu anı her zaman beklemiş olan bir insan tavrile zabıtaya velinimetini bundan bir sene evvel zehirlemiş olduğunu ve ölüsünü parka gömdüğünü söyledi.

Rus kızı bu cinayeti Sekkine' karşı duyduğu hududsuz bir kin ve nefretin sevkile yapmıştı. Çünkü doktorun nezdinde geçirdiği hayat kız için arkası kesilmiyen mütemadi işkencelerle dolu bir hayattı. Doktor kızı iradesine sahib olmıyan bir yapma bebek gibi kullanıyordu. Onu her gün türlü türlü kıyafetlerde bir kukla gibi giyinerek karşısına çıkmağa mecbur ediyordu. İşin en fenası kıza senelerdenberi bir kelime bile söyletmemesiydi. Olga'yı ağzını açıp konuşmaktan menediyordu. Bazan doktorun gözlerinde delilik alâmetleri de görülüyordu.

Bu vaziyet karşısında Olga'nın doktora karşı duyduğu nefret mütemadiyen artıyordu. Kız hayatın iztiablarını çok çektiği için doktor Sekkin'i terk edip kaçmağa bir türlü cesaret edemiyordu. Nihayet onu zehirlemeğe ve hayatını işkence ile dolduran adamdan bu suretle kurtulmağa karar verdi. Bu münasebetle bütün müstahdemlere izin verdi. Maksadı yalnız kalmak ve şahid bulundurmamaktı. Fakat bütün uşaklar ve hizmetçiler gittikten sonra uzun zaman kararını tatbike cesaret etemedi. Nihayet geçen sene sonbaharda kurduğu plânını tatbike muvaffak olabildi.

Olga işlediği cinayetin bir gün duyulacağını biliyordu. Ancak o zamana kadar rahat ve huzur içinde yaşamak istiyordu. Uşak Allan'ın Olga ile beraber gördüğü yabancı adam kızın üniversite arkadaşıydı. Olga cinayetten sonra onu yanına çağırdığı için o adamın faciadan hiç haberi yoktu. Bu cihet zabıtanın tahkikatile de sabit oldu.

Olga Barrova bu itirafta bulunduktan sonra zehir içmek istedi, fakat zabıta onun bu hareketine mâni oldu. Kızın muhakemesi teşrinievvel ortasına doğru Şikago'da görülecektir.

İKTİSADİ MESELELER

İyi çorap neden yapılamıyor?

Geçenlerde Sanayi umum müdürü B. Reşad, fabrikatörleri, Ticaret Odasında bir toplantıya çağırmıştır. Bu toplantıda Sanayie aid bir çok meseleler görüşülmüştür. Bu arada, B. Reşad, çorap fabrikatörlerine dönerek:

— Bayanlar, yaptığınız çoraplardan şikâyet ediyorlar, neden iyi çorap yapmıyorsunuz. Yakında çorapları, muayene ettikten sonra, piyasaya çıkaracağız.

Toplantıda, on beşten fazla çorap fabrikatörü de bulunuyordu. Hiç birisi, Sanayi umum müdürünün bu şikâyetine karşı makul cevap veremedi, hepsi de sükût etti. Demek oluyor ki çorap fabrikatörleri de, yaptıkları çorapların sağlamlığına güvenemiyorlar. Toplantıdan sonra bir çorap fabrikatörü, bana şu sözleri söyledi:

— B. Reşad haklı bir surette şikâyet etti. Nitekim çorap işini yoluna koymak için de, çorap standardizasyon nizamnamesi tatbik ediliyor. Fakat bu nizamname, bu işi halletmeğe kâfi değildir. Yapılacak iş, yapılan çorapları, piyasaya çıkarmadan evvel, muayene etmektir. O zaman iyi çorap çıkaranla fena çorap yapan anlaşılacaktır.

Diğer bir fabrikatör de şu fikirde idi:

— Çorap makinelerini muayene etmeliyiz. Mevcud makinelerin bir kısmı eski makinelerdir. Bu makineler de lüzumundan fazla çalıştırılıyor. Çorapların fena olmasındaki sebep budur.

Bu meseleden bahseden bir fabrikatör de şu fikri ileri sürmektedir:

— İstediğimiz zaman, istediğimiz yerden iplik getiremiyoruz. Eğer beğendiğimiz ipliği almak kabil olsaydı, o zaman daha iyi çorap yapardık.

Diğer bir fikir de şudur: Çorap derdini ortadan kaldırmak için, pek ince olan çorapları, kadınlara giydirmemek... Fakat tatbiki hiç kabil olamıyan fikir de, bu son fikirdir. İnce çorap, harbden sonra bütün dünyaya yayılmış bir modadır. Yerli fabrikalar, bu modaya uygun çoraplar yapmazlarsa, dışarıdan çorap almak ve getirtmek ihtiyacı başgösterecektir. Bu itibarla bu işin önüne geçmek imkânı yoktur.

H. A.

Donanmamız eylûl sonunda Izmirden ayrılacak

Izmir halkı, rıhtımda toplanarak harp gemilerimizi muhabbet ve hayranlıkla temaşa ediyor

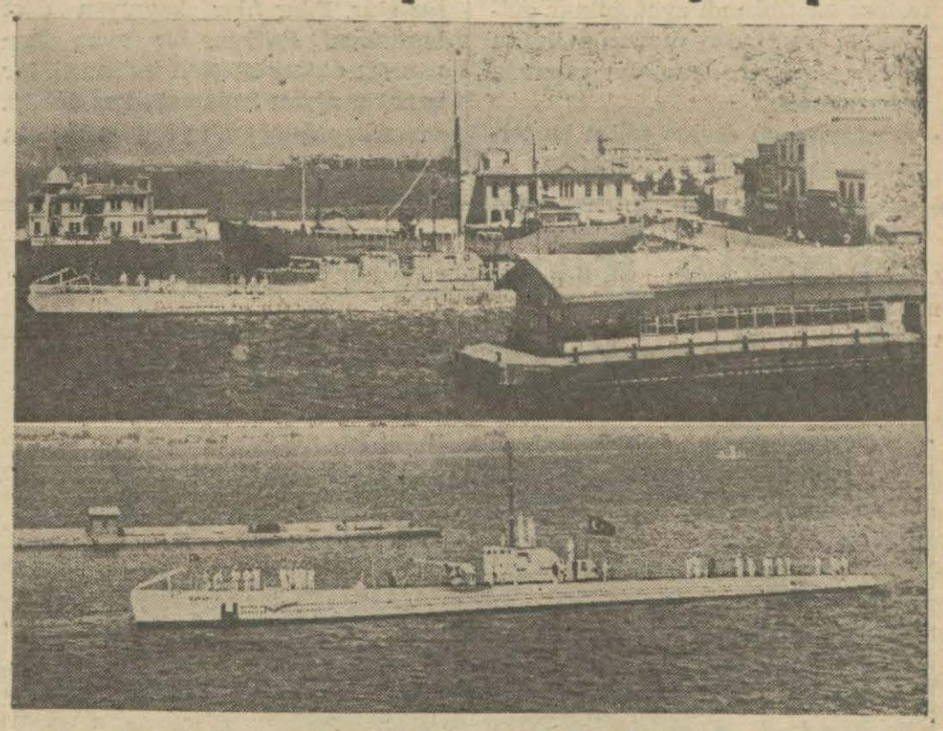

Yukarıda Gür, aşağıda Sakarya denizaltı gemilerimiz İzmir limanında

İzmir (Akşam) — Şanlı donanmamız, başta Yavuz zırhlısı olmak üzere limanımızda bulunmaktadır. Hamidiye kruvazörü, üç torpito muhribi, dört denizaltı gemisi, bir denizlatı ana gemisi, bir gambot ve bir de erzak gemisinden ibaret olmak üzere limanımıza gelmiş olan (12) parçalık filomuzun İzmir limanı önünde duruşu pek muhteşemdir. Her gün binlerce halk, göğüsleri iftiharla kabararak Kordona toplanmakta, donanmamızı seyretmektedir. 9 Eylûl İzmirin kurtuluş bayramı günü, halkın donanmamızı ziyaretine müsaade edilecektir. Muhtelif zamanlarda Ege denizine açılarak müşterek talim ve terbiye hareketleri yapacak olan harb gemilerimiz, ayın sonuna doğru İzmir limanından ayrılacaklardır.

EV KADIN MODA

At kestaneleri çok işe yarar

Sayfiyede bulunanların bahçelerinde at kestanesi ağacı varsa, bunların çatlayıp yere dökülen kestanelerini toplayıp saklamalıdırlar.

At kestanesini bir çok yerde ilâç diye kullananlar vardır. Cebe atılan ve daima cepte duran at kestanesi romatizmaya mani olurmuş.

At kestaneleri delinip delinip bir sicime geçirilir, halka şeklinde elbise dolabına asılırsa güveden eser kalmaz.

At kestaneleri gölgede kurutulup içleri dövülür, toz halinde kutu içinde muhafaza edilir ve bu toz sıcak su içine atılırsa sabun vazifesini görür, mükemmelen çamaşır yıkar ve temizler.

At kestanesile kaynatılan su içerisinde yıkanan keten kar gibi beyaz olur.

At kestanesi kurutulup döğüldükten sonra bu tozla eller yıkanırsa beyaz ve yumuşak olur.

At kestanesi kaynatılır, suyu süzülür ve bu su içine batırılan çamaşır nemli iken ütülenirse hafif kolalı gibi olur.

At kestanesi döğülüp, unu su ile ateşe pişirilirse gayet kuvvetli bir çiriş husule gelir.

Bunlardan başka at kestanesinin çiçekleri de romatizma için faydalıdır.

İlkbaharda at kestanesinin kırmızı çiçeklerini zeytinyağı, yahut ispirto içine atar ve kırk gün güneşte kaldıktan sonra bununla ağrıyan yer masaj yapılırsa çok istifadelidir.

Beyaz ipeklilerin sararmaması için kolay bir usul

Beyaz ipekli çamaşır, elbise ve erkek gömleklerinin, yıkanınca sararmasına mani olmak için son çalkalama suyuna (leğenin boyuna göre) beş, yahut on damla oksijenli su karıştırmalı. Beş dakika bu su içerisinde bıraktıktan sonra sıkmalı, bir havlu içine sarmalı. Suyunu çektikten sonra ütülemeli. İpek katiyen sararmaz, kar gibi beyaz kalır .

Cildin güzelleşmesi

Cildin beyaz ve yumuşak olması için gece yatarken kuru ve iyi cins beyaz sabun ve ılık su ile yüzü yıkamalı, sonra ince bir tülbendi ayni miktar gülsuyu ile gliserinden yapılan mahlûta batırarak güzelce friksiyon yapmalı, ve kurulamalı.

Muntazaman devam edilen bu tertip çok iyi neticeler vermektedir.

Çay ve masa örtüleri

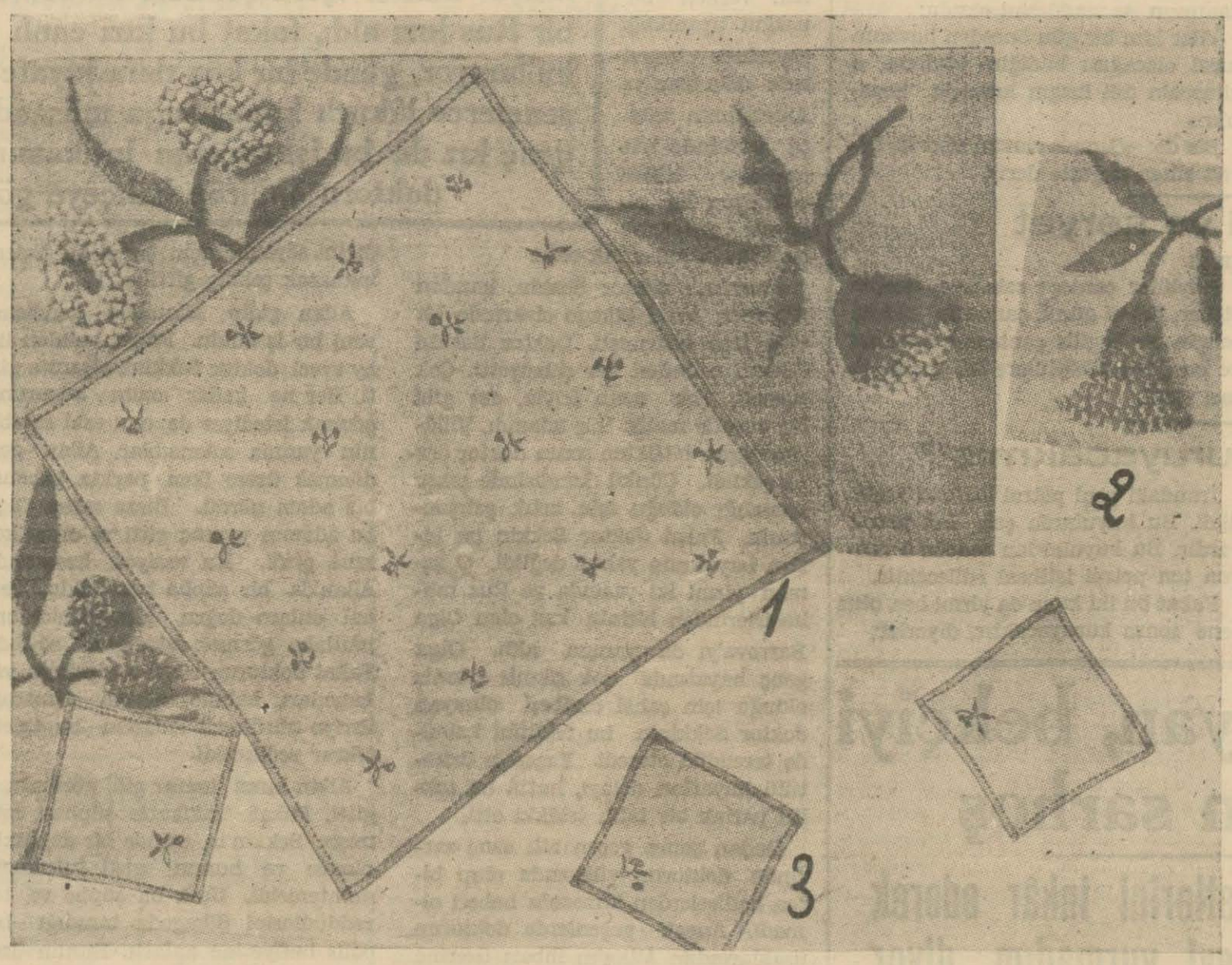

Düz veya renkli keten üzerine işlenmiş çay ve masa örtüleri (1) daima rağbettedir. Bugün modeli görülen bu örtü gayet sadedir, işi basittir, fakat çok zariftir. Renkli keten üzerine ebrulu koton perle ile işlenen bu küçük çiçekler (2) nazara pek hoş görünür. Pembe, sarı, kırmızı ebrulu renklerle bu çiçekler düğüm işi ve sap işi ile işlenmektedir. Modelde görülen çiçekler tabii büyüklüktedir. Sap ve yapraklar yeşil yapılmalıdır. Örtünün ve peçetelerin etrafı ajur yapılmıştır.

Elbiselerdeki lekeleri çıkarmak için kolay bir ilâç

Ayni miktar amonyak, eter ve 90 derecelik ispirtoyu bir şişeye koyarak karıştırmalı. Bu ilâçla silinen elbiselerin lekeleri umumiyetle çıkar, elbise temizlenir.

Nevralji sancılarını geçirtmek için

Yazın nevralji sancıları çok ıztırap verir. Bu sancıları hafifletmek için bir şişeye eter koymalı, ve içerisine eritebildiği kadar kâfuru atmalı. Bu ilâçla sancılanan yer ıslatılıp masaj yapılırsa çok istifade edilir.

Yüzün cildini korumak için

Açık havada gezintide geçen bir günden sonra yüzün cildi fazla hassas olur. Fıkır fıkır kaynıyan dört bardak su içerisine bir avuç çam yaprağı atarak ateşten indirmeli, bir kapakla ağzını kapamalı. Beş dakika sonra kapağı açarak yüzü bu buharа tutmak çok faydalıdır.

Üç kardeş tatlısı

50 gram iç badem, 100 gram pudra şekeri, 10 gram un, 75 gram tereyağı, 4 yumurta, 1 küçük kadeh rhum, yahut konyak, bir kahve kaşığı bikarbonat dö sut, rendelenmiş bir limonun kabuğunu almalı. Bademleri makineden geçirmeli, yahut havanda döğmeli. Gayet hafif kısılmış gaz ocağı, yahut küllenmiş ateş üzerine tencereyi koymalı; içine yumurta ve şekeri koyarak telle vurmalı. Bunlar karışınca içine döğülmüş bademi, konyağı ve limon kabuğunu ilâve ederek telle çırpmakta devam etmeli. Güzelce hallolup kabarınca karbonatla karışmış ve elenmiş olan unu azar azar ve karıştırarak yedirmeli ve nihayet ateşte sulandırılmış tereyağı ilâve edilerek iyice karıştırmalı. Yağlanmış tepsiye dökerek hafif fırında yarım saat pişirmeli.

Bu pasta, krema, dondurma, meyva salatası gibi şeylerle ikram edilir.

Meyvalı sandviçler

B. Ada, Nimet: 1 — Soğuk yemekler arasında sebze sandviçleri mühim bir yer işgal eder. Sorduğunuz sandviçlerin tarifi :

Hıyar turşulu sandviç: Çavdar ekmeğine tereyağı sürünüz, üzerine ince yuvarlak kesilmiş hıyar turşusu diziniz, hafif kırmızı biber serpiniz.

Tereyağlı ekmek arasına çekirdekleri ayıklanmış domates, hazırlop yumurta, hardal konulursa sebzeli sandviç olur.

Tereyağlı ekmek üzerine ince kesilmiş Gravyera peyniri koyunuz, onun da üzerine çekirdeği çıkmış siyah zeytin yerleştiriniz.

Mayonezli sebze salatasını iki ekmek kabuğu arasına koyarak sandviç yapmak ta mümkündür.

2 — Pirinç salatası şöyle yapılır: Tuzlu su ile pirinci yağsız pilâv yapar gibi pişiriniz. (Bir pirince üç su) Pirinç pişip kabarınca tabağa boşaltınız, üzerine limon ve zeytinyağı gezdirip karıştırınız. Yeşil ve siyah zeytin alarak çekirdeklerini çıkardıktan sonra pirince karıştırınız. Üzerine bol biber serpiniz. Tabağın etrafına yuvarlak kesilmiş hıyar, domates ve yumurta dizerek süsleyiniz.

Moda haberleri

Parlak ve mat modası kundura ve çantalarda çok görülüyor. Mat olan siyah podösüet üzerine parlak rugan işlemeler ayakkabı ve çantaları süslüyor.

★ *Yazın alçalan kundura ökçeleri bir santim kadar yükselmiştir.*

★ *Elde örülen elbiseler modası her zamandan fazladır.*

★ *Sürahtan elbise modası devam etmektedir.*

★ *Dantel hissini veren ajurlu kumaşlar çok kullanılıyor.*

★ *Dudak ve yanak kırmızına tırnak kırmızını uydurmak modadır.*

★ *Ayni şekilde, devrik yaka ve düğmeli yapılan gece gömlekleri ile pijama ceketlerinin ön kısımları fil tire işleniyor.*

★ *Kış modellerinde göğüs ve kalçalar hafif yuvarlak görünmektedir.*

MUŞKULLERE CEVAP

Hindistan cevizi karameli

D. E. L.: 1 — Hindistan cevizi ile yapılan karamel için bir bardak gayet koyu kestirilmiş şeker ağdası içerisine rendelenmiş bir Hindistan cevizini atınız. (Sütünü kullanmayınız.) Küçük bir likör kadehi anizet ilâve ettikten sonra daima karıştırarak samanî sarı oluncaya kadar ateşte pişiriniz. Yağlanmış mermer üzerine dökerek yayınız. Tamamiyle soğumadan parçalara kesip taksim ediniz.

2 — 100 gram gül suyu ile 100 gram kâfurulu ispirtoyu bir şişeye koyup karıştırınız. Yatarken yüzünüzün makiyajını temizledikten sonra bir pamuğu bu ilâçla ıslatıp yüzünüzü siliniz. İstifade edeceksin

Yünlü elbisedeki mürekkeb lekesi

Kurtuluş No. 9, Samiye: 1 — Yünlü elbise üzerindeki mürekkeb lekesini çıkartmak için kolonya çok iyidir.

Masa üzerine üç dört kata katlanmış bir havlu üzerine temiz bir sünger kâğıdı koyunuz. Mürekkeb lekesini bu sünger kâğıdı üzerine yerleştiriniz. Leke üzerine kolonya suyu vaporizatörle atınız ve bir pamukla bastırarak alttaki sünger kâğıdına içirtiniz.

Eğer mürekkeb dökülür dökülmez bu tertib yapılırsa leke çarçabuk çıkar, izi bile kalmaz.

2 — Kol altlarınızın fazla terlemesine çare olarak güzelce yıkandıktan sonra bikarbonat dö sudla pudralanınız, bir iki dakika sonra Talk pudrası sürünüz. Tesirini görürsünüz.

3 — Düğün gece ise gece tuvaleti giymelisiniz. Öğleden sonra beşte davet olunursanız çay elbisesi ve şapka ile gidebilirsiniz.

Bosna köyünde sellere karşı sedler yapılıyor

Sedlerin inşasına başlama merasiminde bulunan Trakya umumî müfettişile davetli zevattan bir grup

Edirne (Akşam) — Meriç nehrinin feyezan yatağı içinde bulunan Bosnaköyünü bir kaç senedenberi harab etmiye başlıyan su baskınlarından korumak için esaslı surette sedler ile tahkimine karar verilmiştir.

Zafer bayramı şerefine sedlerin ilk kazması büyük bir törenle açılmıştır. İlk iş olarak (50) bin liralık iş müteahhide verildi. Bu iş iki ayda bitecek ve gelecek yıl diğerlerine dahi devam edilecektir.

Cumhuriyet idaresinin nimetlerini gören köylüler sevinçten çoşmuşlardır. Trakya umum müfettişi general Kâzım Dirik halka kısa bir nutuk söylemiş ve Atatürk rejiminin Trakyada ve devlet içindeki bilânçosunu çizmiştir.

Konyada feci bir kamyon kazası

Üç yolcu yük altında ezilerek öldü

Konya (Akşam) — Sarayönü - Konya arasında üç kişinin ölümü ile neticelenen kanlı ve feci bir kamyon kazası olmuştur.

Bu hususta elde ettiğimiz malûmat şudur:

Arpacılardan şoför kunduracı Mehmet, sahip olduğu 47 numaralı kamyona tuğla ve kereste doldurarak şehrin dışından Sarayönü nahiyesine hareket etmiştir.

Tuğla ve kereste yüklü olan kamyonun üstünde, Konyalı Mustafa oğlu Mehmet, tenekeci Hüseyin ve Köse Sait adlarında da üç yolcu bulunmaktaydı. Kamyon Akköprüyü geçmiş, fakat orada bulunan yokuşa çıkarken sür'atle kapaklanmış, dört tekerleği yukarıya gelmiştir. Üç yolcu orada, ağır yükün altında ezilerek çok feci şekilde ölmüşlerdir.

Yük şoför mahallinden yüksek bulunduğu için şoföre bir şey olmamıştır.

Kazanın yükün ağırlığından ileri geldiği söylenilmekte, tahkikata devam olunmaktadır. Şoför tevkif edilmiştir.

Manisa pamuk istihsalinde birinciliği kazandı

Manisada parke döşenmiş İnönü bulvarı

Manisa (Akşam) — Bu sene Manisa ve kazalarında pamuk mahsulü çok iyi durumdadır. Pamuk yetiştirme itibarile Manisa birinci, Salihli ikinci, Turgutlu üçüncü, Kırkağaç dördüncü, Soma beşinci, Akhisar altıncı, Alaşehir yedinci olarak gelmektedirler. Umumî zeriyat 15 bin hektar yani 150 bin dönümdür. Manisa ve Salihlide 4 bin hektar, Turgutluda 3 bin, Kırkağaçta 2 bin, Somada 1500, Alaşehirde 500 hektar pamuk ekilmektedir. Yerli koza ve Akala isimlerile iki cins üzerinden ekim yapılmaktadır. Zeriyatın üçte ikisini yani 10 bin hektarını Akala ve 5 bin hektarını yerli koza teşkil etmektedir. Önümüzdeki sene mahsulün kâmilen Akala olacağı ümid edilmektedir.

Manisa vilâyetine pamuk yüzünden senevî 2 milyon lira girmektedir. Satışlar Manisa ve kazalarında kısmen köylerde ve kısmen de borsada yapılmaktadır. Umumî piyasa İzmirde olduğundan mahallî fabrikalar, çıkardıkları saf pamukları İzmire göndermektedir. Fabrikaların azaldığından çırçırlanmıyan çiğitler İzmirdeki fabrikalarda çırçırlanmak üzere sevkedilmektedir.

Kavun - karpuz satış kooperatifleri

1800 Türk köylüsünün aza olduğu bir teşekkül

Iki koopertif mütevassıtın kârını müstahsile hasrediyor; kavun karpuz cinsini iyileştirmek ve fiatini de ucuzlatmak gayesini güdüyor

Son günlerde bazı gazeteler İstanbul piyasasına mal sevk eden kavun ve karpuz kooperatifleri hakkında yazılar yazdı.

Kooperatif, kooperatifçilik iyi bir şeydir. Bu faydalı iktisadî şeklin memlekette teşviki lâzımdır. Sırf bu sebeble, kavun ve karpuz kooperatifinin işleyiş tarzından başlıyarak, bu mevzua dair malûmat topladık.

***

Memleketimizin muhtelif yerlerinde kavun ve karpuz çıkmakta ise de, bu istihsalle en ziyade tebarüz eden mahallerden ikisi Uzunköprü ve Karabigadır. Uzunköprünün 1000 köylüsü 1937 senesinde, Karabiganın da 800 köylüsü 1938 senesinde satış kooperatifi halinde İktisad Vekâleti tarafından teşkilâtlandırılmışlardır.

Bunların direktörleri olan bay Namık Aksel ve bay Kadri Nemlioğlu ile görüşüp kendilerinden izahat aldım.

— Sizin kooperatiflerin mahiyeti nedir?

— 2834 numaralı kanun mucibince memleketin lüzumlu merkezlerinde türlü türlü satış kooperatifleri kurulmuştur. Meselâ: Iğdırda pamuk, Karadeniz havalisinde fındık, Dörtyol ve Rizede portakal satış kooperatifleri mevcuttur. Bizim kasabalarda da birer «Kavun karpuz satış kooperatifi» tesis edildi. Çifçinin malını topluyoruz; piyasadaki fiatin % 80 nini peşin avans olarak kendisine veriyoruz. Maamafih, Bu sene, bu peşini % 85 e kadar çıkardık. Mütebaki % 15 masarif için kalıyor. Masraf bu kadar tutmazsa geri kalanı iade ediyoruz.

— Kooperatifin sermayesi nasıl teşekkül etmiştir?

— Ana mukavele mucibince her ortak kooperatife teslim edeceği mal nisbetinde bir pay taahhüd eder. Bu pay on lira olup bunun % 50 si kayıd, bakiyesi de mal tesliminde müstahsillerden kesilerek sermayeye ilâve edilir. Kooperatif sermayesi bu suretle meydana gelmiş olur. Ancak yaptığımız muamelelerde bizi desteklemek için Ziraat bankası kooperatiflerimize 10-25 bin lira kredi açmıştır ki bununla muamele yapmaktayız.

— Peki, bu işler neticesinde elde edilen ne gibi faydalar olmuştur; bu sene Ankara halkının bazı müfid tedbirler sayesinde kavun karpuzu pek daha ucuza yediğini muhabirimiz bildiriyor. Fakat sizin muameleniz asıl İstanbulla... İstanbuldaki kavun karpuz fiatlerinde böyle bir ucuzlama olduğunu iddia edebilir misiniz?

Bu muhavere cereyan ettiği sırada, odada, birçok ev babaları vardı. Hepsi de pahalılıktan şikâyete başladılar.

Kooperatifçiler, fiat yükselişinin müstahsille tevzi merkezi arasında değil, tevzi merkezinden perakendeci elile müstehlike giderken olduğunu anlattılar:

— Meselâ İstanbulda perakendeci çiftini bizden yüz paraya aldığı küçük kavunların tanesi için yedibuçuk kuruş istiyor. Daha demin Sirkecide bir dükkânda otururken, böyle bir kavuna bir müşteri beş kuruş verdiği halde seyyar satıcı bırakmadı. Bizim toptan yedi buçuğa sattığımız kavunlar, lokantalarda dilim hesabile doksana kadar sürülüyor.

— Bu kooperatif teşkilâtından müşteriye fayda olduğunu, ucuzluk temin edebildiğinizi iddia edemediğinizi görüyorum... Siz iddia etseniz bile, bakın burada bu kadar aile sahibi var. Hepsi itiraza kalkacak: «Ortalıkta bir ehvenlik göremiyoruz!» diyecekler... Öyleyse, faydanız nedir?...

Parmağımı öyle bir noktaya basıyordum ki, hakikat, olduğu gibi tezahür edecekti.

— Müstahsile ne kâr temin ettiniz? Şairane cümlelerle değil, rakamla söyleyiniz... Yani evvelce müstahsil bir vagon mala karşılık eline kaç para geçirirdi, şimdi kaç para geçiriyor? - diye ısrar ettim.

İstanbula kavun karpuz akını...

Uzunköprü kooperatifi direktörü B. Aksel dedi ki:

— Kooperatifimiz kurulmadan evvel on tonluk bir vagon dolusu mal için, müstahsil 140 lira alıyordu. Şimdi ise 180 lira alıyor... Yani vagon başına asgarî 40 lira fazla kazanıyor...

— Demek ki, mutavassıtların kazancı böylece vagon başına 40 lira olarak müstahsile gidiyor. Birinci plânda teşvik edilmesi icap eden vatandaş mutavassıttan ziyade müstahsil olduğu için elbette bu hayırlı bir iş... Adedi 40 lira diye bilhassa yazıyorum ki, efkârı umumiye kontrol etsin; kooperatifin faydası anlaşılsın. Kooperatifinizin içtimaî rolü bundan ibaret mi kalıyor?

— Hayır... Sadece müstahsile kâr temin etmekle kalmıyoruz... Fakat esasen bu kârın bile büyük ehemmiyeti vardır. Şimdiden 1800 köylü ailesi «Oh!» diyecek, daha geniş mikyasta ekin ekebilecek... Bu da müstehlikin beklediği ucuzluğu temin edecek... Çünkü fazla istihsal fiati düşürür... Ancak bizim teşekkülümüz, eksperler de çalıştırıyor. Uzunköprü kooperatifinin Uzunköprüde, Pehlivan köyünde, Çakmakmakasında her biri 80 lira maaşlı kavun eksperleri vardır. Karabiga kooperatifinin de 50 şer lira maaşlı eksperleri mevcuttur. Bunlar memlekette bu meyvadan en iyi anlıyan, pratikten yetişme müstahsillerdir. Köylüye tohumları ve ekim, bakım şekillerini tarif ediyorlar. Böylelikle, cins iyileşmesi de olacak.

— Demek şeftali, çilek, portakal yetiştirmeleri hususunda son senelerde memleketimizde gördüğümüz cins ve fiat inkişafını, bu sizin kooperatifler sayesinde kavun karpuzda da göreceğiz? Buna inaniyoruz, size güveniyoruz. Kavun karpuz, tabiatin Türkiyeye verdiği en mühim ve en imtiyazlı nimetler arasındadır. Muvaffakiyetinizi bekleriz.

Kooperatifçiler şu noktanın da tavzih edilmesini istediler:

— Bizim kooperatiflere dair bazı gazetelerde yazılar çıktığını biliyorsunuz. Fakat o iddialar serdedildiği sırada piyasada henüz kooperatif malları yoktu. Aldanılan nokta şudur ki işaretli kavunlar kooperatif malı değildir. Bunlar kabzımalların malıdır. Ve mal sahibleri müstahsilleri birbirlerine karıştırmamak için kendilerinin bir usulü olarak bu damgayı basarlar. Şunu da unutmamalı ki bu sene kooperatiflerimiz mal sevkine başlayınca fiatler normal hadde inmiştir. Bu da hakkımızdaki yazıların yanlışlığını gösterir. Kooperatiflerin mutlaka fiatleri yükselteceğini zannetmek te indî bir iddiadır. Biz müstahsile bugünkünden fazla para kazandırmağa çalışırız, amma bunu fiati yükselterek değil; müstahsilden başkalarının kazancını müstahsile mal etmek suretile yaparız. Vazifemiz budur. Bu vazife, hattâ malın fiatini indirmek suretile de yapılabilir.

Gene ayni makalede, bir tüccarın muhtelif maddeler üzerinde çalıştığı için daha az kazançla iktifa edeceği kaydedilmektedir. Biz kooperatifler ise ayni malı çok mikdarda satmak suretile, az kazanç payı ile çok menfaat elde etmesini istihdaf ederiz

(Vâ - Nû)

Şirketi Hayriyenin son gezinti seferi

Şirketi Hayriyenin her cumartesi tertib ettiği gezinti postalarının sonuncusu geçen cumartesi yapılmıştı. Şirket memur ailelerine mâhsus olmak üzere bir vapur gezintisi daha tertib etmiştir.

Memur ailelerine tahsis edilecek vapuru iki vapur daha takib edecek, buna da halk binecektir. Şirket bu son gezinti postası için çok az bir ücret almağa karar vermiştir.

Son gezinti postasının günü yakında ilân edilecektir.

İzmit (Akşam) — İzmit Halkevinin amatör müzisyenleri, zafer bayramında güzel bir konser vermişlerdir. Yukarıdaki klişe amatör gençleri keman muallimi B. Kâmil ile bir arada gösteriyor.

Turistik otel ve bir çok gazino açılacak

Hariçten seyyah celbi için muhtelif memleketlerle döviz anlaşmaları yapılacak, otel ve han kanunu hazırlanıyor

Grup halinde seyahat eden turistler...

Memlekette iç ve dış turizmin inkişafı için vakit vakit kararlar alınmaktadır. Hariçten seyyah celbi için propaganda yapmak, dahilde turistik hareketler uyandırmak maksadile toplu seyahatler ihdas etmek, nakil vasıtalarını ucuzlatmak, otellerin temizliğinde ve fiatlerin indirilmesinde hassasiyetle davranmak için muhtelif tedbirler düşünülmektedir.

Komşu memleketlere nazaran bizde turistik hareketler pek batidir. İstanbula gelen seyyahların ekserisini, transit turistler teşkil ediyor. Bunlar toplu bir halde ucuzca seyahat ediyor, birkaç saat kaldıkları İstanbulu otomobillerle geziyor ve Kapalı çarşıyı gezdikten sonra vapurlarına binip gidiyorlar.

Bu yabancı turistler Türkiyeyi, İstanbuldan ibaret biliyorlar. Çünkü Türkiye turizm bakımından onlara tanıtılmamış, icabeden propaganda ile memleketimizde İstanbul kadar görülmeğe, gezilmeğe değer daha birçok yerler olduğu anlatılmamıştır.

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir bundan bir müddet evvel alâkadarlara gönderdiği bir tamimde Vekâlete bağlı Turizm bürosunun (İstanbul - Bursa - Kocaeli - Trakya), (İzmir ve hinterlandı), (Karadeniz sahili) ve (Ankara) olarak, memleketimizin dört mıntakasında üç sene zarfında tatbik edilmek üzere hazırlıyacağı turizm plânı için birçok makamların mütalâalarını sormuştur.

Vekâlete bu hususta çok faydalı malûmat verilmiştir. Yeni plânın tatbikine geçildikten sonra memleketimizde gerek iç, gerek dış turizmin inkişaf edeceği muhakaktır.

Neler yapılacak?

Turizmi inkşiaf ettirmek için düşünülen tedbileri şöyle hülâsa etmek mümkündür:

Yabancı ziyaretçilere eğlenceli ve ucuz bir hayat temin edilecektir. Pasaport, münakalât ve gümrük işleri çok basit bir şekle sokulacaktır.

Bunların hepsinden mühim olan döviz tedariki meselesi de birçok memleketlerle karşılıklı anlaşmalar yapılarak halledilecektir. Anlaşmaların yapılacağı devletler Merkezî Avrupa, Mısır, Filistin, Suriye, İrak ve Balkan memleketleridir. Bundan başka yüzde kırka kadar tenzilâtlı otel bonoları ve seyahat biletleri ihdas edilmesi için alâkadarlar nezdinde teşebbüsata girişilecek, trenlerde yüzde yetmişe kadar tenzilât yapılacaktır.

Turizm mıntakaları

Karadeniz sahili dahilî turizm için daha elverişli görülmektedir. Mühim bir turizm mıntakası olan İstanbula, Çekmeceden itibaren Belgrad ormanı, Bendler ve diğer cihetten Şileden başlıyarak Adalar, Bendler, Yalova, İznık, Bursa ve Mudanya dahil edilmiştir. Bu mıntakada yeniden büyük otel, plâj ve eğlence yerleri açılacaktır. Fakat bütün bunlar şehir plânile yakından alâkadar olduğu için ayrıca şehircilik mütehassısının fikri sorulacaktır. Şehir plânına mani olmadığı takdirde Trabyada, Çırağan sarayı yerinde, Floryada ve bir de Büyükadada olmak üzere gazinolu ve lokantalı dört turistik otel inşa edilecektir. Bu oteller yazın gelecek seyyahlara tahsis edilecek ve ayrıca Taksim civarında da kışlık bir otel yapılacaktır.

Tedkikat sonunda İstanbulda muhtelif bakımlardan turistleri tatmin edebilecek bir tane dahi otel olmadığı görülmüştür.

Hiç şüphe yoktur ki turistik şehirlerin servetini eski eserler teşkil eder. Bu bakımdan şehirlerimizdeki tarihî yerler park halinde muhafaza edilecek, kıymetli eski eserlerin civarında, şehrin vaziyetine göre, kır kahveleri veya gazinolar meydana getirilecektir.

Hasta turistler

Türkiye, müteaddid kaplıcalarile hasta turistler için de mükemmel bir uristik ülke haline sokulabilir. Esasen bu gaye uğrunda uzun zaman çalışılmış ve çalışılmaktadır. Fakat bugün maalesef tedavi ve istirahat için Türkiyeye gelenler hemen hiç yok gibidir.

Yalova kaplıcaları son zamanlarda modern bir manzara arzetmeğe başlamış ve yabancı turistlerin dikkat nazarını üzerine çekmeğe muvaffak olmuştur. Fakat itiraf etmek lâzımdır ki, en modern ılıcamız Yalovada bugün mevcud tesisat noksandır. Bu noksanların tamamlanmasına çalışıldığını memnuniyetle görüyoruz. Her halde Yalova kaplıcaları çok kısa zamanda Avrupanın en meşhur kaplıcaları ayarında modern bir su şehri halini alacaktır.

Yabancı memleketlerin meşhur plâjlarına her sene deniz mevsiminde akın akın turist gider. İstanbuldaki plâjları da modern bir hale sokmak lüzumu haklı olarak ileri sürülmekte, bilhassa çok pahalı olan, bize göre, en modern Florya plâjında ucuzluk temini lâzım geldiği yüksek makamlardan temenni edilmektedir.

Otel kanunu çıkarılacak

Yukarıda, turistleri muhtelif bakımlardan tatmin edebilecek bir tek dahi otel bulunmadığına işaret olunmuştu. Filhakika turizm işleri mütalâa olunurken, otel mevzuu birinci derecede ehemmiyetli yer alır. Bu mühim cihet göz önünde tutularak otellerin sınıflara ayrılması ve bir otel, han, pansiyon kanunu hazırlanması kararlaştırılmıştır. Kanunun ne gibi hükümleri ihtiva etmesinin daha faydalı olacağı hakında alâkadarların mütalâaları alınacaktır.

Bugün bütün memlekette vasatî olarak 300 otel vardır. Bunlarda oda adedi 5000 ve yatak miktarı da 7500 kadardır. Kaplıcalar dahil olmak üzere bütün bu otellerdeki banyo adedi 450 yi geçmemektedir. Yapılan tedkikler bu rakamların çok daha kabarması icab edeceğini göstermiştir. Ayni zamanda mevcud oteleri de yerli turistler için daha konforlu bir hale sokmak lâzımdır.

N. E.

İmralıda dinlediğim hakikî romanlar..

454 numaralı mahkûm "Aman dedi, bana kadından bahsetmeyiniz !..

" Vurduğum adamla ayni hastane koğuşunda yatıyorduk. O yanımda öldü,,

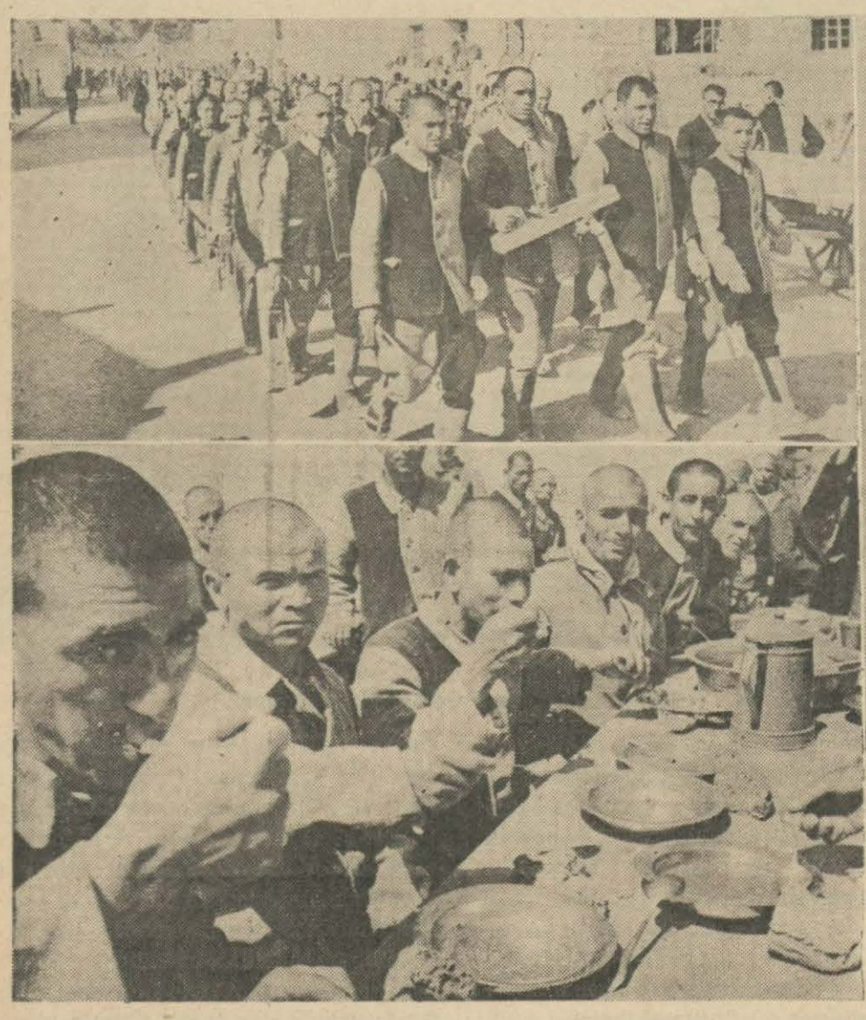

Solda yukarıda: Marangoz mahkûmlar atölyeye gidiyorlar. Aşağıda: Mahkûmlar yemekte, solda muharririmiz dişçi mahkûm ile görüşüyor

Yüzü yer yer bıçak yaralarile çizilmiş genç, yakışıklı bir adam, 454 numaralı mahkûm, İmralının meşhur pehlivanlarından Kıbrıslı yorgancı Mehmed... Cinayetten hapiste yatıyor. Vaka kadın yüzünden çıkmış. .

Yorgancı Mehmede:

Bu işi kadın yüzünden yaptın ha... diye sordum. Sanki acıyan bir yarasına basmışım gibi, genç adam yüzünü buruşturdu. Gayet düzgün bir ifade ile:

— Bana, dedi, kadından bahsetmeyiniz...

— Neden?

— Artık yanımda kadından konuşulduğuna bile tahammül edemiyorum. Onlardan o kadar sıtkımı sıyırdım. Beni bu hale getiren bir kadın değil mi?...

— Anlatsana maceranı... Nasıl oldu bu mesele?

— Adanada yorgancı idim. İyi, güzel iş yapardım. Diktiğim gelinlik yorganlar meşhurdu. Benim yaptığım atlas yorganların üstüne yoktu. Mükemmel de para çıkarıyordum. Bir gün dükânıma genç bir kadın geldi:

— Mavi bir atlas yorgan istiyorum!... dedi. Tatlı tatlı konuşuyordu. Eeeh.. bizde de gençlik, cahillik var... Üstelik elimiz, yüzümüz düzgün bir genciz de... Mavi atlas yorgan istiyen kadın o kadar dil döktü ki, gönlümü kaptırdım. Atlas yorganı diktim amma onu kendi evime gönderdim. Çünkü yorganla beraber kadın da bizim eve yerleşmişti. İsmi Hatice idi. Çok güzel bir kadındı. Güzelliği kadar da fettandı... O zamana kadar kıskançlık nedir bilmezdim. Hatice ile beraber yaşamağa başladıktan sonra iş değişti. Onu herkesten kıskanıyordum.

Bir gün dükânımdaki çırağı bir şey alması için ev egöndermiştim. Çırak dükkâna dönünce bana:

— Ağal·ey... dedi, evin önünde iki kişi dolaşıp duruyor... Hemen eve koştum. Hakikaten bizim sokakta iki kişi vardı. Onları tanırdım. Abdullah ve Ahmed adında iki amca çocuğu idi. Abdullahın uzaktan uzağa Haticeye vurgun olduğunu işitir dururdum.

Günler geçti.. Abdullahla Ahmed bizim kapıdan ayrılmaz oldular. Birkaç kere sokakta onlarla ağız kavgası yaptık. Kendilerine:

— Bu işten vazgeçin... dedim, dünyada kadın mı yok?... Bir kadın için biribirimize girmiyelim...

Onlar:

— Haydi be... dediler... bu dünyayı tapu senedile almadın ya... Ahireti boylar gidersin, Hatice de bize kalır...

Ben gene onlara aldırmıyordum. Hiç unutmam bir çarşamba günü... Akşam üstü dükândan çıktım. Eve dönüyordum. Tamam bizim evin sokağına geldiğim zaman, önüme iki kişi çıktı. Biri:

— Dur!... diye bağırdı:

Durdum. Baktım, Abdullahla Ahmed.. birinin elinde bir ustura var, ötekinde bir bıçak...

Abdullah:

— Sen hâlâ yaşıyormu sun? diye üzerime atıldı. Ben, bir mesele çıkmaması için âdetâ yalvardım:

— Bırakın bir iş çıkarmıyalım...

Fakt onlar beni dinlemediler. Üzerime yüklendiler. İşte yüzümü bu hale getirdiler. Yaralarımdan baygın düşmüştüm. Bir aralık kendime geldim.

O acı içinde artık tamamile kendimi unutmuştum. Ayaklarımın beni nereye sürüklediğini bilmiyordum. Doğru beni vuranların evine gittim.

Abdullahla Ahmed oturmuşlar, rakı içiyorlardı. Ben, elim, yüzüm kanlar içinde odaya daldım. Elimde büyük bir bıçak vardı. Rasgele sallamağa başladım. İkisi de ağır surette yaralandı. Fakat benim yüzümdeki yaraların acısı artık tahammül edilmez bir hale gelmişti. Vurduğum insanların yanına düştüm, bayıldım.

Gözlerimi bir hastanede açtım. Yanımdaki yatakta kim yatıyordu biliyor musunuz? Pek ağır surette yaraladığım Abdullah... Ölmek üezere idi.

Onun dakikadan dakikaya ağırlaştığını gördükçe üzüntüden baygınlıklar geçiriyordum. Onun ölmesi, benim katil olmam demekti. Yanımda inliyen adamın bir an evvel iyileşmesini istiyordum.

Zaman zaman başımı kaldırıyor, Abdullahın hatırını soruyordum:

— Nasılsın? diyordum. Fakat o cevap veremiyordu. Yalnız derin derin inliyordu.

Arasıra ben:

— Ah Abdullah... Bu işe niçin sebebiyet verdin... diyordum.

Nihayet onun yatağının etrafına bir paravana çektiler. Öldüğünü anlayınca dayanamadım, ağlamağa başladım.

İşte benim maceram... Mahkûm olup hapishaneye girdikten sonra artık yanımda kadından bahsedilmesine bile tahammül edemiyordum.

Hattâ kendisi için bütün hayatımı yıktığım kadın, Hatice hapishaneye geldi. Beni ziyaret etmek istiyordu. Onun yanına çıkmadım.

Şimdi düşünüyorum. Bütün bunları niçin yaptım? Hayatımı niçin kırdım?

Ben bunda kabahatli kimi buluyorum biliyor musunuz? Annemle babamı... Cinayetin asıl müsebbipleri onlar... Ben daha pek küçükken biribirlerinden ayrılmışlar. O başkasile evlenmiş, öteki başka bir kadın almış.

Ben sokakta kalmışım. İşi haylazlığa döktüm. Ve sokakta yetiştim.

Daha yeryüzünde böyle çocuklarını düşünmiyen ne analar, ne babalar vardır?...

Yorgancı Mehmed susmuştu. İmralıyı ziyarete gelen misafirler için güreşecekti. Soyundu, yağlandı. Bir pehlivan tavrile ortaya çıktı.

Bu sırada yanıma beyaz önlüklü bir adam yaklaşıyor. İmralının meşhur dişçisi... 28 numaralı mahkûm... Dişçi İbrahim...

Mahkûm dişçi:

— Pek az zamanım kaldı. Yakında çıkıyorum.

— Çıktıktan sonra ne iş yapacaksın?

— Mazimi tamamile unutacağım... Dişçilik yapmağa çalışacağım.

Hikmet Feridun Es

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Receb 11 — Ruzuhızır 124

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	9,11	1052	5,37	9,13	12,00	1,34
Va	3,48	5,29	12,12	15,50	18,35	20,09

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıtadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz! ★

ASKERLİK BAHİSLERİ

Fransızlar denizde 4 üncülüğü muhafaza edecekler

Fransa bu maksatla bu sene de filosuna 5 milyar frank sarfedecek

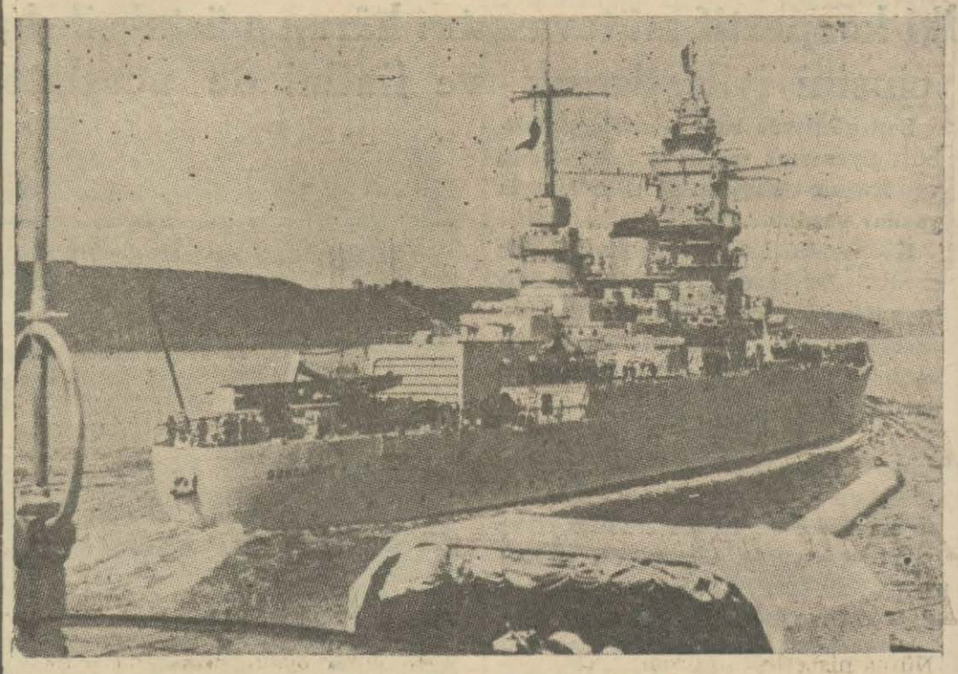

Fransanın yeni zırhlısı Dünkerk

«Fransa kuvvetli bir donanma istiyor ve buna malik olacaktır.» Fransanın bahrî mütehassıslarından Roné la Bruyére Fransız donanmasının inkişafı hakkında yazdığı bir makalesi yukarıdaki cümle ile nihayet buluyor. Bu cümlenin kasdettiği mâna, Napolide ve Cenovada İtalya tarafından yapılan büyük deniz tezahürleri üzerine Fransız umumî efkârında hasıl olan heyecanı yatıştıracak mı? O İtalyan tezahürlerinden biri Fransada deniz teslihatı hakkında hayret verici bir propaganda yapılmağa başlamıştı. Bu propagandanın esası, Fransız umumî efkârına, Fransız bahriyesinin dünyada İngiltere, Amerika ve Japonyadan sonra dördüncü mevkii ihraz etmekte bulunduğunu ve bu mevkiini kaybetmiyeceğini anlatmaktır. Filhakika, Daladier kabinesi tarafından alınan kararlar bunu gösteriyor.

Fransız bahriyesi eskidenberi küçük mikyasta deniz muharebelerini sevdiği için İtlayanın Napolide birdenbire 90 tahtelbahiri bir arada göstermesi Fransanın asabına dokundu. Hususile İtalyan tahtelbahirlerinin kusursuz manevralar yapması ve bu manevraların Fransız sinemalarında gösterlimesi asabiyetin artmasına sebeb oldu. Bunun üzerine Fransız gazetelerinde «Fransız tahtelbahirleri dünyanın en iyi tahtelbahirleridir» veyahut «Fransa dünyanın en kuvvetli tahtelbahir filosuna maliktir» serlevhalı makaleler neşrolundu.

Fransa, tahtelbahir inşaatında İtalyadan büsbütün başka yollar takib etti. Bunun sebebini, herşeyden evvel iki memleketin coğrafî vaziyetlerinde aramak icab eder. İtaly şimdiye kadar yalnız sekiz tanesi deniz aşırı kabiliyetinde olmak üzere küçük ve orta çapta tahtelbahirler inşa ettiği halde, Fransa bugün büyük ve orta çapta olmak üzere beheri vasatî 1000 tonluk 80 tahtelbahire maliktir. Bundan başka Fransızların mayn tahtelbahirleri de vardır. Fransızların su sathında 2900 ton ve su altında 4300 ton hacimli, iki tane 20,3 santim topla mücehhez ve beraberinde bir de tayyare taşıyan «Surcouf» tahtelbahir kruvazörü de Fransanın tahtelbahir politikasını izaha kâfidir.

Fransada büyük tahtelbahirlerle beraber büyük çapta destroyerler de inşa edildi. Küçük kruvazörlere benziyen bu destroyerler hem kuvvetli toplara maliktir, hem de süratleri çok fazladır. Büyük destroyerler sınıfına mensup olan bu gemilerden en yenisinin harp gemilerinde görülmiyen 46 mil gibi müthiş bir sürati vardır. Bu destroyerlerin adedi bugün 32 ye baliğ oluyor. Bunlarla beraber büyük çaptaki tahtelbahirler gelecek muharebede yapılması mütesavver olan ticaret harbi için öyle kuvvetli bir deniz silâhı teşkil ediyorlar ki emsaline İngiliz donanmasında bile tesadüf olunamaz.

Son senelerde Richelleu ve Jean Bart isimli otuz beşer bin tonluk iki harp gemisi de tezgâha konuldu. Bu harp gemilerinden evvel, Almanyanın 10 bin tonluk cep zırhlılarına bir mukabele olmak üzere Fransızlar 26,700 tonluk Dunkergue ve Strasburg harp gemilerinin inşasına başlamış bulunuyorlardı. Zaten Almanlar Deustschland sınıfında gemi inşa etmeğe başladıkları zaman Fransızlar onar bin tonluk yedi ağır kruvazöre malik bulunuyorlardı. Bundan başka da beheri 8 bin tonluk kruvazörlerinin inşası kısmen bitmiş ve kısmen de bitmek üzere bulunuyordu.

Daladier kabinesinin aldığı kararlara göre Fransa 1938 den 1942 ye kadar bahrî inşaat için 5 milyar frank sarfedecektir. Bu sayede 1942 senesinde Fransa, beheri 35 bin tonluk dört, beheri 26,500 tonluk iki yeni ve beheri 22 bin tonluk ıslah edilmiş 5 harp gemisine malik bulunacaktır. Bu inşaat programının tatbiki o kadar kolay olmıyacaktır. Fransız âyan meclisinin bahriye encümeni reisi bu hususta diyor ki: «Yeni inşaat programı mucibince gemiler 30 kânunuevvel 1939 den evvel kızağa konulacağından ve 1933 ve 1938 programları henüz iptidaî inşa devrinde bulunduğundan bahriyemiz halen takriben 200,000 tonluk bir inşa programile karşılaşmaktadır. Bu program iki harp gemisinden, iki tayyare ana gemisinden, üç kruvazörden, takriben 50 bin tonluk küçük gemilerden, 18 tahtelbahirden ve 6 tank gemisinden ibarettir. Bu hesaba nazaran 1938 ve 1939 senelerinde 100 bin tonluk gemiyi tezgâha koymak icab edecektir. Bu miktar 1922 denberi inşa kabiliyetimizin 3 mislini teşkil eder. Bütün bu gemilerin 31 kânunuevvel 1942 ye kadar hizmete alınması lâzim geldiğinden 35 bin tonluk harp gemisini yedi seneye yakın bir müddet zarfında ikmal edebildik. Donanmamız için sarfedeceğimiz gayretlerin azameti bu rakamlardan anlaşılıyor. Bundan başka bir de deniz tayyareleri filosunu da inkişaf ettirmek için sarfedeceğimiz mesaiyi hesaba katmak lâzımdır.»

Şimdi Fransızların deniz mütehassısları yeni inşaat programının tamamen ikmalinden sonra Fransız donanmasının yine cihan donanmaları arasında dördüncü mevkii muhafaza etmekle beraber harp gemileri noktai nazarından da Alman ve İtalyan harp gemilerine faik olacağı neticesini çıkarıyorlar.

Fransa umumî harbe kadar ve harp esnasında da denize o kadar ehemmiyet vermiyen bir devletti. Halbuki şimdi vaziyet değişti. Akdenizde İtalya gibi büyük bir rakip peyda oldu. Suriye sahillerinde denize varan petrol membabını müdafaa etmek te lâzımgeliyor. Bundan başka İngiltere ile olan ittifak, umumî harpten evvelki ittifaka benzemiyor. Bir de harp halinde müstemlekelerden Avrupa cephelerine asker sevketmek lâzımdır. Fransa son 19 senede birinci sınıf deniz devletleri sırasına girmeğe çalıştı, şimdi de yeniden 5 milyar frank sarfile mevcut deniz rakabetlerinin önünü almağa gayret ediyor.

A. C. D.

ANKARA POSTASI

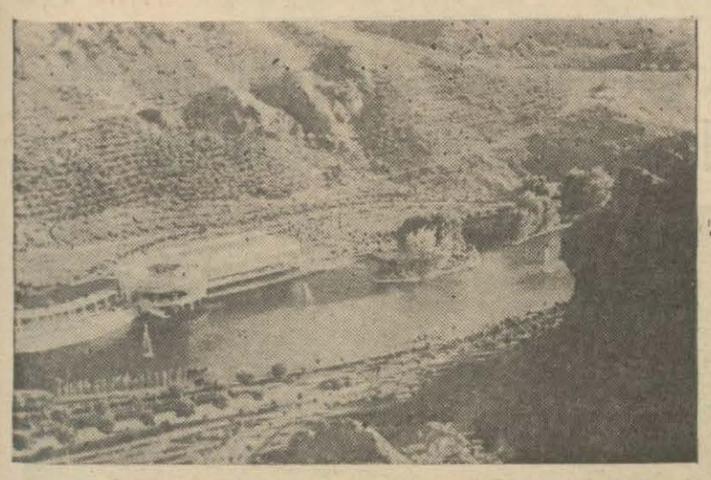

Çubuk barajından güzel bir görünüş

Barajın kenarında deniz hasretini gideren Ankaralılar

Ankara nasıl eğleniyor?

Asfalt yollarda saat birden sonra kaç kişi görülür? Bu sene en çok rağbet gören yer: ÇUBUK BARAJI

Nüfus nisbetleri hatırdan çıkarılmamak şartile; en çok otomobil Ankarada, en çok radyo Ankarada, en bol asfalt yol Ankarada, en yeni yapılar Ankaradadır. Kısaca Ankara Türkiyede garbli hayatı temsil ediyor.

Fakat gece saat on ikiden sonra radyolar susmakta, otomobiller durmakta, asfalt yollar boşalmaktadır. Bir gün, rakama çok merak eden ve kıymet veren bir dost, gece saat birde Yenişehre kadar yürüyerek geldiği halde, insana yorgunluk vermiyen bu etrafına yemyeşil ağaçların sıralandığı güzelim yolların üzerinde 14 kişiye tesadüf etmiş... Ankaranın nüfusunun 150 bine yaklaştığını unutmayınız!

Dahası var: Ankara bir memur ekseriyeti şehridir. Hususî müesseselerle devlet dairelerinde çalışan memurların sayısı on bini aşıyor. Gene Ankara, Türkiyenin en çok yazan ve okuyan vatandaşına sahib ileri kültür şehridir. Memurların her ay iç piyasaya döktükleri para mikdarı bir buçuk milyona yaklaşıyor.

Fakat bütün bunlara rağmen, neden Ankarada «gece hayatı» yoktur.

Meselâ, bakınız, Ankarada yalnız iki sinema vardır. Bunların hepsi bilhassa pazar günlerinde kapılarında müşteri girmek için sıra bekler. Bu sinemalarda yaz sezonları hariç, fiatler pek ucuz değildir. Sonra, şehrin içinde yazın veya kışın gidip oturulacak bahçeler ve açık hava yerleri hemen yok denecek gibidir. Baraj, Çiflik, Keçiören, Etlik, Dikmen, Mamak gibi yerlere, ancak tatil günlerinde gidilebilmektedir. Meselâ beş kişilik bir ailenin böyle bir yere gidebilmesi için gidip gelme yol parası 60 - 150 kuruş arasındadır.

Bazıları, masraf yapılsa da, Ankarada, her mevsim, eğlenecek yer bulamadıklarından şikâyet etmektedirler. Bu kanaatte olanlar, eğer Ankarapalas gibi yerler, tanınmış truplar getirmezlerse bütün bir kış sezonu aile toplantılarından başka gidilecek yer olmadığını söylüyorlar. Meselâ alaturka musiki dinlemek istiyenler de ayni fikirdedirler. Geçenlerde yaşlı bir ahbab, «güzel ses dinlemeğe hasret çekiyorum. Ne radyo, ne plâk o zevki veremiyor!» diyordu.

Ne olursa olsun, Ankarada bilhassa şehir içinde, ucuz ve çeşidli eğlence yerlerinin olmadığı hakkında zaman zaman şikâyetler vardır ki tedkike değer. İnsan - evlerimizin bile bu kadar temiz olmasını temenni edeceğiz. - Geniş, asfalt caddeleri her zaman hareketli görmek istiyor...

Bu sene Ankarada en çok rağbet gören mesire yeri Barajdır. Ankaranın su davasını kökünden halledererek, nüfus başına günde 200 kilogram gibi Türkiye ölçüsünde rekor olan bir mikdarda su temin eden bu muazzam eser, ayni zamanda, Ankara için güzel bir mesire yeri de olmuştur. Bu sene Barajda bir lokanta ve gazino açılmıştır.

Şehre 13 kilometrelik bir asfalt yolla bağlanmış olan Çubuk Barajı, yolun iki tarafında Ankaranın en bol ağaçlı ve sulak köyleri bulunması itibarile de rağbet görüyor.

Çifliğe ikinci mevki gidip gelme tren bileti olarak 8 kuruş verenler, Baraja da bir demiryolu yapılmasını istiyecek kadar ucuz nakil vasıtasını seviyorlar. Maamafih, 13 kilometre olan bu asfalt yol üzerinde otobüslerin aldığı ücret te çok değildir.

Ankara büyüdükçe eğlence yerleri de artıyor, Fakat, yavaş yavaş olan bu inkişaf, gözlerimizi doyurmamaktadır. Çünkü Ankaralılar her şeyi, evelâ bu şehre yabancıların verdikleri isim gibi, yerden fışkırır olarak görmeğe alışıktır...

Ankaranın tanınmış simaları

Onuncu yıl şairi B. Behçet Kemal Çağlar

Yeşillik, su, asfalt ve beton. İşte Çubuk Barajı

Ankaranın atıcı bayanları

Atış poligonunun en esaslı müşterileri kadınlardir

Ankaranın son iki sene içinde kurulmuş olan spor ve eğlence yerlerinden biri de Atış poligonudur. Burada, İnhisarlar idaresi, istasyonla stadyom arasındaki sahaya çok güzel bir yapı halinde kurmuştur.

Atıcılık bizim millî sporlarımız arasındadır ve dolayısile askerliğe, yani millî müdafaaya temas eder. Bu itibarla burasının açılış günü Millî Müdafaa Vekili de bulunmuş ve gençleri burada hem güzel bir spor yapmak, hem de atıcılığı öğrenmiş olmaları için boş bırakmamalarını tavsiye etmiştir.

Bugün Atış poligonu, hiç müşterisiz kalmamaktadır. Atışlar için çok az bir para alınmaktadır. Bilhassa barut fiatlerinin ucuzlatılması hakkındaki kanundan sonra fiatler daha çok indirilmiştir.

Atış poligonunun en esaslı müşterileri bayanlardır. Bayanlar, her nedense, atıcılığa çok ehemmiyet veriyorlar. Ankara Atlı spor klübü âzaları arasında kadınlar, ekseriyeti teşkil ediyorlardı.

Atış poligonu memurlarından biri şunları anlattı:

«— Kadınlarda, bilhassa genç kızlarda atıcılığa karşı büyük bir heves var. Müşterilerimizin büyük kısmı bunlardır. Bilhassa tabanca ve mavzer atmayı tercih ediyorlar. İçlerinde çok muvaffak olanlar var. O kadar ki, bütün nişan şekillerini baştan sonuna kadar hiç boşa atmaksızın vuranlar bulunuyor. Bilhassa mekteblerde askerlik dresleri görmeğe başladıktan sonra kızlar arasında arzu daha arttı.»

Kalb avlıyan kadın, şimdi de bu ihtisasını kurşun ve demir üzerinde de mi tatbike başladı dersiniz? .

Bir bayan Ankara poligonunda atış yaparken

Ankaranın yarattığı istiklâlin hatırası

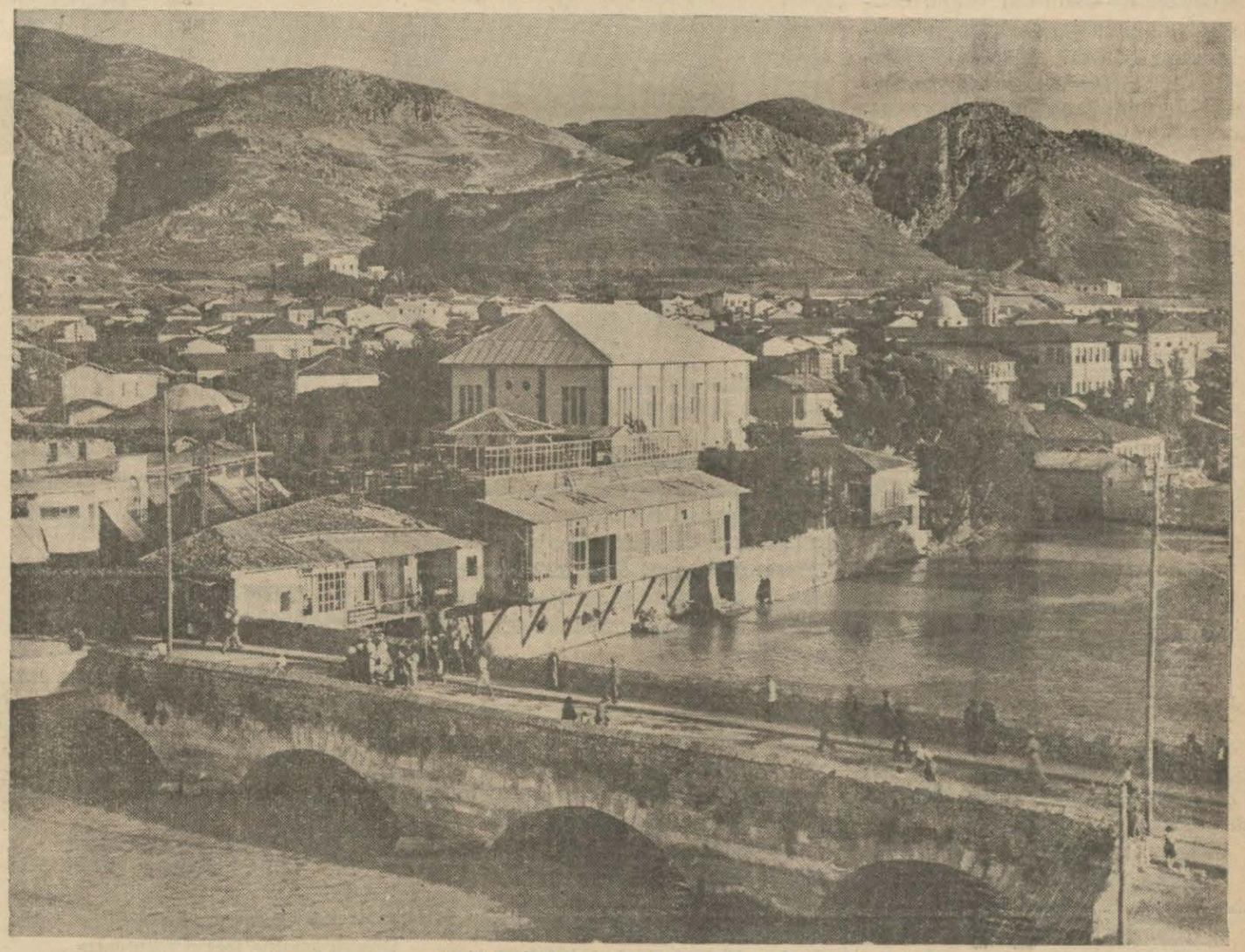

Ankaranın yarattığı istiklâl: Gü zel Antakyadan bir görünüş

Antakyayı tanıyanlar, Ankara sahifesi içinde bu güzel ve ilk defa çıkan Antakya resmini gördükleri zaman biraz hayret duyacaklardır. Fakat müstakil ve hür Hatay, Ankaranın yarattığı bir eser değil midir?..

Bugün Hatay devlet reisi olan Ekselans Tayfur Sökmen, kurulacağına daima inandığı müstakil Hataydan bahsederdi. Çok zaman geçmeden, Atatürk'ün yaratıcı eli, Türk Hatayı da büyük idealine kavuşturdu. Hatayın meclisinin toplandığı, devlet reisinin seçildiği, hükûmetinin kurulduğu ve kardeş Hataylıların bayram yaptıkları bir günde güzel Hatay resimlerile sahifelerimizi süslemekten daha tabiî ne vardır?

Hatay; Türk topraklarının tabiî istıtalesi halinde devam eden dünyanın cennet bir parçasıdır. Yeni rejim, bu güzel toprak parçasını lâyık olduğu saadete kavuşturacaktır. Akşam karilerinin; her tarafı yukarıda gördükleri kadar eşsiz ve tabiatin özenerek yarattığı Hatay için iyi dileklerinin bir ifadesi olarak bu resmi sütunlarımıza alıyoruz.

İşlerinizin çabuk çıkması için:

Şunlara dikkat ediniz!

★ İktisad Vekâletine her hangi bir iş çin müracaat ederken cevap almak isterseniz 6 kuruşluk bir posta pulu koyunuz veya açık bir muhabere varakası gönderiniz. İktisad Vekâleti, iş sahiplerile yakından teması temin etmek ve onları sık sık işlerinin seyrinden haberdar etmek için bu usulü kabul etmiştir.

★ Hükûmet, köy kanununun bazı maddelerini değiştiren bir proje hazırlamıştır. Dahiliye Vekâleti, köy, solmalarının nasıl tahsil edileceği ve ne şekilde tevzi edileceği hakkında bir tamim yapmıştır. Köy muhtarlarının bütçelerini hazırlarken bu meseleyi gözönünde bulundurmaları faydalıdır.

★ Bölge sanat mektepleri leylî kısmına alınacak talebeler için Maarif Vekâleti yeni bir talimatname hazırlamıştır. İmtihan bu ay içindedir. Müsabakalara girebilmek için evvelâ sanat mektebinin vekâletçe tesbit edilmiş olan mıntakası içinde kayıdlı bulunmak lâzımdır.

Mersinde çok muvaffak bir müessese: Isı Yuva

Bu yuvanın bina, bakım, ders cihetinden Avrupadakilerden farkı yok

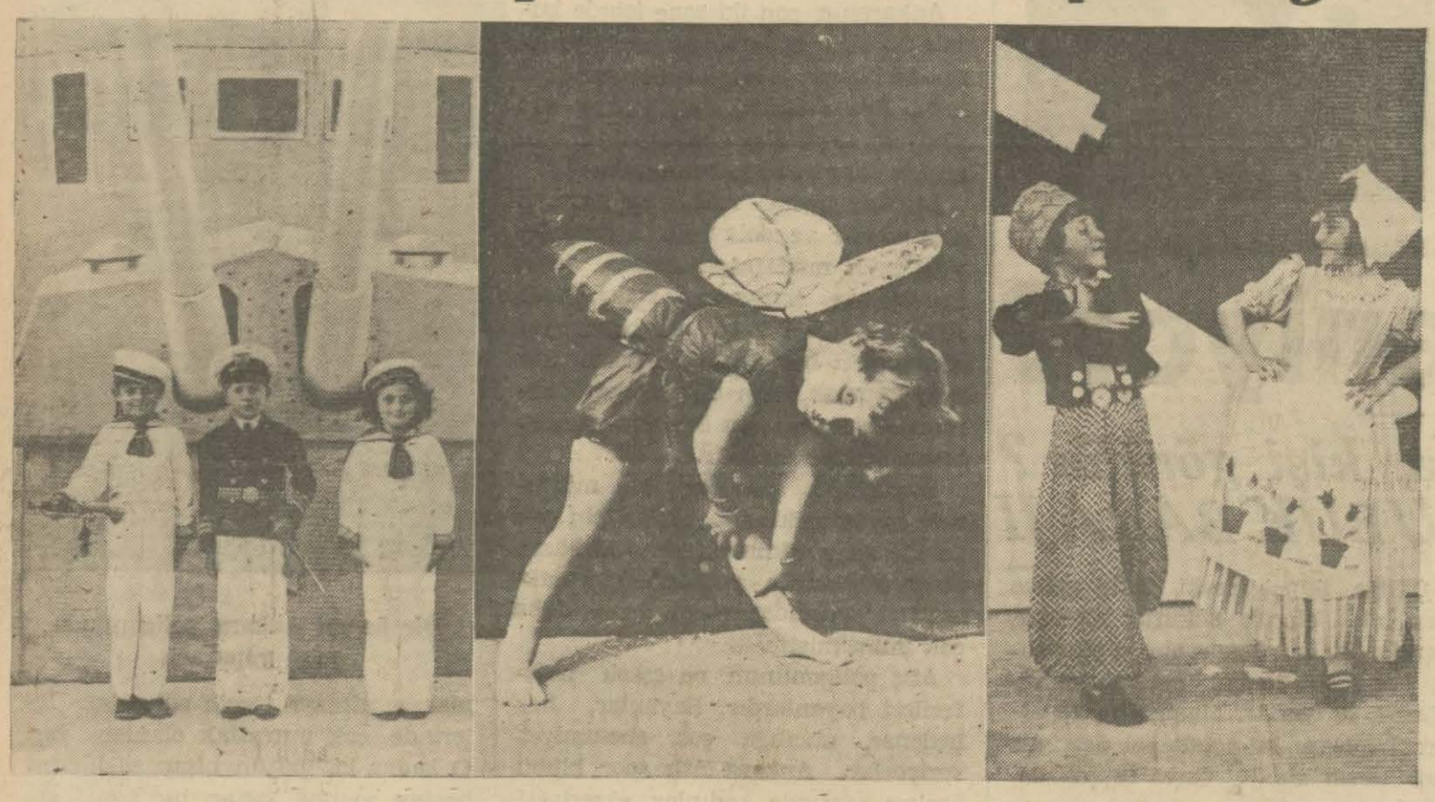

Isı Yuvaya devam eden yavruların üç muvaffak numarası

Mersin (Akşam) — Eğer bir arkadaş bana tavsiyede bulunmamış olsaydı Mersinin çok muvaffak olan Isı kültür müessesesini ziyaret etmeden şehri terk eyliyecektim.

Oturduğum otel sahibinin Isı Yuvadan bahsedişi üzerine bende bu minimîniler yuvasını da ziyaret etmek arzusu uyandı.

Çeyrek saat sonra yuvanın kapısından içeriye dahil olmuştum. Bahçe, duyduğum yorgunluğu giderecek kadar güzeldi. Ağaç ve çiçeklerde bile bir intizam göze çarpıyor. Demek, bunlara değen, bunları yetiştiren el, intizamı çok seven bir insana aiddi...

Düzgün bir merdiveni müteakip dahil olduğum geniş ve temiz bir salonda yirmi kadar çocuk, yer yer toplanmış, kâh gülerek, kâh oynıyarak meşgul bulunuyordu. Belki bir dakika, salona gelenden habersiz, iş saydıkları oyuna devam ettiler. Nihayet, nasıl oldu bilmem, bunlardan birisinin iki masum, lâkin zeki gözü bana takıldı. Hayret!.. Sanki, bu bir çift masum ve zeki göz, diğerlerile birlikte hareket eden garib bir kudretti. Kırk göz birden üzerime dikildi.

Sonra, bir ses, yirmisinin de ağızları açıldığı halde, bir çocuktan çıkıyor hissini veren ayni tonda bir ses, salon ve boşluğu çınlattı:

— Mürşide abla!...

Arada bir dakika ya geçti, ya geçmedi, daha ilk nazarda öğretmen ve terbiyeci olduğu anlaşılan bir bayan âdeta tehalükle koştu, beni nazikâne karşılıyarak sordu:

— Emriniz bayım!

Kendimi tanıttım. Çok mütehassis olmuştu. Bir taraftan çocuklara:

— Kıymetli bir misafirimiz, diye bana iltifatta bulunurken, diğer taraftan da, bu sırada gelen hademeye; direktörlüğün odasının kapısını

Solda: Isı Yuva müdiresi bayan Mürşide, sağda; bir yavru ders esnasında

açması emrini veriyordu.

***

930 Çapa mezunlarından olup Ankara ve Manisada birer sene kaldıktan sonra İstanbul - Şişli Yeni Türkiye ana mektebinin ana kısmını bir müddet idare eden kıymetli terbiyeci bayan Mürşide Suner, serbes çalışmak arzusunu beslemiş ve memlekete daha nafi olabilmek gayesile 934 te Mersine gelerek Kiremit mahallesinde Isı Yuvanın ilk temelini atmıştır.

Mahrumiyetlerle açılan Isı Yuvaya ilk sene ancak altmış müdavim temin edilebildi. İhtiyar olunan masraf ve fedakârlıklar karşısında hiç sayılacak bu alâkaya rağmen müessesenin hizmet aşkı eksilmedi ve ikinci yıl daha azim bir feragat ve fedakârlıkla daha mükemmel bir bina tedarik olundu. Talebe sayısı burada da yüzü bulmadı. Üçüncü yıl da, her türlü tesisat ve konforu cami bulunan şimdiki binaya nakleyledi.

Yeni kısımda, Mersinin gayretli ve kıymetli valisi bay Rükneddin Nasuhioğlunun delâletile kadro harici kalan Etili çocuklardan mürekkeb birinci sınıf açıldı. Bu kısmın 37, ana kısmının 96 ki, talebe sayısı bu suretle 133 ü buldu. Ana kısmı mevcudu daima mütehavvildir. Senebaşı ve baharda yapılan kayıd mikdarı ekseriya düşmektedir.

Ana kısımda odalar mavi, yeşil diye üçe ayrılmıştır. Mavide büyükler çok, küçük ve ortalar az, yeşilde küçükler çok, büyük ve ortalar az, kırmızıda ortalar çok, büyük ve küçükler az.

Avrupada da ayni şekilde olan bu taksimattan iyi neticeler alınmakta, büyükler küçüklere bildiklerini öğretmektedir.

Çocuklara önce konuşma dersi veriliyor. Bunu, lâvhalar üzerindeki konuşmalar, sukûtî ders ve oyunlar takib ediyor. Oyunlar çocuğu yetiştirecek şekilde tertib edilmiştir.

Yaptığı hata, öğretmeni tarafından derhal tashih ediliyor. Ve çocuk, bu oyun sırasında, hem de hazmederek iyiyi alıp kötüyü bırakıyor.

Sayın bayanın anlattıklarından birisi:

— Bir gün, bir erkek yavru, tabancasını bir kız arkadaşına veriyor. Kız arkadaşı her nasılsa bu oyuncağı kaybediyor. Ertesi gün, erkek, kızdan bittabi emaneti istiyor. Kız, kaybettiğini ve binaenaleyh veremiyeceğini söylüyor. Erkek, oyuncağının iadesinde ısrar ediyor. İki yavrunun bu konuşmasına kulak misafiri olmuş ve erkeği haklı bulmuştum. Kızı çağırdım ve kime aid olursa olsun verilen bir emanetin kaybedilince iade olunmak lâzımgeleceğini anlıyacağı kelimelerle ve onu kırmıyacak surette izah ettim. Şöyle bir teklifte bulundum: Kendisine bir örgü işi verecektim. Bu işi bir günde meydana getirmek mümkündü. Ben, eserini arkadaşlarına birer kuruşa satacaktım. Beş günde beş örgü yapacak ve tutarı olan beş kuruşla borcunu ödiyecekti. Kabul etti. Ve beş gün çalışarak ördüğü beş basit işi beş kuruşa arkadaşlarına sattık. O da bu suretle borçtan kurtuldu. O ve bu grupa dahil arkadaşları bu kombinezondan bittabi bir çok faydalar edindi.

***

Isı Yuvayı geziyoruz. Bina bu işe gayet elverişli. Mevcud teçhizat ve malzeme, çocukları en mükemmel surette yetiştirmeğe kâfi. Modern bir Avrupa ana mektebinde de ancak bu vasıtalara tesadüf edilebilir. Dörtle altı yaş arasındaki minimîniler, insanı hayrette bırakacak şekilde mükemmel yetişmiş ve yetişiyor.

İkinci, küçük salonda bizi karşılıyan çocuklardan Hayati öne atıldı ve çok serbes, tabiî tavırlarile söylemeğe başladı:

Hoş geldiniz, safa geldiniz
Tabiî siz bizi görmeğe geldiniz
Bizden çok şeyler beklemeyiniz
Dans etmesini biraz biliriz
Şeker yemenin ustasıyız
Hoplamağı, zıplamağı çok biliriz...

Ve bu minimînilerin gösterdikleri bir kaç numara beni hayrette bıraktı. Temsil zevkinin bu derecesini hayatımda çok az duyduğumu kaydedersem mübalâğaya saptığımı zannetmeyiniz. En güzel ve mükemmel şekilde yetişmiş olan büyüklerden de ancak bu kadar muvaffakıyet beklenebilir. Sonra, zeybek oyununa çıktılar. Ben, ömrümde bu denli muvaffak bir oyunu bir kere de Aydında seyretmiştim.

Ne yazık ki, Isı Yuva, bütün bu muvaffakıyetlerine rağmen yardım ve alâkadan mahrumdur. Aylık varidatı dört yüz lirayı geçmemektedir. Halbuki, bu para, burada çalışan dört öğretmen ve iki hademenin aylıklarını tediyeye kâfi gelmiyecek kadar azdır. Bayan Mürşide iki hemşiresini de yuvada öğretmen olarak çalıştırdığı halde, bazı aylar zarurî masrafları kapatamıyacak vaziyete düşüyor. Teşkilâtı bu derece vasi bir müessesenin ayda dört yüz lira ile idamei hayat edemiyeceğinde şüphe yoktur. Buna dört aylık tatil devresini de katacak olursak maruz kalınan müşkülâtı takdir eylemek güç olmaz.

Ana mektebleri, bilhassa memleketimiz için çok lüzumlu müesseselerdir. Ne yazık ki, vaki himayesizlik yüzünden bunların adedini ondan fazlaya çıkarmağa imkân hasıl olmuyor. Nitekim, cidden muvaffak bir müessese olan Mersin ana mektebi de, bu alâkasızlık karşısında yakın bir âtide kapanmak tehlikesine maruzdur.

Her halde Isı Yuvaya bugüne kadar görmediği alâka esirgenmemeli ve bu muvaffak yuvaya resmî bir yardım eli uzanmalıdır.

Yuvaya devam eden yavrulardan bir grup

Van iskelesinde 80 bin liraya bir otel yapıldı

Van gölünde gurubun manzarası emsalsizdir. Van öbür yıl şimendifere kavuşacak

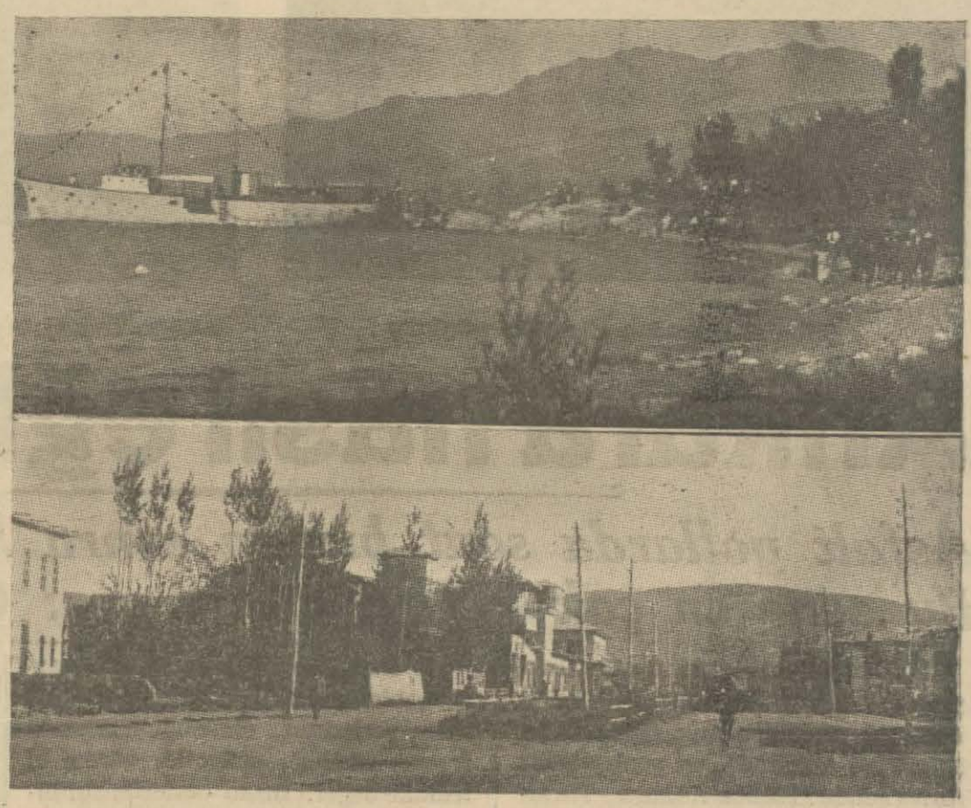

Vanın tenezzüh yeri Edremidden bir görünüş ile Van caddelerinden biri

Van (Akşam) — Dünyada Van... diye bir atalar sözü vardır. Hakikaten tabiî güzelliklerle dolu Van yurdumuzun en şirin illerinden biridir. Vanın cesim gölü bu güzelliği kat kat arttırmaktadır. Bilhassa Van gölünde gurup emsalsizdir. Dünyanın hiç bir tarafında böyle gurub seyrine imkân yoktur. Bunun şöhreti o kadar çoktur ki umumî harpten evvel bir çok ecnebi seyyhlar gurubu seyretmek için bilhassa Vana akın ederlermiş.

Öbür yıl Vana kavuşacak olan demiryolu uzaklık mefhumunu da ortadan kaldıracaktır. Bir zamanlar Vandan İstanbula tam altmış günde seyahat edildiğini yaşlı ihtiyarlar hâlâ söylerler. Şimendifer, Vanın iktisadî genişleme ve kalkınmasına da başlıca âmil olacaktır. Şarkta kurulacak üniversitenin tesisinden sonra bir kültür şehri halini alacak olan Vanın kısa bir zaman içinde en mamûr bir belde haline geleceğine şüphe yoktur.

Şimdiden Vanda hummalı bir faaliyet göze çarpıyor. İskeleden şehre kadar dokuz kilometrelik muntazam bir cadde inşa edilmektedir. Halkın da imara hevesi çoktur. Harap olan bağ ve bahçeler hızla ihya edilmektedir. Bu meyanda hükûmet konağı tadilen tamir edilmiştir. Hususî muhasebe için bir bina yapılmıştır. Ayrıca yeni bir mektep inşası da kararlaştırılmıştır. Hudud komutanı B. Şahabın himmetile çok güzel bir yazlık bahçe meydana getirilmiştir.

Vanın iskelesi olan Tatvanda şimdi Denizbanka devredilen eski Van işletme idaresi tarafından 80,000 lira sarfile mükemmel bir otel yaptırılmıştır. Otel dahilinde ayrıca bir restoran da vardır. Oldukça büyük ve tanınmış şehirlerimizde otel meselesi büyük bir dert teşkil ederken Tatvan gibi Şarkın en uzak köşesinde her türlü konforu ihtiva eden asrî bir otelin bulunacağına inanmak biraz zordur amma bu bir hakikattir.

Edremit, Vanın tenezzüh mahallidir. Tatil günleri bir çok aileler buraya eğlenmeğe giderler. Akşam üzeri ise tekrar dönerler. Gölde seyrüsefer tamamen işletme idaresinin getirttiği gemilerle yapılır. Fiatler ucuzdur. Yerli halkın ekserisi de vapurla yolculuğu tercih etmektedirler. Ayrıca Van gölünde havyar istihsali çarelerine de başvurulmuştur.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

AKŞAM-SPOR

Samsunda heyecanlı iki maç oldu

Ilk maçı Samsunlular 3-0, ikinci maçı da Kayserililer 3-1 kazandılar

Yukarıda, Kayseri Demirspor ve Samsun İdmanyurdu takımları bir arada Aşağıda: Kayseri Demirspor kalesine bir akın

Samsun (Akşam) — İdman yurdu ile iki maç yapmak üzere şehrimize gelen Kayseri birincisi Kayseri Demirspor klübü pazar günü ilk maçını Fener spor alanında kalabalık bir seyirci önünde yaptı. Sahaya sürekli alkışlar arasında evvelâ Kayserililer, sonra da İdman yurdlular çıktı. Mutad merasim yapıldıktan, bayraklar taati edildikten sonra resimler alındı. Takımlar;

İdman yurdu: Nuri - Enver, Şükrü-Hüseyin, Salah, Galib - Cemal, Rıdvan, Cihad, Mehmed Ali, Celâl.

Kayseri Demirspor: Ömer - Muammer, Receb - Talha, Seyfi, Bülend - Bahri, Arif, Necmi, Sabri Cemil, Aliden teşekkül etmişti.

Oyuna Kayiserililerin bir hücumu ile başlandı. İlk dakikalar her iki tarafın karşılıklı akın ve kurtarışlarile mütevazin bir şekilde geçti. Kayserililerin henüz sahaya alışamadıkları da görünüyordu. Bundan istifade eden Yurdlular 6 ıncı dakikada soliçleri Mehmed Alinin ayağile ilk gollerini yaptılar. Bu golden sonra Kayserililer daha düzgün oynamağa başladılar. Yurdlular muntazam ve seri paslarla mütemadiyen akınlar yapıyor. Fakat iyi oynamağa başlıyan Kayseri müdafaası ve bilhassa santrhafları Seyfi bütün bu akınları kırıyor. 20 inci dakikadan sonra Yurdlular tamamen hâkim oynamağa başladılar. 25 inci dakikada İdman yurdu solaçığı Celâl merkez muhacimleri Cihaddan aldığı topu güzel bir şütle kaleye attı, top koleciye çarparak geri geldi. Sağaçık Cemal koşarak yetişti ve topu ağlara taktı.

Oyun daha ziyade İdman yurdunun hâkimiyeti altında ve Kayseri nısıf sahasında cereyan etmeğe başladı. Kayserililer ara sıra tehlikeli akınlar yapıyorlarsa da bir türlü gol çıkaramıyorlar. Yurdlular 35 inci dakikada penaltıdan 3 üncü gollerini de yapıyorlar. Kırkıncı dakikada Yurd aleyhine penaltı cezası veriyorlar, fakat Kayserililer bunu atamıyorlar.

İkinci devrede Kayserililer daha düzgün ve iyi oynamağa başladılar. Fakat forlarının şüt atamaması yüzünden gol çıkaramadılar. Bu devrede İdman yurdu gevşek oynadı ve bu yüzden de gol adedini çoğaltamadı. Bu suretle oyun 3 - 0 Yurdluların galibiyetile neticelendi.

İkinci maç

30 ağustos Zafer bayramında yapılan ikinci maçta saha pazar gününden daha kalabalıktı. Seyirciler arasında vali, belediye reisi ve bir çok güzide zevat hazır bulunuyorlardı. Takımlar alkışlar arasında saat 16,30 da sahaya çıktılar. İdman yurdu bugün takımında büyük değişiklik yapmış, santrforları Cihad soliç Mehmed Ali, bek Şükrü sağaçık Cemal ve kalecileri Nurinin yerlerine ikinci takım oyuncularından alarak pazar gününe nazaran çok zayıf bir takım çıkarmıştı. Kayserliler bugün takımlarını şu şekilde yapmışlardı.

Ömer - Receb, Talha - Bülend, Muammer, İsmail - Sabri Cemil, Seyfi, Necmi, Sabri, Bahri.

İdman yurdu: Nihad - Enver, Edib - Galib, Salah, Şevket - Celâl, Rıdvan, Hüseyin, Mehmed, Hasan.

Oyuna Kayserililerin vuruşile başlandı. İlk dakikalar İdman Yurdunun hâkimiyeti altında geçti. 7 inci dakikada sağaçık Hasan takımına güzel bir şütle ilk golü kazandırdı. Bundan sonra oyun bir müddet mütevazin ve yirminci dakikadan sonra da tamamile Kayserililerin hâkimiyeti altında geçmeğe başladı. 30 uncu dakikada Demirsporlular sağiçleri Seyfinin ayağile ilk gollerini yaptılar. Pazar gününe nisbetle çok zayıf bir takımla sahaya çıkmış olmalarına rağmen Yurdlular enerjik bir oyun gösteriyorlar. Bilhassa küçük kalecileri Nihad ve sağaçıkları Hasan çok mükemmel oynıyorlar.

İkinci devre başladığı zaman İdman yurdunun daha gayretli oynadığı ve mütemadiyen Kayseri kalesine akınlar yaptığı görülüyordu. Fakat Demirsporluların kuvvetli müdahalesi karşısında bu akınlar kırılıyordu.

10 uncu dakikada güzel bir akınla İdman yurdu kalesine inen Kayserililer gene Seyfinin ayağile ikinci gollerini yapıyorlar. Oyun mütevazin bir şekilde cereyan ediyor. 22 inci dakikada Kayseri santrforu Necmi tutulmaz bir şütle üçüncü golü attı ve oyun bu suretle 3-1 Kayseri Demirsporun galibiyetile sona erdi.

Galatasaraylıları davet

Galatasaray spor klübü genel sekreterliğinden: Yüksek mürakabe heyeti eylûl içtimaı 17/9/938 cumartesi günü saat 15 de klüb merkezinde akdedileceğinden, sayın âzanın mezkûr gün ve saatte klüb lokalinde bulunmaları rica olunur.

Finlandiyalı güreşçiler Ankaradan ayrıldılar

Yarın ve obürgün İzmirde iki maç yapacaklar

Ankara 5 (Telefonla) — Türk spor kurumu tarafından Finlandiyalı güreşçiler şerefine bugün Belvü palasta bir öğle ziyafeti verildi. Ziyafette Türk spor kurumu erkânı ve millî takım güreşçileri, Ankara sporcuları bulundular.

Spor kurumu başkanı Aydın mebusu B. Adnan ile Finlandiya kafile reisi B. Lenyo arasında samimî hitabeler teati edildi. B. Lenyonun fince irad ettiği nutuk antrenör Beline tarafından tercüme edildi. B. Lenyo nutkunda güreşçilerimizin meziyetlerinden sitayişle bahsederek, Türk ve Fin kavimleri arasında ırk ve kardeşlik bağlarını tebarüz ettirdi. Misafir güreşçiler çarşamba ve perşembe günleri İzmirde fuar tiyatrosunda takviye edilmiş İzmir takımı ile iki maç yapmak üzere bu akşamki muhtelit trenle İzmire hareket ettiler ve istasyonda Ankara sporcuları tarafından hararetle uğurlandılar.

Finlandiyalı güreşçiler Ankarada çok iyi bir sempati bırakarak ayrılmışlardır.

T. S. K. İstanbul Bölgesi Güreş ajanlığından:

1 — Bölge güreş birinciliği müsabakalarına 12/9/1938 pazartesi günü başlanacaktır.

2 — Müsabakalar Süleymaniye klübü salonunda yapılacaktır.

3 — Sıkletlerde bir kilo tolerans verilmiştir.

4 — Müsabakalara saat sekizde başlanacak, tartı saat 5-6 arasında yapılacaktır.

5 — Müsabakalara her klüpten her sıklette iki güreşçi kabul olunacaktır.

6 — Müsabakalara milli takıma dahil Hüseyin, Kenan Olcay, Yaşar Arkan, Yusuf Yener, Salm Arıkan, Adnan, Mustafa Çakmak, Mehmed Çoban girmiyeceklerdir.

Batan mavnanın dördüncü tayfası kurtuldu

Bundan dört gün evvel, Harem açıklarında bir kaza olmuş, bir romokör arkasına takılı çöp mavnalarından biri, demirli bir kum kayığına çarparak batmasına sebep olmuştu.

Hâdise, gece yarısına doğru vukua geldiğinden, mavna mürettebatı kâmilen denize dökülmüşler, bunlardan üç tanesi, romorkör tarafından kurtarılmıştır. Diğer dördüncü tayfanın ilk zamanlarda boğulduğu tahmin edilmişse de bunun yüze yüze kurtulduğu anlaşılmış, bu suretle zarar yalnız maddî olarak kalmıştır.

Çobanı balta ile öldüren Hüseyinin muhakemesi

Çatalcanın Çiflik köyünde orman içinde Murad adında bir çobanı balta ile parçalayıp öldürmekten maznun Hüseyinin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde bakılmış ve maznunun oğlu 16 yaşında Hasan müdafaa şahidi olarak dinlenmiştir. Hasan mahkemede şunları söylemiştir:

— Vaka günü babamla beraber tarlaya gittik, öğleye kadar çalıştıktan sonra eve dönüp beraber yemek yedik. Bundan sonra da babam balık tutmak üzere köyün ötesindeki dereye gitti. O gün babam balta ile ormana gitmedi.

Diğer şahitlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Beygirlerin savurduğu çiftelerle iki çocuk yaralandı

Büyükderede oturan on üç yaşlarında Tahsin isminde bir çocuk araba ile karpuz satmakta iken bir aralık beygire bir kamçı vurmuş, bundan huylanan beygir de Tahsinin yüzüne bir tekme vurarak yaralanmasına sebeb olmuştur.

Karagümrükte Sultan mahallesinde oturan dört yaşlarında Fikri isminde bir çocuk arsada oynamakta iken; İbrahim isminde birine aid beygirin savurduğu bir çifte ile tehlikeli suretle yaralandığından Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 199

Yıldız sarayında elde edilen 20,000 parça atik meskûkât müzeye nakil ve teslim edildi

Abdülhamidin üçüncü musahibi Nadir ağa

Abdülhamidin loş ve basık tavanlı hususî dairesi içi tıklım, tıklım kâğıd destelerile dolu bulunmuştu. Burada Abdülhamidin üstünde istirahat ettiği bir divan vardı.

Bu (dairei hususiye) ye mülasık iki katlı bir dairede hiç eşya bulunmamıştı. Abdülhamidin harimi bulunan kadınlar hal'i müteakıb burada kendilerine aid eşyayı almışlardı. Abdülhamidin yazı odasında, güzel ve müteferrik eşya bulunmuştur. Elbise odasında ise eski gömleklerine, hattâ sakal boyalarına kadar her şey yerliyerinde kalmıştı.

Hırkalar, üniformalar, paltolar... Bunlar kâmilen hazinei hassaya verildi; ama neye yarayacaklardı. Sultan Reşad hepsini Harbiye nezaretine gönderdi.

Abdülhamidin başlıca zevklerinden biri marangozluk olduğu malûmdur. Yanındaki ustalarla birlikte vücude getirdiği eşya arasında gül ağacile karışık ve türlü, türlü çekmeler, gözlerle musanna dört yazıhane dahi yapmıştı ki hakikaten mahirane ve sanatkârane idi. Bunlardan biri Sultan Reşada verilmişti.

Fakat Sultan Reşad hal'edilmiş kardeşinden bir yadigâr saklamağı meşum saymış olacak, ki bunu mabeyin başkâtibi Halid Ziya beye vermişti; Halid Ziya bey de üç sene sonra mabeyinde başkitabet dairesine nakl ile orada bırakmıştı.

Yıldızda bulunan levhalar, resim kolleksiyonu Venedikte teşhir olundu. Bu resimlerin çoğu elçiler tarafından Abdülhamide hediye edilmişti. Abdülhamidin bir de zengin bakır gravé kolleksiyonu zuhur etmiştir.

Gene Yıldızda elde edilen 20000 parça atik meskûkât müzeye nakil ve teslim olundu. Abdülhamid Holandadan, Almanyadan getirttiği renk, renk çeşid, çeşid küçük kuşlar, irili, ufaklı köpekler, genç yaşındanberi iptilâ gösterdiği pek çok cins güvercinlerden bir hayvanat bahçesi yapmış gibi idi. Hele güvercinlerin Yıldız parkını Beyazıd camisi avlusu haline getirdikleri görülmüştü.

Yıldızda teşkil olunan komisyon saraydaki hayvanların idaresi büyük masarifi istilzam edeceğini düşünerek bunları müzayede ile satmağa karar verdi.

Salon köpekleri, Ankara kedileri, kanaryeler, nadir bulunur kuşlar ikişer, üçer altına satıldı. Yalnız biri Hamidiye marşını taganni eden, diğeri (padişahım çok yaşa!) diye bağıran iki papağan müzayedede kırk altına çıktı. Her biri ellişer altına yaptırılamıyan kuş kafesleri ancak onar lira tuttu. Sarayda bulunan mücevheratın bir kısmı Avrupaya gönderilerek sattırıldı. Bunların tutarı olan üç yüz küsur bin lira Donanma cemiyetine verildi.

Noye Fraye Prese gazetesinden naklen Tanin gazetesinde görüldüğüne nazaran: Abdülhamide aid levhalar ile zengin bir kolleksiyon Viyanada geniş bir binada teşhir edilmişti.

Bu sergide meşhur Holanda ressamlarının eserleri yanında bir çok Viyana üstadlarının eserleri bulunuyordu. Makartın on iki kurşun kalem resmi, Munkaczynin de bir o kadar etüdleri, gene Munkaczyinin Türk halılarile örtülmüş bir sedir üstünde genç bir kadını musavver zarif bir levhası, bir ihtiyar kadın başı, Rusya imparatoriçesi ikinci Katerinanın tabiî büyüklükte bir resmi, on beşinci asırdan bir tasvir, Van Dyckin bir rahibe başını musavver levhasının gayet mükemmel bir kopyesi, eski asker portreleri göze çarpıyordu. Bu tablolar arasında menşei Viyana olan bir çok resimler de vardı. Bunların elçiler tarafından mahlû sultan namına satın alınmış olduğu zannolunur. Vald Müllerin 1832 tarihli hemen tabiî denilebilecek büyüklükte bir kadın başını musavver levhasında eski sahibinin ismi okunuyordu.

Bakır gravé kolleksiyonu da fevkalâde zengindir. Bu kolleksiyon için ne büyük para sarfedildiği bazı parçaların üstündeki fiat puslalarından anlaşılıyordu. Tabiî büyüklükte eski Viyanalı bir kadın başı için 2500, diğer bazılarında 115, 100, 75 lira fiat görünüyordu.)

Abdülhamidin eski silâhlardan mürekkeb bir müze vücude getirdikten sonra bunu nasıl kapattığını evvelce yazmıştık. Silâhhane Harbiye ve Yıldızda vücude getirdiği kütüphane Maarif nezaretleri emrine verildi.

Yıldızda bir de çini fabrikası ihdas olunmuştu. Bunun mamulâtile Yıldız sarayının tabak ihtiyacı defolunduğu gibi bunlardan diğer saraylara da tevziat icra olunurdu.

Abdülhamidin merakı yalnız bunlara münhasır kalmamıştı. Yıldızın gölünde ayakla işletilir bir kayık bulunmuştur ki bununla haremi hümayun kadınları gölde gezintiler yaparlardı.

Abdülhamid ikide, birde bendegânından birini Topkapıya gönderir, hazinei hümayundan vazo, tabak, kâse, şal, kılıç, saat gibi nefis sanat eserlerini Yıldıza celbederdi. Bu suretle hazineden çıkarılıp Yıldızda müzeye yahud oraya, buraya bırakılan bu tarihî yadigârların birer suretle başka ellere geçmesine meydan vermemek, geçerse bir gün istirdad edilebilmek mülâhazasile hazine muhafızlarından bir kaçı gizlice bir defter tutmuşlar, bu eşyanın evsafını bu deftere mufassalan yazmışlardı. Sultan Reşadın cülûsu üzerine sırf sadakat ve hamiyet eseri olarak tertib olunup saklanılmış olan bu defter meydana çıkarıldı. Hazinei hümayundan bu işe vâkıf zevat celb ile müzede çalışan heyete ilhak edildi.

Bu suretle Abdülhamid tarafından hazinei hümayundan çıkartılan ve hünkârın şahsî malı olmayıp gene hazineye iadesi icab eden eşyanın pek çoğu bu defter sayesinde tesbit edilebildi.

Tanzim edilen defteri mucibince mücevherler iki çanta içine konuldu. Bu mücevherlerden maada olarak murassa kılıçlar, Markovid saatler, vazolar ve sair eşyanın dört yüz kadar parçaya baliğ olduğu görüldü. Bunların cümlesi hazineye gönderildi; numaraları konularak yerlerine yerleştirildi. Yıldız sarayında bulunan cevahir ve nukudun meydana ihracı ve nakli esnasında suiistimaller, gasb ve sirkatler vaki olduğu kuvvetle rivayet edildi.

Bu yolda dedikodular çoğalınca hükûmet resmen tahkikat ve tedkikat yapmağa kendisini mecbur görmüş, fakat Abdülâzizin hal'inde olduğu gibi bu defa da cürüm sabit olamıyarak mesele kapanmıştır.

Abdülhamidin hal'ine kendi ailesi efradından, istibdad taraftarlarından başka müteessir ve müteessif olan görülmedi. Yalnız pek uzaktan bir esef ve tenkid sadası duyuldu.

Hindistanda Lahurda çıkan (Ceridei vatan) bu teessürle uzun bir makale yazdı. Buna da Mısırda çıkan (Elmenar) gazetesi lâyıklı bir cevap verdi.

(Arkası var)

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

AYRILIŞ

Gökte beyaz beyaz, koca koca bulutlar dolaşıyordu. Bir sonbahar rüzgârı bahçedeki ağaçların yapraklarını dökmeğe başlamıştı. Uzaktan bir tren sesi uzun uzun öttü.

Ahmed Selim balkonda fazla duramadı. İçeri girdi. Salonun duvarındaki takvime gözü ilişti. 20 Eylûl... Bu tarih onun için ne kadar mühimdi. Tamam 47 sene evvel bugün doğmuştu.

Acı acı güldü. Kendi kendine mırıldandı:

— Ben de ne kadar budalayım... Halbuki hâlâ kendimi bir delikanlı sanırım...

Bahçeden yirmi iki yaşındaki oğlunun sesleri geliyordu. Ahmed Selim yazıhanesinin başına oturdu. Cebinden bir anahtar çıkardı. Yazıhanenin gözünü açtı. Orada iki resimle bir pasaport duruyordu. Resimlerden biri Sabahatin, öteki de oğlunun fotoğrafı idi. Ahmed Selim evvelâ Sabahatin fotografını eline aldı. Bu otuz, otuz beş yaşında, fakat çok genç görünen, güzel bir kadındı. Ahmed Selim kısa bir zamandanberi Sabahatle sevişiyordu. Belki de bu, hayatının en ciddî macerası idi. Ahmed Selim ilk defa bir kadınla fazla arkadaşlık etmekten korkuyordu. Çünkü biraz daha ilerilerse bu, tatlı bir rüyadan yeni uyanmış gibi insana hulyalı hulyalı bakan güzel kadından hiç ayrılamıyacağını anlıyordu.

Halbuki gerek Sabahat, gerek Selim biribirlerile çılgınlar gibi sevişip müşterek bir hayat kurmağa kendilerinde hak görmüyorlardı. İkisinin de kocaman çocukları vardı. Ahmed Selimin oğlu yirmi iki yaşına girmişti. Sabahatin çocuğu on dördünde idi. Onlar kendileri için değil, bundan sonra çocukları için yaşamak mecburiyetinde olduklarını çok iyi biliyorlardı. Fakat buna rağmen biribirlerinden ayrılamıyorlardı. Ümidsiz ve gayesiz bir maceraya doğru sürüklenip gidiyorlardı. Fakat nihayet Ahmed Selim karar vermişti. Bu çılgın maceraya kendisini kapıp koyuverirse çok bedbaht olacağını biliyordu. Bunun için uzun, pek uzun bir seyahate çıkacaktı. Fakat bu kararından Sabahate bahsetmekten âdeta korkuyordu, çekiniyordu. Çünkü Sabahatle buluştukları zaman, güzel kadının gözlerinde öyle ışıltılı bir ümid, öyle derin bir sevinç parlıyordu ki... Ahmed Selim hiç bir zaman Sabahate:

— Ben uzun, çok uzun bir seyahate çıkacağım... Diyemez, ona böyle büyük bir darbe indiremezdi. Bunun için Sabahate hiç bir şey söylemiyecekti. Seyahate çıktığı zaman oğlunu teyzesine bırakacaktı.

Pasaportunu çıkardı. Ta Fasa kadar giden bir vapur için bilet aldı. Bineceği vapur, tamam on günde Fasa gidecekti. Ahmed Selim kendi kendine bir de proğram yapmıştı. Fasta bir müddet kalacak, çölün içine doğru kısa seyahatler yapacak, Sabahati unutmağa çalışacaktı.

Yola çıkacağı gün yaklaştıkça, içine tahammül edilmez bir acı çöküyordu. Ve nihayet işte yarın, o büyük yolculuğa çıkıyordu. Bütün bavullarını hazırlamıştı.

Bu İstanbulda son gecesi idi. Yarın sabah erkenden seyahate çıkacaktı. Son geceyi, geç vakte kadar Sabahatle beraber geçirmeğe karar verdi.

Ahmed Selim giyindi. Akşam oluyordu. Yarım saat sonra Sabahatle randevuları vardı. Gündüzün hızlı hızlı esen rüzgâr kesilmişti. Âdeta yaz akşamları gibi sıcak, mehtablı, güzel bir akşam başlamıştı. Sabahat onu her zaman buluştukları, küçük kır kahvesinde bekliyordu.

Burası çok şairane bir yerdi. Deniz kenarında idi. Bahçeye, kahveci, defne yapraklarından kocaman bir çardak yapmıştı. Kır kahvesinde topu topu bir karpit lâmbası yanıyordu.

O akşam karşılıklı, bodur hasır iskemlelere oturdular. Kahvelerini içerlerken Ahmed Selim hep ertesi günü atılacağı macerayı düşünüyordu. Sabahatin gözlerine bakmağa utanıyordu. Hiç bir şeyden haberi olmıyan bu güzel kadının ne masum bir hali vardı.

O gece geç vakte kadar deniz boyunda dolaştılar. Gökteki yusyuvarlak aya bakarak ikisi de ayrı ayrı şeyler düşünüyorlardı. Uzakta bir vapur kalın kalın düdük çaldı.

Ahmed Selim ertesi günü çıkacağı uzun seyahati hatırlamıştı.

Farkında olmıyarak:

— Aman bu vapur düdükleri... dedi, öyle sinirime dokunuyor ki... Bu sesi işittikçe sanki bir el beni buradan, senin yanından uzaklaştırıyor sanıyorum... Sabahat sanki bir şey hissetmiş gibi dik dik Ahmed Selimin yüzüne baktı ve sordu:

— Niçin bunu söyledin?

Ahmed Selim, kabahat üstünde yakalanmış bir çocuk gibi bozuldu:

— Hiç... dedi, bilmem içimden öyle geldi...

Uzakta bir saat çaldı. Gece iyice ilerilemişti.

— Artık gidelim mi?.. diye biribirlerinin yüzüne baktılar. Her zaman ayrıldıkları köşeye geldikleri zaman Ahmed Selim Sabahatin elini tuttu, öptü:

— Allaha ısmarladık Sabahat... dedi, beni her zaman hatırlıyacaksın değil mi?

Sabahat şaşkın onun yüzüne bakıyordu:

— Bu gece ne garib konuşuyorsun Selim?.. «Allaha ısmarladık» ı öyle söylüyorsun ki sanki biribirimizi bir daha hiç görmeyecekmişiz gibi, biribirimizden büsbütün ayrılıyormuşuz gibi...

Ahmed Selim mırıldandı:

— Affet Sabahat... Bu gece üstümde bir tuhaflık var...

Ayrıldılar. Ahmed Selim sık sık başını çeviriyor, bir daha göremiyeceği bu güzel gözlü kadının arkasından bakıyordu. İkinci köşeyi dönerken biribirlerine ellerini kaldırarak son bir selâm verdiler.

İşte bu kadar... Ahmed Selim eve nasıl geldiğini bilmiyordu. Boş sokaklardan bir sair filmenam gibi geçti. Yatağına yattı. Uyumak için gözlerini sıkı sıkı kapadı. İmkânı mı var?.. Pencereden süzülen ay ışığı yüzüne kadar geliyordu. Uzandı, perdeyi kapadı. Başını yastıkların altına soktu.

Ertesi sabah vapur vaktinden bir buçuk saat evvel uyandı. Bavullarını bir otomobile yükletti. Rıhtıma geldi. Oğliyle vedalaştı. Vapura girdi. Kamarasına kapandı. Ancak vapur kalktıktan sonra kamarasından çıktı.

Güğertede dalgın adımlarla dolaşıyordu. Birdenbire birisile karşı karşıya geldi: Sabahat...

İkisi de biribirlerine derin bir şaşkınlık, ve büyük bir sevinç içinde bakakaldılar.

Ahmed Selim sordu:

— Sen burada ne arıyorsun Sabahat?

— Senden kaçmak istemiştim. Sana haber vermeden uzun bir seyahate çıkmak istiyordum. Ya sen?

— Ben de öyle... Fakat talihe bak ki tesadüf bizi gene ayni yolda birleştirdi...

İkisi de sevinç içinde kolkola girdiler. Artık dünya umurlarında değildi.

Tesadüf ve talih sayesinde, pek çekindikleri biribirlerile yalnız kalmak felâketi yahud saadeti başlarına gelmişti.

Vapur on gün hiç bir iskeleye uğramadan doğru Fasa gidiyordu.

Hikmet Feridun Es

KERMES

Kızılayın her sene yapmakta olduğu (Kermes), eylûlün onuncu cumartesi günü akşamı Tepebaşı Belediye bahçesinde yapılacaktır. Kermesin fevkalâde olması için yerli ve Avrupanın tanınmış artist ve heyetlerinin iştiraki temin edilmiştir. Macaristanın meşhur (Yıldız) bale heyeti Peşteden yola çıktığını telgrafla bildirmiştir. Fransız yıldızı (Dovia) yarın Paristen hareket edecektir. Bahçenin elektrikli sütunlarla süslenmesine başlanmıştır. O gece bahçeden atılacak renkli hava fişekleri Kermesin başladığını halka ilân edecektir. Bunlardan başka bir çok sürprizler hazırlanmaktadır.

BULMACAMIZ

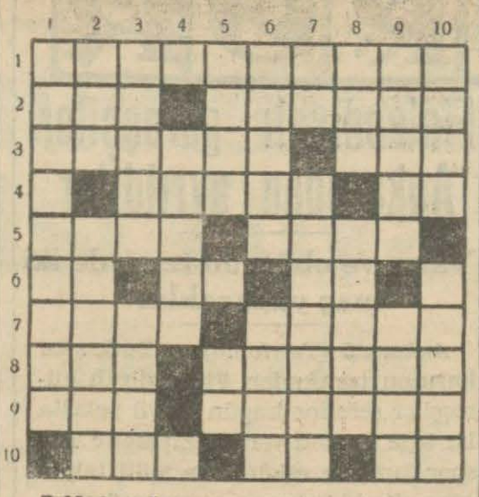

Soldan sağa :

1 — Bir zeybek havası.
2 — Düşman - Geçinme.
3 — Ağaçta ve çiçekte bulunur - Hararet.
4 — Bir hayvan tarafından ısırılan emaresi - Yiğit.
5 — Çalışma - Bir harb silâhı.
6 — Tersi bir zirai ölçü olur - İsim - Tersi iskambilde bir kâğıddır.
7 — Varidat - Tekerleksiz bir cins araba.
8 — Matem - Müğlâk bir şeyin anlaşılmasına sebeb olan hal.
9 — Cefa - Metin.
10 — Yemin - Uzak nidası - Dedenin yarısı.

Yukarıdan aşağı:

1 — Eski ihtiyarların giydiği bir nevi hırka.
2 — Deniz ortasındaki kara - Kavga.
3 — Hind parası - Kolaylık.
4 — Namazın bir kısmı.
5 — İmdad talebi ifade eder - iki harf.
6 — Para - Üstüne yazı yazılır.
7 — Sonuna L konursa lisan olur - Âni gelen şiddetli fırtına.
8 — Telkih edilen - Yüksekten düşen.
9 — Tersi rehavet olur - Tersi inek yavrusudur.
10 — Kokulu bir yaprak - Başına K konursa dili tutuk olur.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

1 — Kaşkariko, 2 — Ova, Kerata, 3 — Vakıt, Step, 4 — Ağa, Tarla, 5 — Likör, 6 — Ad, Ait, 7 — Yedeksubay, 8 — Anason, İlk, 9 — Derakap, 10 — Hır, Tatar.

Yukarıdan aşağı :

1 — Kovalayan, 2 — Avagiden, 3 — Şakak, Dadı, 4 — Eser, 5 — Akt, Rakor, 6 — Re, İsnat, 7 — İrsa, Tu, Ka, 8 — Katre, Biat, 9 — Otel, Yalpa, 10 — Apaş, Y. K.

5/9/938 Pazartesi günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatleri:

Cinsi		Emsali	En aşağı fiati Kr.	S.	En yukarı fiati Kr.	S.
Bamya		Kilo	8	—	12	—
Sakızkabağı		»	4	—	6	—
Dolmalık biber		»	3	—	5	—
Sivri biber		»	2	—	3	—
Kır domatesi		»	3	—	4	—
Sırık domatesi		»	5	—	6	—
Çalı fasulye		»	8	—	12	—
Ayşekadın		»	7	—	9	—
Barbunya kırmızı		»	10	—	12	—
Soğan		»	6	—	6	50
Asmakabağı		Aded	3	—	12	—
Patlıcan	baş	»	1	25	1	50
»	orta	»	—	75	1	—
»	ufak	»	—	25	—	50
»	bostan	»	1	25	1	75
Hıyar		»	—	50	1	25
Mısır		»	—	75	1	25
Maydanoz		Demet	—	50	—	75
Çekirdeksiz üzüm		Kilo	8	—	9	—
Çavuş üzümü		»	6	—	14	—
Rezakı		»	7	—	10	—
Amasya elması		»	20	—	25	—
Osmanpaşa elması		»	7	—	10	—
Bozdağan		»	6	—	8	—
Bardak eriği		»	4	—	6	—
Bosna eriği		»	5	—	6	—
Fındık		»	10	—	11	—
Şeftali		»	4	—	12	—
Kızılcık		»	6	—	8	—
Vişne		»	8	—	10	—
Üvez		»	6	—	7	—
Ayva		»	6	—	12	—
Taze incir		»	6	—	7	—
Ceviz		»	12	—	15	—
Ecnebi limon		100 adedi	200	—	400	—
Karpuz yenidünya	baş	»	8	—	12	—
» »	orta	»	5	—	7	—
» »	ufak	»	1	—	4	—
» Alacalı	baş	»	10	—	16	—
» »	orta	»	7	—	10	—
» »	ufak	»	3	—	5	—
Karpuz Tekirdağ	baş	»	11	—	12	—
» »	orta	»	6	—	8	—
» »	ufak	»	2	—	5	—
Kavun Kırkağaç	baş	»	10	—	12	—
» »	orta	»	8	—	10	—
» »	ufak	»	3	—	8	—

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

DİŞİ KORSAN

Tarihî Denız Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 107

Güzel Yuana, korsanlara Bizans şarkıları söylerken, Semiko telâşla içeri girdi : • Aryüs kaçmış, ya Emir!

Necib Hayyat:

— Emîr, bir çiçeği koparıp attı. Yerine bir başka çiçek geldi.

Diyerek Kivelinin yüzüne baktı. Sonra kendi kendine mırıldandı:

— Reisin çiçeği bizimkilerin yanında sönük kaldı. Bu çiçek onu tatmin edemez. Allah versin de bizim çiçekler kazaya uğramasın..

Necib Hayyatın düşünceleri boş değildi. Said bir aralık yanındaki kadını bıraktı.. ve elindeki şarab kadehini Kiveliye uzatarak:

— Haydi bize bir şarkı söyle de dinliyelim..

Diye bağırdı.

Necibin kaşları çatıldı. Fakat, bir şey söyliyemedi. Kiveli ayağa kalktı. masanın üstünde duran şarab kadehini doldurarak Saide uzattı. sonra bir adım geri çekildi. Said, şarab kadehini gülerek almıştı.

Necibe döndü:

— Talihin varmış, Hayyat! Adalarda bulamadığına burada kavuştun!

Said, Kiveliye karşı mütecavizane bir vaziyet almış değildi. Onun şarkısından sadece eğlenmek, neşelenmek istiyordu.

Kiveli kısa bir türkü söyledi:

«Ben Bizanslı bir kızım,
Gökte bir tek yıldızım.
— Bana darılmak olmaz. —
Ben kalblerde dolaşan
Eşi yok bir hırsızım..»

Bu şarkıdaki nükteleri Saidden başka anlıyan olmadı. Çünkü Rumcayı - bu mecliste - ondan iyi bilen yoktu.

Ötekiler gülüştüler.

Yuana:

— Zito...

Diye bağırdı.

Kiveli Necibin yanına oturmuştu.

Muhammed Nühaş şarab kadehine sarıldı.

— Haydi içelim, ya emîr!

Emîr Said dalgındı.. gözünü Kiveliden bir müddet ayıramadı.

Hepsi birden şarab kadehlerini doldurdular..

İçtiler.

Arab korsanları o gece ilk defa bu kadar sessiz, gürültüsüz eğleniyorlardı.

Said döğüşçü, kavgacı, asabî bir adamdı. Atılgandı.. alınganlığı da meşhurdu. O gece nasıl oldu kendini tutabildi? Buna herkes gibi kendisi de şaşıyordu.

* * *

Prenses Aris kaçtıktan sonra..

Gece yarısından bir saat sonra..

Hâlâ içiyorlardı.

Şarkı söylemek sırası öteki kadınlara gelmişti.

Said, Yuanaya elile işaret etti:

— Haydi bakalım, şimdi de senin sesini dinliyeceğiz.

Yuananın cevab vermesine meydan kalmadı.

Semiko telâşla içeri girdi:

— Aryüs gemide yok, Seyid!

Korsanlar birdenbire şaşırdılar.

Said güldü:

— Sen ayakta uyurken, Aryüs kimbilir hangi delikte uyumuş kalmıştır. Gemiden hiç kimse bir yere gidemez, dedi.

Semikonun yanında iki gemici vardı. Onlar da ayni sözleri tekrarladılar:

— Aradık.. bulamadık.. dediler.

Felâket bununla bitmiş olsaydı, Said çileden çıkmıyacaktı.

— Ne yapalım? Kaçmış..

Deyip eğlencesine devam edecekti.

Fakat, ikinci bir haber daha geldi.

Güverte nöbetçilerinden biri koşarak:

— Seyid, bu kadın mutlaka şeytanın kızıdır - diye bağırdı - gemide aradık.. o da meydanda yok.

Semiko bu haberi duyunca beynindan vurulmuşa döndü. Ambardaki esirlerin muhafazasına o memurdu.

— Ne diyorsun? Biraz önce demir kafeste uyuyordu..

Diye mırıldandı. Said bunu duyunca dayanamadı. Yerinden fırladı. Ambara koştu. Semiko emîri takib etti.

Ambardaki tek demir kafesin kapağı açılmıştı, gerçek içinde kimseler yoktu:

Sadi:

— Aris nerede?

Diye haykırdı. Semikonun dizlerinin bağı çözüldü. Titremeğe başladı.

Öteyanda uyuyan kadınlar gürültüyü duyunca uyandılar. Bunlardan biri bağırdı:

— Kimi arıyorsunuz? Arisi mi? Onu bir delikanlı aldı, götürdü.

Meğer bu kız onların kaçtığını görmüş ve içinden:

— Hiç olmazsa Aris kurtulsun, demiş. Arkadaşlarına bile bir şey söylemeden uyumuş.

Said, Semikonun göğsüne bir tekme vurarak:

— Sersem budala...

Diye bağırdı, merdivenlerden çekirge gibi sekerek yukarı çıktı.

— Aryüs kaçmış... Hem de yalnız değil. Prensesi de beraber kaçırmış. Onu nasıl oldu da görmediniz?

Saidin sesi gök gürültüsü gibi şiddetli çıkıyordu. Kamçısını eline almış, nöbetçilerin sırtında şaklatmağa başlamıştı.

O güne kadar Saidin gemisinden değil, diğer korsan gemilerinden bile hiç bir esirin kaçıp kurtulduğu işitilmemişti.

Said aklını oynatacaktı. Arkadaşları güverteye çıkmışlardı. Necib Hayyat:

— Yunus balıklarının insan neslinden geldiğine şimdi inandım, Seyid! diyordu.

Denizdeki çırpıntıların sebebi anlaşılmıştı.

Muhammed Nühaş:

— Sahile dalgıçlarımızı gönderelim...

Diyordu. Saidin aklına gelen ilk tedbir de bu oldu. Derhal gemideki sekiz dalgıcı denize indirdiler. Bunlar korsanların en iyi yüzücüleriydi, suyun üstünde balık gibi sekerek yüzerlerdi.

Dalgıçlar kol kol ayrıldılar, Sarayburun, Haliç sahillerine doğru açıldılar.

Dalgıçların hepsinin ağzında birer hançer vardı. Said:

— Onları diri olarak yakalayıp getirmeğe muvaffak olamazsanız, ikisini de vurup başlarını getirin!

Diye emretmişti.

Dalgıçların denize atılmaları, diğer korsan gemilerini de telâşa düşürdü.

Birer birer amiral gemisine yaklaşarak:

— Ne va?!

Diye soruşturuyorlardı.

Said bunlara:

— Bir esir kaçtı. Tehlike yok...

Diye cavab verdi.

Üç reis güvertede dolaşıyordu.

Necib Hayyat ümidsizdi.

— Aradan epey zaman geçti. Yunus balıkları izlerini çoktan kaybettiler.

Diyordu. Muhammed Nühaş:

— Hayır, dedi, Aryüsün yükü ağırdır. Tek kolla yüzemez. Halbuki dalgıçlarımız yıldırım gibi yüzerler. Onları yarı yolda yakalıyacaklarından eminim.

Güvertenin bir kenarında birbirine sokulmuş iki gölge yavaş yavaş konuşuyordu:

— Aryüsün yakalanacağından emin misin, baba?

— Hayır, oğlum! O bir gün bana kendisinin çok iyi bir yüzücü olduğunu söylemişti.

— Nasıl ayrıldın ambardan, baba? Arisin kaçacağı aklına gelmedi mi?

— Hayır, Antonyo! Senin kaçacağını düşünürdüm.. fakat, Arisi demir kafesten şeytanlar bile çıkaramaz derdim.

(Arkası var)

BRİÇ

938 Briç Olimpiyatları

El No. 5

Şark ve garb: Altı pika veya altı karo deklâre eder ve yapar.
Şimal ve cenub: Sayıları yok.
Kâğıd veren: Şimal.
Şimal ve cenub: Zonda.

⁂

Deklârasyon

Şimal	Şark	Cenub	Garb
Pas	2 ♥	Pas	3 ♥
Pas	4 ♦	Pas	5 ♦
Pas	6 ♦	Pas	Pas
Pas			

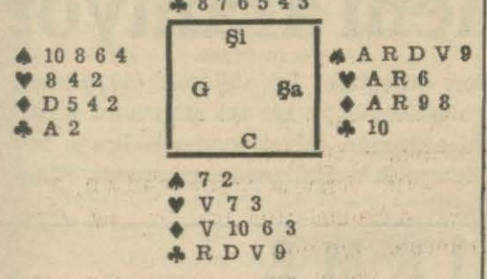

Garb karoları yükseltmelidir. Şark ise petişileme gitmeli, fakat granşilemden sakınmalıdır.

Oyun karoya oynandığı takdirde şark kolaylıkla on iki leveyi yapar. Cenubun çıkacağı kâğıd sinek ruasıdır. Yer asla alır, şark bundan sonra kozların üç büyük onorunu çeker. Arkasından pikaları alır. Cenub istediği zaman karodan bir levesini alır.

El «altı pika» ya oynandığı takdirde de oyunu çıkarmak bir mesele teşkil etmez. Yer, çıkılan sineği asla alır, kozcu yerden bir sinek oynıyarak elinden keser, iki el koz gelir. Arkasından büyük bir karo oynar. Müteakiben büyük kupalarını alır, kupa boşunu muhasım tarafa verir. El tutan muhasım cenub veya şimal olsun, kâğıdların vaziyeti kozcuya oyununu çıkarmağa musaiddir.

⁂

El No. 6

Kâğıd veren: Şark.
Şark ve garb: Zonda.

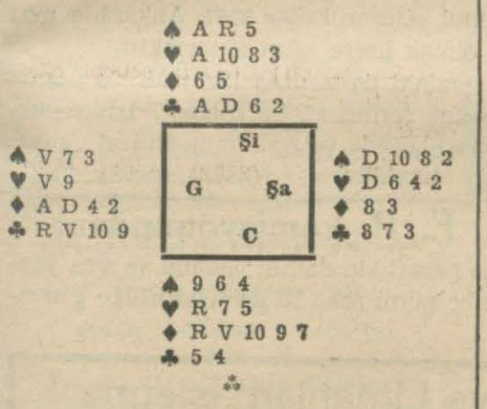

Deklârasyon

Şark	Cenub	Garb	Şimal
Pas	Pas	Pas	1 ♣
Pas	1 ♦	Pas	1 ♥
Pas	2 ♦	Pas	3 S.A.
Pas	Pas	Pas	

Garb iyi oynadığı takdirde kozcuyu içeriye atabilir. Şark oyunu pikanın ikilisi ile açar, şimal leveyi kazanır. Şimal derhal karo oynamalıdır. Çünkü diğer üç renkten altı leve kazanması ihtimalden uzaktır. Binaenaleyh bir karo oynar, yerin dokuzlusunu pas yapar. Garb bu leveyi almamalıdır. Bu suretle kozcu yerde kalacak iki karosunu alamaz, zira yalnız bir rantresi vardır.

Dikkat ediniz. Eğer garb birinci karoyu alırsa kozcu oyununu çıkarır.

⁂

El No. 7

Bir rantre bulmak

Kâğıdı veren: Cenub.
Her iki taraf zonda.

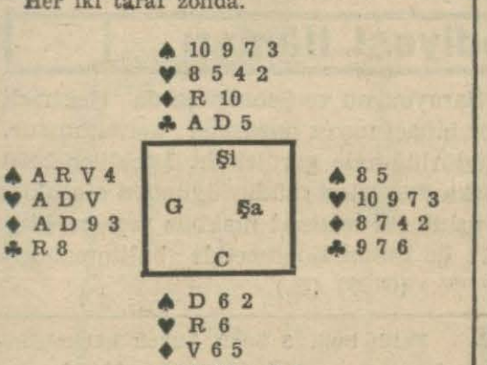

Deklârasyon

Cenub	Garb	Şimal	Şark
Pas	2 S.A.	Pas	Pas
Pas			

Şimalin çıkacağı kâğıd ağlebi ihtimal pika olacaktır. Cenubun damı garbdeki büyük onorlardan birisini çıkarmağa icbar edecektir. Garbin el tutunca oynıyacağı el ya kupa veya karo olacaktır. Hemen kupalara başlamağa lüzum yoktur. Kozcunun ümidi, talihi yardım ettiği takdride karodan yerde bir rantre bulup kupa pasını yapmaktır. Binaenaleyh karoları tercih etmeli ve karo asını oynamalıdır. Şimal onluyu verince, bu elde karodan rua onlu veya vale onlu bulunması ihtimali derpiş olunur. Vale onlu bulunduğunu farzederek garb ikincide karonun dokuzlusunu oynamalıdır. Şimal buleveyi karo ruasile alır. Oynıyacağı en iyi kâğıd onlu veya dokuzlu ile pikaya devam etmektir. Garb pikayı alır, karo damını oynar, müteakiben karo üçlüsü ile yerin sekizlisine geçer. Kupa oynıyarak pas yapar. Pas muvaffakıyetle geçer. Arkasından kupa asını çeker, bu elde rua düşer.

Kozcu şimdi dokuz leveyi temin etmiştir. Kâğıdların müsaid düşüşü kozcuya bir leve daha kazandırır. Garb elinde kalan büyük pikasını oynar, pika boşu ile eli şimale verir. Şimal sinek asını aldıktan sonra kozcuya ya kupadan veya sinekten bir leve vermeğe mecbur olur.

⁂

El No. 8

Şark ve garb: Dört pika der ve yapar.
Kâğıd veren: Garb.
Her iki taraf birinci manşta.

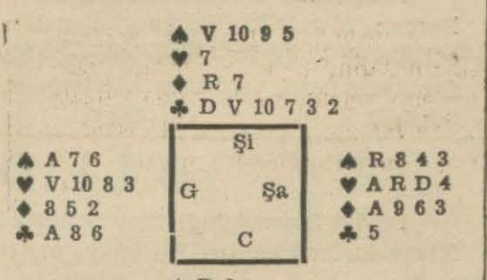

Deklârasyon

Garb	Şmil	Şark	Cenu
Pas	Pas	1 ♥	Pas
2 ♥	Pas	2 ♠	Pas
4 ♥	Pas	Pas	Pas

Biraz dikkat ve sistematik bir oyunla bu el kolayca kazanılır. Şarkın yan renklerden dört levesi vardır. Pikaları ve karoları onor itibarile zayıf olduğundan bunlardan fazla leve temin etmek ihtimali de zayıftır. Binaenaleyh yan renkelrdeki dört leveye ilâveten kozlardan altı leve kırmak lâzımdır. Bu sebebden kozcu elinden iki sinek keserse atuları altı leve temin etmiş olur.

Bu esasa göre şark hemen iki büyük atu çeker. Arkasından sinek beşlisini oynıyarak yerin asile tutar. Yerden bir sinek çevirir, elinden kozun dörtlüsü ile keser. Müteakiben yerin pika asına geçer. Yerin son sineğini elindeki son kozla keser. Yerdeki kupa valesi ve onlusu dokunzuncu ve onuncu leveyi verir. Bu tarzda oynadığı takdirde oyununu çıkarır.

Ankara Borsası

5/9/938

Ergani			96.25
PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)			
Londra	1	Sterlin	6.10
New-York	100	Dolar	126.2925
Paris	100	Frank	3.42125
Milâno	100	Liret	6.6275
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28.6650
Amsterd.	100	Florin	68.385
Berlin	100	Rayhşmark	50.56
Brüksel	100	Belga	21.3025
Atina	100	Drahmi	1.115
Sofya	100	Leva	1.505
Prag	100	Çekoslovak Kr.	4.315
Madrid	100	Pezeta	6.10
Varşova	100	Zloti	23.5525
Budapeşte	100	Pengo	24.8975
Bükreş	100	Ley,	0.91
Belgrad	100	Dinar	2.8375
Yokohama	100	Yen	35.6125
Stokholm	100	İsveç Kr.	31.4525
Moskova	100	Ruble	23.58

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limoncıyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâ Suda, Galata: Karaköyde Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: İstanbul, Sarıyer: Nuri, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Receb, Fener: Emilyadi, Kumkapı: Belkis, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Mümtaz, Modada Alâaddin, Üsküdar, Selimiyede Selimiye, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler:

Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Arabadan düştü

Galatada Arapcamiinde oturan dokuz yaşlarında Şaziye, beygirsiz olarak bir kenarda duran araba içine girmiş, burada oynamakta iken muvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralandığından Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Radyo

6 Eylûl 938 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Türk musikisi (plâk), 12,50: Havadis, 13,05: Türk musikisi (plâk), 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30: Dans musikisi (plâk), 19: Konferans: Eminönü Halkevi namına, muallim İbrahim Kongar (Mekteblerde disiplin meselesi), 19,30: Dans musikisi (plâk), 19,55: Borsa haberleri, 20: Saat ayarı: Grinviç rasathanesinden naklen, 20,02: Suzan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40: Hava raporu, 20,43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Tomas: Raymond, 2 - Çaykovsky: Şan dotom, 3 - Vagner: Sen dö fet dö lohengren, 21,30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10: Gitar solo: Fiarder: 1 - Arp taklidi, 2 - Albeniz: Asturya fantazisi, 3 - Mugribin inzivası - Mozesk, 4 - Espanyolada - Kaleodoskop, 5 - Yanık kalp - Vals, 6 - Marş, 22,50: Ajans haberleri, ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 14,30: Karışık plâk neşriyatı, 14,50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları, 15,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza), 20: Saat ayarı ve Arapça neşriyat, 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Mustafa Çağlar, Müzeyyen Senar), 21: Keman solo: Prof. Necdet Atak, piyanoda Prof. Georg Markovitz), 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - WalterNoack Flitter Wochen, 2 - Giovanni Brusso: Ganzonatta, 3 - Bernard Derksen: Tarantella Napoletana, 4 - Franz Grothe: Barcarole, 5 - Bartholdy: Ruy Blas, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Berlin 20 orkestra ile Avusturya musikisi — Breslav 20 halk musikisi mandolin ve armonika — Frankfurt 20 şen parçalar — Hamburg 20 orkestra ile klâsik parçalar — Kolonya (Mozart) ın eserleri plâkla — Münih 20 neşeli melodiler — Viyana 20 orkestra konseri — Budapeşte 20,15 orkestra ile hafif parçalar — Bükreş 20 Rus operalarından parçalar ve (20,25 - 20,35) plâk neşriyatı — Florans 20,20 konser — Milâno 20,30 konser — Roma (20,30 - 21) konser — Varşova 20 (Mozart) ın kuarteti ve 20,30 şen musiki.

Saat 21 de

Bütün Alman istasyonları Opera binasından naklen Kültür günü (21 - 23) — Paris (Eiffel) ve Bordeaux (21,30 - 23,30) orkestra ile klâsik parçalar ve keman konseri — Budapeşte (21 - 21,30) konsere devam — Bükreş 21 senfonik konser — Florans 21,30 neşeli musiki — Kopenhag (21,10 - 23) şimal musikisi — Londra (Reg.) (21 - 21,50) (Schumann) konseri, keman — Paris 21,15 oda musikisi — Prag II 21,30 salon orkestrası tarafından muhtelif parçalar — Stokholm 21,10 Kopenhagdan naklen şimal musikisi — Varşova (21 - 21,45) şen musikiye devam.

Saat 22 de

Bütün Alman istasyonları Opera binasından naklen Kültür günü — Belgrad (22 - 22,30) orkestra konseri ve 22,45 halk konseri — Paris (Eiffel) ve Bordeaux 22 konsere devam — Budapeşte (22,05 - 22,50) plâkla (Liszt) in eserleri — Budapeşte II 22,10 gazinodan naklen caz musikisi — Bükreş 22 senfonik konsere devam — Droitwich (21,30 - 22,30) muhtelif değişik parçalar — Florans 22 neşeli ve karışık musiki — Kopenhag ve Stokholm 22 şimal musikisine devam — Londra (Reg.) (22,45 - 23,35) orkestra ve (Schumann) ın piyano konsertosu — Milâno 22,40 keman ve piyano konseri — Paris 22 oda musikisine devam ve (22,30 - 23,45) (La Naissance de Tristan) isimli dram — Poste Parisien 22 (Les fous du logis) isimli komedi — Prag 22,10 senfonik konser — Roma 22 senfonik konser — Toulouse 22,15 operet şarkıları — Varşova (22,10 - 22,50) neşeli musiki.

Saat 23 de

Deutschlands (23,20 - 23,45) kuartet ile klâsik musiki — Stuttgart 23,30 muhtelif parçalar ve bando muzikası — Diğer bütün Alman istasyonları saat 23,30 dan itibaren Hamburgdan naklen karışık musiki ve dans musikisi — Belgrad (23,15 - 23,45) şarkılar — Paris (Eiffel) ve Bordeaux 23 konsere devam — Budapeşte 23,45 bando muzikası tarafından konser — Bükreş (23 - 23,45) karışık musiki — Droitwich 23,05 Amerikan halk şarkıları ve (23,35 - 24,10) orkestra ile müntehab parçalar — Kopenhag (23,20 - 23,40) şarkı — Londra (Reg.) 23 konsere devam ve (23,30 - 24,30) dans musikisi — Milâno 23 keman ve piyano konserine devam ve 23,30 dans musikisi — Paris 23 drama devam — Prag 23,15 plâk neşriyatı — Prag II (23,30 - 24) orkestra ile hafif parçalar — Roma 23 konsere devam — Varşova (23,30 - 24) plâkla (Wagner) in eserleri.

Saat 24 den itibaren

Bütün Alman istasyonları Hamburgdan naklen karışık musiki ve dans musikisine devam — Budapeşte 24 bando muzikasına devam — Florans 24 dans — Hilversum I (23,55 - 24,40) Hollânda halk şarkıları — Kopenhag (24 - 1,30) eski dans musikisi — Stuttgart 24 gece konseri, klâsik parçalar ve Mozart ve Beethovenin eserleri — Diğer Alman istasyonları saat (1- 4) Viyanadan naklen gece musikisi.

Ankarada Halk Bankası ve Halk sandığı açıldı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

sında Türk bankacılığının da müstesna bir mevkii vardır.

Çok yerinde bir hassasiyetle tefeciler ve tefecilikle mücadele yolunda ciddî kararlar alan Cümhuriyet hükûmeti, bir taraftan ödünç para verme işlerini nizam ve intizam altına alırken, diğer taraftan halkın küçük kredi ihtiyacını en normal en kolay ve en ucuz yoldan karşılamak düşüncesiyle tedbir almakta gecikmemiştir.

İşte müessesemiz böyle bir ihtiyacın mahsulü olarak doğmuş, halka hizmet gibi şerefli ve zevkli bir vazifeyi üzerine alarak emniyetle ve en iyi niyetlerle çalışmağa hazırlanmıştır.

Bu sayede bugünkü küçük sermayemizin yarının büyük rakamları arasında sayılabilecek bir hale geldiğini görmek müesseseyi kuranlar kadar onun için çalışanlara, çalışanlar kadar da ondan istifade eden aziz müşterileri, Türk halkına haklı bir gurur ve hâz verecektir.

Muvaffak olacağız. Bu halk müessesesi yerleşecek ve ilerliyecektir. Bunda garantimiz, müessesemizin de Türk bankacılığını yaratan ve bugünkü kemal mertebesine getiren sayın Celâl Bayarın eseri oluşudur.»

İktisad Vekilinin nutku

B. Muvaffak İşmen'i müteakib Ekonomi Bakanı B. Şakir Kesebir de şunları söylemiştir:

«Halk banka idare meclisi reisinin şimdi dinlediğiniz sözleri, bankanın deruhte etmek üzere bulunduğu vazifeler hakkında kâfi bir fikir vermiş bulunmaktadır.

Halk bankası, bilhassa küçük esnafa kredi temin eylemek vazifesini üzerine almış olarak doğuyor ve bu müessese memleketin her tarafında tesis edeceği Halk sandıkları ile küçük ticaret erbabının küçük kredi ihtiyacını karşılıyacaktır.

Ankara Halk sandığını müteakib İstanbulda da bir Sandık açılacak ve onu takiben de lüzum görülecek her merkezde birbirini takiben diğerleri açılmış bulunacaktır.

Arkadaşımız beyanatında memleketimizde kredi teşkilâtının almış olduğu hızı işaret eylemiştir. Memleketimizde Cümhuriyetten önce de bir Milli banka ve kredi müesesesi vardı. Fakat yine bunların tam mânasiyle birer kredi müessesesi haline gelmeleri ancak Cümhuriyet devrinde müyesser olmuştur.

Bugün memleketimizde bir milyon liradan fazla sermaye ile çalışan 15 müessese vardır ve bütün millî banka ve kredi müesseselerinin yekûnu ise 40 dan fazladır. 10 - 15 sene evvelisine nazaran bir mukayese yapacak olursak görürüz ki tasarrufta 350 - 450 bir fark vardır. Kredi muameleleri miktarı ise mukayese edilmiyecek derecededir.

Kredi teşkilâtlanmasındaki bu geniş inkişaf, hiç şüphesiz Kemalist rejimin krediyi kolaylıklar temin etmek yolundaki aldığı tedbirlerin neticesidir. Rejimimiz bununla bihakkın iftihar edebilir. Bu münasebetle Halk bankası kanununu bizzat hazırlamış olan Başvekilimiz Celâl Bayarı huzurunuzda anmak bir borçtur. Halk bankasını büyük bir ümitle açmış bulunuyor ve muvaffak olacağını da şüphesiz addediyorum.»

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir, alkışlarla ve muvaffakıyet temennilerile karşılanan nutkundan sonra tevdi ettiği on lira ile ilk banka muamelesini yapmak suretile Halk bankasını ve Ankara Halk sandığını açmıştır.

İsmailin kafasını uçuran Mustafa deli imiş

Geçenlerde define aramak üzere araba ile Bakırköy civarında bir köye giderlerken yolda arkadaşı İsmaili bıçakla öldürüp kafasını keserek kaçarken yakalanan Mustafa Sultanahmed ikinci sulhceza mahkemesinde yapılan sorguda saçma cevaplar vermiş ve istintak hâkimliğinde de delilik âsarı göstermiş olduğundan aklî vaziyetinin tesbiti için müşahade altına alınmasına karar verilmişti.

Tıbbi adlide yapılan müşahade neticesinde Mustafanın deli olduğu anlaşılmış ve tedavi edilmek üzere akıl hastanesine gönderilmiştir.

Polise hakaret

Fuad adında bir hamal dün Köprü üstünde yük götürürken kendisine yaya kaldırımından inmesini ihtar eden polis memuruna hakaret ve küfür etmiştir. Dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde vazife halinde polise hakaret suçundan dolayı Fuadın bir ay hapsine karar verilmiştir.

Yeni bir çöp iskelesi

Belediye sebze halile Balat arasında Tekirdağ denilen mevkide bir çöp iskelesi yapmağı kararlaştırmış ve dün yeni iskelenin keşfi yapılmıştır. Plânlar da ihzar edildiğinden yakında inşaata başlanacaktır.

Sebze halile o civarın bütün çöpleri Haliçe bu iskeleden dökülecektir.

Yankesici Şaban

Şaban adında sabıkalı bir yankesici Sirkeci civarında Naciye adında bir kadının on lirasını çalmış, kaçarken yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Dün Sultanahmed üçüncü ceza mahkemesinde başlıyan muhakemede Şaban suçunu inkâr etmişse de elde mevcut delillere ve tahkikat evrakına istinaden muhakemesinin mevkuf olarak devamına karar verilmiş, kendisi tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Pencereden düşerek öldü

Kadıköyde Kuşdilinde oturan on dokuz yaşlarında Orhan isminde bir çocuk, pencereden bakarken muvazenesini kaybederek düşmüş, kaldırıldığı Nümune hastanesinde ölmüştür.

Mevlûdun kazaen kuyuda boğulduğu anlaşıldı

Evvelki gün Ramide Rusçuk caddesinde bir evin bahçesindeki 22 metre derinlikte bir kuyuda Fefahiyeli Mevlûd adında bir adamın cesedi bulunmuştu. Müddeiumumilik tarafından yapılan tahkikat neticesinde Mevlûdun bir müddet evvel o civarda dolaşırken kazaen kuyuya düşerek boğulduğu ve vakada kimsenin alâkası olmadığı anlaşılmıştır.

Çarşıkapıda kavga

Dün gece Çarşıkapıda seyyar satıcı Ahmedle bir arkadaşı arasında rekabet yüzünden kavga çıkmış, Ahmed kafasına indirilen kalın sopanın acısiyle bayılmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu kaçmıştır.

Şehir yollarının tamiri

Şehir yollarının tamiratı devam ediyor. Büyükdere yolunun tamiri bittikten sonra Beykozla Paşabahçe arasındaki parkenin tamirine başlanacaktır. Şişli ve Hürriyetiebediye yolunda tamirat işleri bitirilmiştir.

Otlar sigaradan tutuştu

Haydarpaşa tren yolu güzergâhındaki otlar, dün meçhul bir şahıs tarafından atılan sigara ile tutuşmuş ve bir miktar saha ot yandığı halde itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Otomobil çarptı

Şoför İsmail Hakkının idaresindeki otomobil, Şehzadebaşından geçerken yetmiş yaşlarında Sıdıka isminde bir kadına çarpmış, muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebeb olmuştur.

Sıdıka hastaneye kaldırılmış, şoför hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Top oynarken

Feriköyde Şahin, Faruk ve Rifat isimlerinde üç çocuk bir arsada top oynamaktalar iken Şahin, düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmış, işe el koyan zabıta memurları tarafından Şişli Çocuk hastanesine yatırılmıştır.

Bakkal dükkânına giren hırsız

İsmail isminde bir gece hırsızı, evvelki gece Hasköy civarında bir bakkal dükkânına girerek bazı eşyayı çuvallara doldurup kaçarken bekçiler tarafından yakalanmıştır. İsmail hakkında tahkikat genişletilmektedir.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BAYAN ARANIYOR — Bir bayın yemek ve ortalık işini yapar bir bayan aranıyor. Lâleli Aksaray cad. 8 No. 3 cü kata mü. 9 - 12 ye kadar. ★ — 2

ESKİ TÜRKÇEYİ BİLEN — Bir daktilo bayan alınacağından saat 10 - 11 e kadar Dördüncü Vakıf han birinci kat 19 numaraya müracaat. ★ — 1

4 VE 5 YAŞINDA İKİ KIZ ÇOCUĞA — Bir Alman mürebbiye acele aranmaktadır. Caddebostanı - Erenköy Etem Ef. S. 3. Bayan Müzeyyene her gün saat «15» e kadar mü. ★ — 1

BİR DOKTOR KABİNESİNDE — Daktiloluk yapmak ve mecmua idaresinde çalışmak üzere orta veya lise tahsilli bir bayan lâzımdır. Divanyolu No. 104. ★ — 3

HAYDARPAŞA LİSESİNE — 25 - 40 lira ücretle 15 garson alınacaktır. İsteklilerin hüsnühal kâğıdları ile lise dahiliye şefine müracaatları. ★ — 3

BİR BUÇUK YAŞINDA BİR ÇOCUĞA — Yalnız gündüzleri bakacak çocuk büyütmüş bir Türk bayanı aranıyor. Taliblerin Ticaret odası neşriyat müd. mü. ★ — 2

KALORİFER TESİSATI İÇİN — Resim ve hesab yapabilen bir gence ihtiyaçımız vardır. İstanbul 314 posta kutusuna müracaatları. ★

ITRİYAT MÜTEHASSISI ARANIYOR — Bahçekapı Hasan Ecza deposuna müracaat. ★

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK PİYANO — Alman markalı gayet yeni bir piyano acele ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazarı Duduodaları sokak 26 numaralı dükkânda. ★ — 2

SATILIK — Çek varakaları ve mühim vesaik imali için hususi kimyevi kâğıd. Mevcud mikdar: 50 top. Kıtası: 56×44 1/2. Akşamda K. K. rümuzuna mektubla mü. ★ — 11

SATILIK YATAK ODASI — Viyana mamulâtı ve 5 parçadan ibaret zarif bir takım. Taksim Topçu caddesi «Uygun» apartımanı kapıcısına müracaat ★ — 4

4 — KİRALIK - SATILIK

MOBİLYALI VEYA MOBİLYASIZ — Beş oda, banyo ve telefonu ile geniş ve bakımlı bahçeli bir ev kiralıktır. Şişli Bomonti Lokaloğlu sokağı No. 12. İçindekilere müracaat. ★ — 4

ACELE SATILIK EV — Koca Mustafa paşa Arabacı Beyazıd mahallesi eski Cami sok. 22 No. 3 oda, büyük mutfak, bahçe var. Meşeli Mescid cad. 2 N. Hasan Babaya mü. ★ —

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Nişantaş Rumeli cad. tuhafiyeci, N. 1/1. İçindekine müracaat. ★ — 2

SATILIK EV — Pangaltı Bayır sokak 49, kâgir, 4 odalı, avlu, taraça, bahçe, kuyu, terkos, havadar, ferah, Mür.: Galata Perçemli sokak Cemaat han 3 Malik. ★ — 1

2250 LİRAYA SATILIK — Göztepe Dutluk 8 sayı tramvay durağına 3 dakika 7 oda, garaj, hamam, manzara, 1 buçuk dönüm bahçe, elektrik, su, muşamba döşeli, içindekine müracaat. ★ — 3

ACELE DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Şehremini Saraymeydanı cad. 47 Sayı. Askere gideceğimden satılık, içindekine müracaat. ★ — 1

FIRSATI KAÇIRMAYIN — Erenköyünde Etemefendi cad. tramvay, tren istasyonlarına beş dakikalık mesafede ucuz arsalar satılık. Tel. 52.125. Saat 8 - 9,30 ve 20 den sonra. ★ — 9

PİYASAYA YAKIN — Depo, imalâthane yeri kiralık veya satılık aranıyor. Bahçekapı Hasan deposuna müracaat. ★

KİRALIK KONFORLN KÜÇÜK APARTIMAN — 3 oda, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi Uygun apartımanı kapıcısına müracaat. ★ — 5

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Nişantaşı Teşvikiye mahallesi Kâğıdhane caddesinde Cemiliye apartımanı karşısında Küşadiye sokağında üç numaralı her katında banyo ve sair konforu mükemmel senevi yedi yüz yirmi lira irad getirmekte bulunan üç daireli apartıman altı bin liraya acele satılıktır. Beyazıd Bakırcılarda Mühürdar Emin Paşa sokak No: 22 İplikçi Aliye müracaat. — 2

KIZ TALEBEYE PANSİYON — Kızı üniversiteye devam edecek bir bayın evinde. Pansiyon yemeklidir. Kumkapı Yuca Ülkü lisesinde bayan Zehraya müracaat edilmelidir. ★ — 2

DOKTOR, DİŞÇİ MUAYENEHANESİ — Beyoğlu İstiklâl caddesinde doktor, dişçi muayenehanesine elverişli daireler acele kiraya verilecek. Telefon: 43920. ★ — 4

YARI PAHASINA — Beşiktaşta Abbasağa mahallesinin Selâmlık caddesinde kâin 4 numaralı yeni, sağlam ve modern ev satılıktır. On oda, alaturka ve alafranga zarif bir hamam, bir sarnıç, iki otomobil alır, dükkân da olabilir bir garaj ve saire, her yere yakın, mükemmel nezaret, her türlü tezyinat ve konfor, bir de Alman mamulâtı eşi bulunmaz yazı odası eşyası... Karaköy - Palasta avukat Mihalaki Kayaoğluna müracaat. Telefon: 42561 — 18

SATIN ALMAK İSTİYORUM — Boğaziçinde Vaniköy, Kandilli, Anadoluhisar, Kanlıcada satılık yalısı, evi, arsası olanlar, mallarının evsafile en son fiatlerini - Galata posta kutusu 1137 adresine yazı ile bildirmeleri.

5 — MÜTEFERRİK

HUSUSİ VE MÜNFERİD DANS DERSLERİ — Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya so. 3 No. profesör Panosyan. Saatleri pazardan maada her gün saat 12-14-17-21. ★ — 7

UZUN MÜDDETTENBERİ — Liselerde İngilizce tedris etmiş tecrübeli, mekteblerde ders arıyor. Akşamda Lisan rümuzuna mektubla müracaat. ★ — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden 124 — P — C. — I. ch namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Paşabahçe Fabrikasındaki tahammur dairesinin şartname ve projesi mucibince tevsii ve Bodrumda ambar tesisi işi her ikisi birden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli tahammur dairesinin 14374 lira 83 kuruş Bodrumda ambar tesisi işinin 707.30 lira ki cem'an 15082 lira 13 kuruş ve muvakkat teminatı 1131.15 liradır.

III — Eksiltme 10/IX/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 75 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5730

★

I — Şartname ve numunesi mucibince satın alınacak 57 × 82 Cm. Eb'adında 40 top zivana kâğıdı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 800 lira ve muvakkat teminatı 60 liradır.

III — Eksiltme 9/9/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 13 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5785)

★

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 100000 adet 100 lük tuz çuvalt kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 41 kuruş hesabile 41000 lira ve muvakkat teminatı 3705 liradır.

III — Eksiltme 21/IX/938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler iki lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve mübayaat şubesile, Ankara ve İzmir baş müdürlüğünden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10,30 a kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (6099)

★

I — İdaremizin Paşabahçe Fabrikasında inşa edilecek ot kılıf ambarı için şartnamesi ve İnhisarlar Inşaat şubesince intihap edilecek nümunesi mucibince 80000 adet tuğla pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher bin adedi 16-17 lira ve muvakkat teminatı 102 liradır.

III — Pazarlık 10/IX/938 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 9,30 da Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek isteyenlerin teklif edecekleri tuğladan 3-4 adedini tetkik edilmek üzere İnhisarlar İnşaat Şubesine vermeleri lâzımdır. İntihap edilecek nümune mübayaaya esas olacaktır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6130»

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

Türkkuşu teşkilâtında motorlü ve motorsüz tayyareler üzerinde öğretmen olarak çalışmak maksadile yetiştirilecek 15 gence ihtiyaç vardır.

Aranan belli başlı şartlar şunlardır:

1 — Türk «soyundan» olmak
2 — İyi hâl ve şöhret sahibi bulunmak.
3 — Sağlık durumu tayyareci olmağa elverişli olmak.
4 — Boyu, 1,58 den aşağı olmamak.
5 — En az lisenin onuncu sınıfını bitirmiş olmak.
6 — En az 18, en çok 22 yaşında olmak
7 — İki vesika fotoğrafı ibraz etmek

Öğretmen namzedi olmak üzere alınacak gençlerden Türkkuşu teşkilâtında uçuculuk öğrenmiş bulunan plânörcülük B veya C brövelerile işe başladıkları tarihten, hiç uçmamış bulunanlara da plânörcülük B brövesi aldıkları tarihten itibaren nizamnameye mucibince yatmak, yemek ve giyim masrafları Türkkuşuna aid olmak üzene ayda lise 10 tahsilini görmüşlere 25, liseyi bitirmiş olanlara 30 lira ücret verilecektir.

Gelecek seneler içinde uçuculuk kudretlerinin artış derecelerine göre görecekleri zamlar hususî bir talimatla tesbit edilmiş bulunmaktadır. Türkkuşuna bu suretle seçileceklerin öğretmen muavini oluncaya kadar, normal olarak beş sene evlenmemeyi ve hususî bir taahhütnameyi imza ederek Türkkuşunun vereceği vazifeleri on sene müddetle görmeği kabul ve taahhüt etmesi şarttır.

Bu hususlar hakkında fazla tafsilât almak isteyenler Türkkuşu Talim terbiye bürosu direktörlüğüne doğrudan doğruya şubeden veya yazı ile müracaat edebilirler.

Kayıt muamelesine Cümhuriyet Bayramına kadar devam olunacağından müracaatların bu tarihe kadar yapılması şarttır. «6134)

Kadıköy kız enstitüsü direktörlüğünden:

Enstitü ve Akşam kısımlarına talebe kaydına başlanmıştır. Kayıt günleri: Pazartesi, Perşembe, Cuma saat 9 dan 16 ya kadar. (5731)

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul satınalma komisyonundan

1 — Gümrük muhafaza memurları için 614 tane kaputun 22/9/938 perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 7368 lira ilk teminatı 553 liradır.

3 — Şartname ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesi hükmüne göre hazırlayacakları teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (6109)

İstanbul liman sahil sıhhiye merkezi satınalma komisyonundan:

1 — Merkezimize ait eski Ereğli motörü 81 kalem eşyası ile birlikte pazarlık suretile satılacaktır. Tahmin bedeli 300 liradır.

2 — Bu motörü görmek isteyen talipler Galata köprüsü Haliç mevkiindeki sal yanında görebilirler bu işe ait şartnameler merkezimiz levazımından parasız alınır.

3 — Pazarlık 6 eylül 938 salı günü saat 15 de Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr merkez komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu pazarlığa ait teminatı kat'iye miktarı 45 liradır. (6111)

Müzik öğretmeni aranıyor

Zonguldak Halkevi tarafından salon orkestrası kurabilecek «Viyolensel Keman, Mandolin, Kitara gibi sazları çalabilecek» ve bir iki sesli koro tertip edebilecek kudrette bir müzik öğretmeni aranıyor. Öğretmene yüz liraya kadar aylık ücret verilecektir. İstekliler, Zonguldak, Halkevine müracaat etmelidirler. (6133)

BİLDİRME

Devlet Basımevinde bini kırk beş kuruş hesabile götürü olarak dört kırım forma kırdırılacaktır. Bu işi yapmaya istekli olanların Direktörlüğe başvurmaları. (6086)

Açık Eksiltme ilânı
Haydarpaşa lisesi satınalma kurumundan:

Haydarpaşa Lisesi pansiyonunun 658 adet talebe sırası, 34 adet muallim kürsüsü, 19 adet sınıf ve 900 adet yatakhane dolabları tamir edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 9 eylül 1938 cuma günü saat 11 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde liseler muhasebeciliğinde toplanacak komisyonda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1379 lira ve ilk teminatı 104 liradır. İstekliler şartnameyi okulda görebilirler. Taliplerin yeni sene Ticaret odası veya ruhsat unvan tezkerelerile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (5786)

Askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ticaret şubesinden:

2425 kilo beygir kılı.

Yukarıda yazılı malzeme sif İstanbul «Gümrüksüz» veya Ankarada marangoz fabrikasına teslim «gümrüklü» olmak üzere satın alınacaktır.

İsteklilerin 1000 liralık muvakkat teminat ile birlikte 19/eylûl/938 pazartesi günü saat 14 de kadar ticaret şubesine vermeleri. Şartname: İstanbulda Fındıklı Askerî fabrikalar yollama müdürlüğünde ve Ankarada ticaret şubesinden her gün saat 13,5 - 15,5 arasında alınabilir. (3473) (6068)

Istanbul üniversitesi A. E. P. komisyonundan:

İstanbul Üniversitesi fakültelerinde pazarlıkla daihilî badana ve sıva yaptırılacaktır. İsteklilerin 8/9/938 perşembe günü saat 13 de Rektörlüğe gelmeleri. «6035»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Fevkalâde nakliyat mevsimi sebebile 3 birinciteşrin 938 tarihinden itibaren ikinci bir iş'ara kadar vagonların 24 saatten ibaret olan tahmil ve tahliye mühletleri Haydarpaşa, Derince, İzmir, Samsun ve Mersin de 8 mesai saatine ve diğer istasyonlarda da 6 mesai saatine indirilmiştir. Öğle tatili saatleri mesai saati sayılır. Bu mühletler dahilinde tahmil veya tahliye edilmeyen vagonlar Şomaj ücretine tabi tutulacaktır. Sayın alâkalılardan münakalâtın sür'atle yapılabilmesi için lüzum görülen bu tedbirlere imtisal eylemeleri rica olunur. (6126)

★

Muhammen bedeli 3276 lira 95 kuruş olan 279 adet pamuk şilte, 360 adet yatak ve yorgan çarşafı, 200 adet büyük yastık yüzü ile 279 adet büyük baş yastığı 21/9/938 çarşamba günü saat on buçukta Haydarpaşada gar binası içindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesikalar ve 245 lira 78 kuruşluk teminatları ile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (6139)

İstanbul belediyesi İlânları

Keşif bedeli 23850 lira 35 kuruş olan Sarayburnu ve Şemsipaşa da elektrikli havuz, Tulumba dairesi, Transformatör binası inşası pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka Fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 1788 lira 78 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 9/9/938 cuma günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (6159) (B.)

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
İdare merkezi:
İSTANBUL (Galata)
Türkiye şubeleri:
ISTANBUL, (Galata, Yenicami)
MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA,
Her türlü Banka muamelâtı
Kiralık kasalar

Fatih Sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden: 38/883

Koca Mustafa paşa Arabacı Beyazıd mahallesi eski Cami sokak 2 numarada oturan İsmail oğlu Hasana kanunu medeninin 379 uncu maddesine tevfikan İstanbul barosunun 1237 numarasında mukayyet avukat Hasan Fehminin müşavir tayin edildiği ilân olunur. M. 1757

Dr. Hafız Cemal
Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

DABKOVİÇ
ve Şki.
Vapur acentalığı

GDYNİA AMERİCA SHİPPİNG LİNES «PALESTİNE LİNE»
15.000 tonluk lüks

POLONİA

Transatlantik vapuru ile 15 günde bir muntazam postalar:

İSTANBUL - KÖSTENCE (pazar)
İSTANBUL - FİLİSTİN (perşembe)

Avdet (Pire) tarikiledir.

Yolcu ve eşyai ticariye alır. Köstenceye yakında gidecek vapurlar: 4 eylûl saat 16 da. Filistine yakında gidecek vapurlar: 8 eylûl saat 16 da.

«SCHULDT - ORİENT - LİNE
Eşyayi ticariye nakli için seri posta: **ŞARK - GARP HATTI** (Hamburg, Beremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye Bulgaristan Romanya ve avdet

Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar

Schlesvig Holstein: 20 eylûle doğru.
Birkenaou vapuru 22 Eylûle doğru.
TROYBURG vapuru 26 Eylûle doğru.

Eşya tahmili için beklenen vapurlar: Maritza vapuru 10 Eylûle doğru.

H. PAJKURİC
Vapur acentası

«ZETSKA PLOVİDBA A. D» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enterbalkanik hat. Büyük lüks modern

"LOVCEN,,

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahili, Triyeste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşyayi ticariye alır.

Tenezzüh ve zevk seyahati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

ilk posta 12 eylûl saat 19 da.

PİRE, KORFU, Arnavutluk Dalmaçya sahilleri, Venedik ve Triyesteye ilk posta 17 eylûl saat 15 te.

Her nevi tafsilât için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumi acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün seyahat idarehanelerine müracaat.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Ddynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde biz azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Brageland vapuru 8 eylûle doğru.
Saimaa vapuru 12 Eylûle doğru.
Gotland vapuru 20 Eylûle doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.

Brageland vapuru 8 eylûle doğru.
İsa vapuru 9 eylûle doğru.
Gotland vapuru 20 eylûle doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıkdığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

"Schuldt Orient Line,,
HAMBURG

Dapkoviç vapur acentası, İsmi yukarıda yazılı kumpanyanın dahi acenteliğini alarak 1 Eylûl 938 tarihinden itibaren İstanbul ve Marmara limanlarından Şimali Avrupa, Hamburg, Bremen, Anvers ve Roterdam limanlarında işleyen vapurlar için eşyayi tüccariye kabule başladığını sayın tüccarların nazarına arzeyler.

MARİTZA Vapuru 10 Eylûlde mezkûr limanlar için eşya tahmil edecektir.

Tafsilât için Galata,da Frank hanındaki acenteliğine müracaat. Telefon: 44708/7

Cild unsuru olan
BİOCEL'in
tesiri şayanı hayret olduğunu bayan Marcilla diyor:

Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmağa başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra 10 yaş daha genç göründüm.

Biocel, büyük bir Viyana Profesörünün keşfidir. Penbe renkdeki Tokalon kreminin terkibinde Biocel vardır. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi ve sabahları da beyaz renkdeki Tokalon kremini kullanınız. Bu suretle en esmer ve en sert bir cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve canlı bir taze lik vererek yumuşatacak ve beyazlatacaktır.

Kadıköy vakıflar direktörlüğü ilânları

Muhammen kıymeti L.	K.	Pey akçesi L.	K.	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
64	15	4	81	Üsküdar	Pazarpaşı	Miroğlu	120 122 Eski	Arsanın tamamı
92	62	6	95	»	Selâmi Ali	İcadiye çamlıca	14	Arsanın tamamı
500	16	37	51	»	Ahmedçelebi	Tahririye	8	Ahşap evin tamamı
320	60	24	05	Boğaziçi	Beylerbeyi	Çamlıca	60	Ahşap evin tamamı
61	84	4	64	Üsküdar	Pazarbaşı	Miroğlu	26 28	Arsanın tamamı

Yukarıda cins ve mevkileri gösterilen yerlerin tamamı satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. Arttırmaları 8/9/938 perşembe günü saat 11 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (5671)

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

İstanbul tramvay şirketinden:
İ L Â N

İstanbul Tramvay Şirketi, 1938 - 1939 mektep senesi zarfında tramvay hatlarında tenzilâtlı tarife ile seyahat etmek hakkını bahşeyliyen kartların kaydına 12 Eylûl 1938 tarihinden itibaren başlanacağını mektep ve üniversite talebelerine ilân eyler..

Alâkadarlar, pazar ve bayram günleri hariç olmak üzere her gün:
Saat 8,30 dan 12 ye ve 13,30 dan 17,30 a kadar.
Cumartesi günleri saat 8.30 dan 13 e kadar.

Müsbit evraklarile beraber Galatada Süğüt sokağında (Tünel arkasında) Hareket kalemine müracaat edebilirler.

DİREKTÖRLÜK

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankara Devlet mahallesinde yapılacak sulama işleri işletme merkez binası keşif bedeli «219 337» lira «41» kuruştur.

2 — Eksiltme 27/9/938 tarihine rastlıyan salı günü saat «11» de Nafıa vekâleti sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «10» lira «97» kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «12217» liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikaları ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (3428) (5959)

K E N A N
Basımevi ve Klişe Fabrikası
Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe atölyesi - En mükemmel tabı makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babıâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Üsküdar kız enstitüsü direktörlüğünden:

Üsküdar Kız enstitüsü ve Akşam kısımlarına 22 ağustos 938 den itibaren talebe kaydına başlanmıştır.

Kayıt günleri: Pazartesi, çarşamba, cuma günleri.. saat 9—12, 1—4

(5571)

HAS
TIRAŞ BIÇAĞI

Bu kadar ucuz bir tıraş bıçağı ile bu kadar tatlı ve mükemmel tıraş olacağımı hiç zannetmemiştim.

HAS

Bıçakların iyisi ve ucuzudur.

10 tanesi 15 kuruştur

BEYOĞLU — TÜNELBAŞI — YENİYOL

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret okulu

Tam devreli Lise, Ticaret mektebi, almanca öğretmek için ihzarı sınıflar.

Derslere 16 Eylül cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 9 Eylülden itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar: Nüfus teskeresi veya ikamet tezkeresi; mahalli hükûmet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu çiçek aşısı kâğıdı ve tifo aşısı kâğıdı; altı fotoğraf ve mektep tasdiknamesi veya diplomasiyle yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi. Kayıtlar 15 Eylül perşembe günü saat 12 ye kadar devam edecektir.

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon : 20497

TURK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

Beşinci keşide 11/Eylül/938 dedir.

Büyük ikramiye: 50,000 liradır. Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de talüinizi deneyiniz...

Kültür bakanlığı İstanbul erkek terzilik okulu direktörlüğünden:

Kayıt ve kabule devam edilmektedir. Bilgi için Divanyolundaki okula müracaat. (6019)

Telefon: 22480

BASUR Memelerini REKTA PATI ile tedavi ediniz

İç ve dış basur memelerinde, basur msmelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde REKTA PATI daima muvaffakiyetle şifayı temin eder

---

SİHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri

RADYOLİN

ile niçin fırçalamak lâzımdır

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hattâ zatürreeye yol açtıkları, iltihap yapan diş etlerile köklerine mide humması, apandisit, nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil olduğu kadar fazla - lâakal 3 defa - (Radyolin) diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

HERKES BİLMELİ

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hasıl olan solucan dediğimiz barsak kurdları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

HALSİZLİK, KANSIZLIK, HAZIMSIZLIK, KARIN AĞRILARI, KARIN ŞİŞMELERİ, BURUN, MAKAT KAŞINMASI, İSHAL, OBURLUK, BAŞ DÖNMESİ, SALYA AKMASI, SAR'AYA BENZER SİNİR HALLERİ, GECE KORKULARI, GÖRMEDE, İŞİTMEDE BOZUKLUK HEP BU KURDLARIN TESİRİDİR.

İSMET SANTONİN BİSKÜVİTİ

Bu kurdların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere kemali emniyet ve itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

Sıhhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Fiatı her eczanede 20 kuruştur. **(İSMET)** ismine dikkat

Cağaloğlu Molla Fenarı Caddesinde

YENİ NESİL İLK OKULU

Tedrisatın ciddiyeti, çocuklara verilen asrî ve hususî bir terbiye sistemi ile emsali arasında temayüz eden ve gösterdiği muvaffakıyetler dolayısile Kültür Bakanlığınca iki senedenberi resmi mekteplerle muadeleti tasdik buyurulmuş olan YENİ NESİL İlk okulunun ayrıca mükemmel bir de YUVA sınıfı mevcuddur. Okulda ecnebi dil tedrisatına çok ehemmiyet verilmektedir. Kayıdlara başlanmıştır. Müracaat hergün saat 14 den 18 e kadar.

İÇKİSİZ SAZ

Bayan Mualla KEMANİ NECATİ TOKYAY ve arkadaşlarının iştirakile **büyük saz heyeti**

Her salı akşamı İstanbul Eski Düyunu Umumiye binası yanında

ÇİFTE SARAYLAR BAHÇESİNDE

Dikkat: Kapımız Cümhuriyet Matbaası karşısındadır.

Geceli — Gündüzlü

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Mekteb Eylûlün 20 inci Salı günü Açılacaktır.

Kayıd için hergün mektebe müracaat edilebilir. Eski talebeler yerlerini Muhafaza edebilmeleri için erken müracaat etmelidirler.

Adres: Bağlarbaşı — Telefon 60474

KANZUK

SAÇ BOYALARI JUVANTİN

Kumral ve siyah olarak saçlara tabiî surette istenilen rengi verir Sabittir, sıhhî ve zararsızdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu — İstanbul

Beyoğlunda

Ingiliz Kız Okulu

Okul 21 eylûlde açılacaktır. Kayıt için 12 Eylûlden itibaren Cumartesi ve Pazardan gayri her gün sabah saat 10 - 12 ye kadar okula müracaat olunur.

Telefon: 42724